

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Katedra mediálních studií

Diplomová práce

2020

Martin Mažáři

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Katedra mediálních studií

Teroristický útok jako zpravodajský narativ

Diplomová práce

Autor práce: Martin Mažáři

Studijní program: Mediální a komunikační studia

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jan Jiráček, Ph.D.

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 28. února 2020

Martin Mažáři

Bibliografický záznam

MAŽÁRI, Martin. Teroristický útok jako zpravodajský narativ. Praha, 2020. 89 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce prof. PhDr. Jan Jiráček, Ph.D.

Rozsah práce: 107 s.

Anotace

Mediální sdělení, včetně zpravodajství, jsou uspořádána do specifických narativů, jimž podléhá způsob, kterým média informují o jednotlivých typech událostí – příkladem mohou být například teroristické útoky, které se v novém tisíciletí více než kdy jindy staly nedílnou součástí veřejného a mediálního prostoru. Jak se tyto teroristické útoky stávají součástí naší každodennosti, vyvíjí se i mediální narativ zpravodajství, které o nich informuje své publikum. Diplomová práce si klade za cíl pomocí metody „rekonstrukce vyprávěného z vyprávění“ narativně analyzovat pět významných teroristických útoků posledních dvou dekad tak, jak se objevily v pěti významných tuzemských médiích.

Annotation

Media communication, including news coverage, is organized into specific narratives with which the media inform about different types of events – such as terrorist attacks, which in the new millennium have become more integral to the public and media space. As these terrorist attacks became part of our everyday lives, the media narrative of news informing about them evolves. The aim of this diploma thesis is to analyze narratively five major terrorist attacks of the last two decades, as they appeared in five important domestic media, using the method “reconstructed from narrative.”

Klíčová slova

Terorismus, narativ, naratologie, analýza, média, zpravodajství, mýty, archetypy

Keywords

Terrorism, narrative, narratology, analysis, media, news, myths, archetypes

Poděkování:

Rád bych poděkoval vedoucímu práce, prof. PhDr. Janu Jirákoví, Ph.D., za průběžnou, vstřícnou a zevrubnou zpětnou vazbu.

Obsah

1. ÚVOD.....	8
2. TEORETICKÁ ČÁST – ÚVOD DO PROBLEMATIKY ZPRAVODAJSKÉHO NARATIVU	10
2.1 CO JE TO NARATOLOGIE A TEORIE VYPRÁVĚNÍ	10
2.2 OD POČÁTKŮ NARATOLOGIE K NARATOLOGII ZPRAVODAJSTVÍ	11
2.2.1 <i>Klasická naratologie.....</i>	<i>11</i>
2.2.2 <i>Postklasická naratologie</i>	<i>12</i>
2.3 NARATOLOGIE VE ZPRAVODAJSTVÍ	13
2.3.1 <i>Syžet a narativ</i>	<i>13</i>
2.3.2 <i>Fabule a příběh</i>	<i>15</i>
3. METODOLOGIE ANALYTICKÉ ČÁSTI PRÁCE	20
3.1 ANALYZOVANÉ TÉMA	21
3.2 POPIS METODOLOGIE ANALÝZY	22
3.2 VÝBĚR VZORKŮ K ANALÝZE	22
3.3 VÝBĚR MÉDIÍ K ANALÝZE.....	23
3.3 KONKRÉTNÍ REALIZACE ANALÝZY	24
4. ANALYTICKÁ ČÁST – ANALÝZA ZPRAVODAJSKÝCH NARATIVŮ VYBRANÝCH TERORISTICKÝCH ÚTOKŮ.....	26
4.1 ÚTOK NA VĚŽE SVĚTOVÉHO OBCHODNÍHO CENTRA NEW YORK, 11. ZÁŘÍ 2001.....	26
4.1.1 <i>Kontext.....</i>	<i>26</i>
4.1.2 <i>Narativ v médiích.....</i>	<i>27</i>
4.1.3 <i>Hlavní charakteristické rysy použitého narativu</i>	<i>31</i>
4.2. BOMBOVÉ ÚTOKY NA MADRIDSKÉ VLAKY MADRID, 11. BŘEZNA 2004	33
4.2.1 <i>Kontext.....</i>	<i>33</i>
4.2.2 <i>Narativ v médiích.....</i>	<i>34</i>
4.2.3 <i>Hlavní charakteristické rysy použitého narativu</i>	<i>38</i>
4.3 ÚTOKY NA LONDÝNSKÉ MHD – LONDÝN, 7. ČERVENCE 2005	39
4.3.1 <i>Kontext.....</i>	<i>39</i>
4.3.2 <i>Narativ v médiích.....</i>	<i>40</i>
4.3.3 <i>Hlavní charakteristické rysy použitého narativu</i>	<i>45</i>
4.4 ÚTOKY V HALE BATACLAN AD. PAŘÍŽ, 13. LISTOPADU 2015.....	47
4.4.1 <i>Kontext.....</i>	<i>47</i>
4.4.2 <i>Narativ v médiích.....</i>	<i>48</i>
4.4.3 <i>Hlavní charakteristické rysy použitého narativu</i>	<i>54</i>
4.5 ÚTOK NA OSLAVY VÝROČÍ DOBYTÍ BASTILY	56
NICE, 14. ČERVENCE 2016.....	56
4.5.1 <i>Kontext.....</i>	<i>56</i>
4.5.2 <i>Narativ v médiích.....</i>	<i>57</i>
4.5.3 <i>Hlavní charakteristické rysy použitého narativu</i>	<i>61</i>
5. ZÁVĚR.....	62
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	65
<i>Teoretická část, kontext v analytické části.....</i>	<i>65</i>
<i>Články k analýze.....</i>	<i>72</i>

1. Úvod

Ačkoliv běžná konzumní zkušenost může nutit člověka vidět a vyhledávat narativy především ve filmech, románech a dalších audiovizuálních dílech určených primárně k postoupení příběhu směrem k recipientům, mediální zpravodajství je rovněž médiem, ve kterém narativy hrají nezastupitelnou roli.

Jakmile je společnost opakovaně konfrontována s určitým druhem události, lze v těchto narativech vyzorovat určitý vývoj i výskyt vzorců, kterými své konzumenty média o této skutečnosti zpravují.

S nástupem třetího tisíciletí se jednou z největších výzev pro moderní západní společnost stal mimo jiné i mezinárodní terorismus. Počínaje útokem na věže Světového obchodního centra v americkém New Yorku s různorodou frekvencí teroristické útoky opakovaně okupují titulní stránky on-line i off-line médií. Jak si česká i světová západní společnost na přítomnost těchto útoků v průběhu dalších dvou dekad postupně zvykala, vyvíjel se i narativ, kterým zpravodajská média své čtenáře a diváky informovala o místě útoku, jeho načasování, pachatelích, obětech a reakcích z tuzemska i zahraničí.

Tato diplomová práce si klade za cíl pomocí kvalitativní narativní analýzy vysledovat jedinečné i opakující se prvky v těchto jednotlivých zpravodajských událostech a komentovat jejich postupný vývoj.

Práce je rozdělena na tři části. První, teoretická část seznámí čtenáře s problematikou naratologie jakožto odnoží literární vědy, její historií, obecným popisem naratologických postupů ve zpravodajství, vysvětlením zpravodajských mýtů a nastíněním pozice teroristických útoků mezi tématy v médiích se pravidelně objevujících. Druhá část vysvětluje zvolenou metodologii narativní analýzy. Třetí, analytická část, pak narativně analyzuje zpravodajské pokrytí pěti vybraných teroristických útoků ve vybraných tuzemských médiích. Výsledná zjištění pak jsou sumarizována v závěru práce.

Od zadání práce v odevzdaných tezích proběhlo k několika úpravám, které byly konzultovány a schvalovány vedoucím práce. Z výzkumné otázky byla vynechána celkově otázka frekvence a intenzity medializace teroristických útoků a kvalitativní analýza se zaměřila pouze na formu a obsah informování o jednotlivých zkoumaných útocích, tj. konkrétně na opakující se i mizející narativní prvky v nich.

Vzhledem k této úpravě fokusu práce se skutečnost liší i oproti seznamu základní literatury uvedeném v tezích. Ačkoli zásadními pro zpracování diplomové práce zůstali v tezích uvedení autoři Jack Lule a John Hartley, jako vhodnější se místo jejich původně navrhovaných

titulů ukázaly knihy *Daily News*, *Eternal Stories* a *Understanding News*, které se komplexněji zabývají narativními rovinami a prvky objevujícími se ve zpravodajství. Z důvodu snazší dostupnosti materiálu byly během zpracování práce využity i alternativní tituly k pochopení kontextu globálního terorismu, než jaké byly původně uvedeny v době psaní tezí.

2. Teoretická část – Úvod do problematiky zpravodajského narativu

2.1 Co je to naratologie a teorie vyprávění

Pojem „naratologie“ je nejčastěji užíván pro část literární teorie zabývající se vyprávěním, jeho schémata, typologií, funkcemi a problematikou (Sládek, 2014, 279). Podstatou jejího bádání je zkoumání univerzálních dílčích prvků a jejich vzájemných vztahů ve strukturách zápletek. Zabývá se tedy *formami* narace, nikoliv samotným aktem či procesem vyprávění (Svatoňová, 1).

Vyprávění příběhů je pro lidský život fundamentálním prvkem, přítomným v každé lidské společnosti – ať už jde o každodenní situační vyprávění, nebo velké příběhy a mýty, pomocí kterých lidé ukotvují a vysvětlují svou existenci a dávají jimi světu smysl (Hartley, 1981, 29). Zároveň je vyprávění příběhů pro lidskou bytost zcela přirozeným a univerzálním konceptem, provázejícím ji již od dětství (Miller, 2008).

Příběhu by neměla chybět časová, prostorová, mentální a pragmatická dimenze. To konkrétně znamená, že by se v něm měl zpravidla objevovat 1) časový rámec a posloupnost událostí světa, ve kterém se odehrává, stejně jako 2) určitá vnitřní dynamika v něm probíhajících událostí, 3) výskyt jednotlivých neobecných, personalizovaných entit, schopných emočních reakcí a motivovaných rozpoznatelnými cíli a plány a 4) měla by být přítomna rovněž určitá faktografie popisovaného světa, zakončení příběhu a jeho smysl pro publikum (Ryan, 2006, 8-9).

Ačkoliv se příběhové prvky mohou objevovat i v nenarativních textech a nepříběhové prvky se naopak stejně tak mohou objevovat v narativních textech, je to zpravidla právě přítomnost příběhu, co od sebe nenarativní a narativní příběhy odlišuje (Rimmon-Kenan, 2001, 23).

V sociologii i dalších vědách existuje tradice, která přisuzuje vyprávění příběhů velký význam. Při zkoumání narativů, tj. mluvených i psaných výpovědí, je na ně nazíráno jakožto na autentické výpovědi jednajících subjektů, ukotvené v určitém situačním kontextu. Proto se ustálily jako legitimní zdroj zkoumatelných dat (Hájek, 2012, 200) např. při narativní analýze.

2.2 Od počátků naratologie k naratologii zpravodajství

Analytická část této diplomové práce se zabývá narativní analýzou zpravodajského pokrytí pěti teroristických útoků. Abychom kontextuálně ukotvili naratologické zkoumání mediálního zpravodajství, nastíní tato práce alespoň základní exkurz do historie naratologie jako oboru a její dělení na klasickou a post-klasickou – kam se naratologie zpravodajství řadí.

První zamýšlení se nad problematikou vyprávění lze vyčíst v Aristotelově *Poetice*, ve které řecký filosof klasifikuje drama a poezii a vyprávění užívá jako předmět teoretické reflexe. Aristoteles ve 4. století př. n. l. přichází jako první s teorií trojjednosti děje, místa a času a popisuje i autorské užívání postav a jejich řeči jako dějových prvků (Aristoteles, 2008). Tím pokládá základy vzniku naratologie a teorie vyprávění.

Vyprávění se odlišuje od popisu, které je jeho kompozičním protikladem. Skládá se totiž z vícero dílčích tematických jednotek, mezi kterými existují kauzální vztahy. Dílčí motivy objevivší se ve vyprávění tedy z něj nelze vyjmout, aniž by to uškodilo dílu jako celku. Naopak pouhý popis je jakýmsi výčtem významově spíše osamostatněných jednotek a bývá plně v gesci autora, které z těchto jednotek zmínit, či vypustit (Hrabák, 1973, 249-250).

2.2.1 Klasická naratologie

Systematickou metodou se ale naratologie stává až se strukturalistickými teoriemi. Většina badatelů se v období strukturální naratologie soustředí především na rozbor literárních textů, klasifikace a pojmenovávání dílčích funkčních prvků. Autoři cítili potřebu nejprve vypracovat popisný aparát a pojmové názvosloví, než začnou pozorované jevy vysvětlovat (Todorov, 2000, 154).

Samotný pojem „naratologie“ jako označení samostatného vědního oboru můžeme poprvé nalézt v díle *Gramatika Dekameronu* z 60. let minulého století, které je považováno za kanonické dílo vědy o vyprávění. V něm literární teoretik a bulharsko-francouzský představitel strukturalismu Tzevetan Todorov analýzou *Dekameronu* Giovanni Boccaccia – zvoleného pro jeho relativní jednoduchost zápletek, omezený počet postav a událostní kauzalitu – dospívá k obecné naratologické teorii. Skrze vypracování inventáře prvků použitých Boccacciem v jeho příběhové novele tak Todorov dospívá k systému univerzálních kategorií a zkoumá i tvorbu významu skládáním a kupením sémantických jednotek. Tak např. věty pojmenovávají různé druhy vztahů a sousledností.

Todorov se zabývá především predikativní literaturou, ve které je důraz kladen na přísudek vyprávění a ve které je typický postup rámcování a těsné spojení postavy s obsahem

narace. Tyto prvky jsou později klíčové i při zkoumání narativu mediálního zpravodajství (Bláhová, 719-720).

Další strukturalisté, následně se rovněž zabývající naratologií, spojoval pouze jejich metodologický přístup k analýze, nebyli zastřešeni společným prohlášením ani unifikovaným programem zkoumání, jako tomu bylo např. v Pražském lingvistickém kroužku (Sládek, 2014, 279).

Významné naratologické dílo pochází z pera Vladimíra Jakovleviče Proppa (1999), vycházejícího z ruského formalismu a morfologicky zkoumajícího lidové pohádky. Ty člení na sedm okruhů jednání a třicet jedna „funkcí“ jednání postav. Autor uvádí, že v pohádkách lze stanovit zákonitosti a stavební prvky stejně precizně, jako v morfologii organismů (s. 9-11) a že ačkoli se mění označení a atributy jednotlivých postav napříč konkrétními pohádkami, jejich funkce se opakují. „*Pod pojmem funkce rozumíme akci jednajících osoby, určenou z hlediska jejího významu pro rozvíjení děje*“ (s. 35). Zároveň platí, že 1) funkce jsou stálými prvky, 2) jejich počet je omezený a 3) jejich posloupnost se opakuje, ale 4) nemusí se v každém narativu vyskytovat vždy všechny z nich (s. 35-37).

1.2.2 Postklasická naratologie

Seyour Chatman, literární teoretik a filmolog, odděluje formalistické naratologické bádání silně ovlivněné strukturalismem od moderní, tzv. postklasické naratologie, která sleduje složitější vyprávěcí struktury a obrací pozornost k složitějším celkům, než jsou jednoduché narativy, jako pohádky či mýty (Chatman, 1986).

V 70. a 80. letech 20. století strukturálně naratologické postupy zaujaly badatele z různých oborů k vypracovávání nových metod a zavádění nových kategorií, a zároveň systematizaci původních teoretických poznatků. Vedlo k tomu více faktorů: 1) rozšíření povědomí o naratologii a jejích možnostech, 2) rozvoj poststrukturální nedůvěry vůči možnostem narativních analýz, 3) celkový trend přesunu zájmu sociálních věd ke zkoumání kultury jako celku na úkor konkrétních detailních případových analýz a 4) pojmům jako příběh, svět a vyprávění se dostalo nových konotací s rozvojem masmediálních disciplín, jako je filmová či divadelní věda (Sládek, 2014, s. 281). Po tomto obratu tak naratologie rozšířila svou pozornost od zjevných kandidátů k průzkumu, jako je román či povídka, i k jiným fenoménům a médiím s narativními prvky, jako je třeba divadelní představení, komiks či právě žurnalistika a zpravodajství.

V tomto kontextu vzniknuvší postklasická naratologie tedy usilovala méně o strukturální analýzy textů, ale spíše o komplexní a interdisciplinární kulturní interpretaci (Sládek, 2014, 282). Cílem přitom je sledovat kromě hlavních i vedlejší komponenty vyprávění a proniknout v díle do větší hloubky (Chartman, 1986), a zároveň zodpovědět, proč člověk vypráví, a především jak vyprávění může působit na recipienta (Sládek, 2014, 283).

Právě tento prvek je velmi důležitý, zkoumáme-li naratologické postupy užívané v praxi mediálního zpravodajství, a bude aplikován v analytické části práce.

2.3 Naratologie ve zpravodajství

I navzdory jejímu transmediálnímu rozkročení zůstala metodologickým a terminologickým základem naratologie zůstala literární věda. Existuje ovšem i větev teoretizace vyprávění charakteristická svou tendencí překračovat pouhý psaný text, a tak je jedinou výjimkou neliterární vědy rozvíjející vlastní naratologické kategorie věda filmová (Schmid, 2010, s. 342), čehož přímý důsledek při zkoumání mediálně zpravodajského vyprávění je možnost analýzy jak tištěného, tak audiovizuálního obsahu.

V případě mediálně zpravodajského obsahu se však v některých případech, jako jsou živé televizní či rozhlasové vstupy, značně liší komunikační koncept literatury i filmu, kdy je kontakt mezi autorem a recipientem přehrazen časovým odstupem od vzniku obsahu a jeho konzumaci.

Novinář je ve skutečnosti postava pokračující v dlouhověké lidské tradici poslů, trubadúrů, mluvčích, básníků, misionářů, kněží a dalších. Čerpají totiž z omezené studnice forem, o kterých je známo, že udrží pozornost posluchačů, a replikují je pro své potřeby – využívají pro to archetypální, mýtické postavy a modely (Hartley, 1981, 3). Stejně jako poslíčci u starých příběhů jsou média jako nositelé dobrých i špatných zpráv proklínány i nenáviděny, ale i milovány a respektovány – v závislosti na tom, jaké zprávy nesou a jak u publika zarezonují (Lule, 1954, 195).

Ústředním tématem naratologie je dichotomie dvou základních aspektů, označovaných fabule, neboli *co* je vyprávěno, a syžet, neboli *jak* je to vyprávěno (Bordwell, 1981, 52). Na tomto místě je důležité od sebe odlišit pojmy „nativ“ a „příběh.“

2.3.1 Syžet a nativ

Konkrétní prezentace příběhu a jeho konkrétní realizace je v naratologii označována jako „nativ“ (Jedličková, 2008, 72). Gerald Prince (1987, 58) jej definuje jako „*vyličení*

(výsledek i proces, objekt i akt, struktura i strukturace) jedné či více skutečných či fiktivních událostí, sdělovaných jedním či více (více či méně zřetelnými) vypravěči jednomu, dvěma či více (více či méně zřetelným) adresátům.“

Konkrétní způsob, jakým jsou informace z fabule – příběhu – zprostředkovány v narativ, je označován pojmem syžet. Roli zde hraje využití vypravěče, práce s časovými rovinami apod. Např. v případě mediálního zpravodajství se tedy jedná o líčení skutečných událostí – např. teroristického útoku – nezřetelným vypravěčem pro mnoho nezřetelných adresátů.

Styl zpravodajského textu obvykle bývá silně strukturovaný a přizpůsobený tomuto faktu. Určité množství zpravodajského materiálu se dokonce omezuje na pouhý výčet událostí. Slovesa jsou převážně užitá ve třetí osobě, popis je statický a informativní a osobnost či názory vypravěče by v takovém referování neměly být patrné.

2.3.1.1 Chronologie

Co se časové ukotvenosti narace týče, probíhá obvykle prolepticky, tj. chronologicky, od začátku vypravované události směrem k jejímu konci. Mnohdy se v ní může prolínat vícero časových linek a rovin. V případě zpravodajství existuje preference uvádět shrnutí nejdůležitějších faktů na začátku reportáže a postupně se analepticky (tzn. zpětně) propracovat k doplňujícím informacím (Genette, 1983), což je zohledněno v metodologii analytické části práce.

Dramatická líčení či „dějové“ odbočky do informační kvality a kýžené nadčasovosti a objektivity většiny jeho forem – na rozdíl od beletrického vyprávění dramatinovaného, jaké známe např. z beletrie – nepatří, nicméně zprávy v určité míře jsou pouhými příběhy a naratologické postupy jsou v nich patrné. Jejich výskyt obvykle koreluje se závažností tématu, a to nepřímou úměrou; čím méně závažná zpráva je, tím více se v ní subjektivní a naratologické jazykové elementy objevují (Dunnová, 2009).

2.3.1.3 Vypravěč

Vypravěč vystupuje a) diegeticky, kdy je osobně zainteresován ve vyprávěném a je patrný jeho osobní postoj, nebo b) mimeticky, kdy konkrétní osobnost a názory vypravěče nejsou explicitní. Vypravěč je obvykle vševědoucí a užívá se objektivní jazyk, jako např. v akademických pracích či právě některých formách zpravodajství (Svatoňová, 2), které budou zkoumány v analytické části práce.

Vypravěč ve zpravodajství je tedy – za účelem objektivitu – obvykle mimetický, nedramatizovaný (tzn. neobjevuje se přímo v ději zprávy jako participant) a neprojevuje se v textu jako individualita. Pouze informuje, obvykle prostřednictvím zobrazovací formy, a odděluje fakta od domněnek a nepotvrzených informací (Osvaldová, 2011, 20).

2.3.2 Fabule a příběh

Pojem „fabule“ označuje dějový půdorys či souhrn událostí, tedy příběh, tak jak jej divák vnímá po dokončení jeho vyprávění (Bordwell, 1981, 52). Obecně si jej můžeme představit jako mluvené či psané vyprávění, které nás má pobavit, informovat či poučit.

„Příběh“ je potom označení pro (jakýmkoli médiem vypravovanou) událost, uspořádanou v určité chronologii a zahrnující obvykle jednoho či více figurujících aktérů, mezi kterými bývá určitý vztah (Jedličková, 2008, 72).

Skutková podstata či sociální realita proběhnuvších událostí a fabule v hlavě konzumenta zpravodajství tedy nejsou jedno a totéž. Mentální konstrukce reality je vždy ovlivněna subjektivní interpretací, jak je dále vysvětleno v popisu metodologie analytické části práce.

2.3.2.2 Story

Funkce médií se mění s kontextem kultury a doby, ve které fungují, obecně ovšem hovoříme o funkci 1) zábavní, 2) informační, 3) kulturní, 4) sociální a 5) politické (Burton, 2001).

Cílem zpravodajství by pak mělo být především poskytování věcných a nezkreslených informací o aktuálním dění a událostech široké veřejnosti. Jde o sdělení produkované širokou skupinou původců, a určeno širokému publiku a veřejnosti – sdělení informací, které by recipienty měly nebo mohly zajímat (Jílek, 2009, 72).

Ačkoli je zpravodajství tedy především objektivním informátorem společnosti, je také vypravěčem s víceméně ustálenou strukturou (Trampota, 2006, 59). Zpravodajství má totiž s vyprávěním společnou zásadní vlastnost dávkovat informace v určitém dějovém oblouku – a stejně jako příběh románu, hry či filmu expozičně představuje na začátku postavy a téma, postupuje ke kolizi a otevírá a komentuje dílčí témata a dějové odbočky. Zároveň je jeho narativ obvykle ukotven v kontextu času i prostoru. Abstrakt, neboli určitý úvod, stejně jako atribuce, neboli připsání zprávy určitému publiku, tedy nechybí (Bell, 1998, 67).

Zatímco ovšem beletrie a další prvoplánově naratologické formy ne vždy vychází z reálií a faktických, věcných informací, zpravodajství by tuto zásadu dodržovat mělo. V obou případech se tak či onak jedná o formu vyprávění (Burton, 2001, 216).

Novináři ve svém pomyslném repertoáru disponují několika narativními rámci, na který v procesu tvorby příběhu větší jednotlivé informace. Je-li narativ chápán jako kompletní příběh s dějištěm, postavami, konflikty, akcí i vyústěním, podobný narativní rámec je hrubým rozvržením strukturálních komponentů příběhu, resp. jeho centrální kostrou – podobně jako lze mezi filmy či romány jednoho žánru vysledovat společné prvky (Johnson-Cartee, 2004, 159).

Samozřejmě jsou mezi zpravodajským vyprávěním a vyprávěním fiktivního příběhu ovšem rozdíly a složky, které sdíleny nejsou – příběh v novinářském slova smyslu je stále především zpravením o skutečné události, a v něm není na místě např. záměrně napínat konzumenta či např. opakovat některé prvky za uměleckým účelem. Zároveň pointa a rozuzlení je ve zprávě obvykle hned na začátku, nejde tedy o cíl vyprávění, ke kterému se konzument postupně propracovává a dostane se mu jej až na konci (Dunnová, 2009).

Klíčovým rozdílem, který z reálné události dělá zprávu, je pak přítomnost tzv. novinářských hodnot – určitých kritérií a parametrů editorského výběru zpráv, které se do médií dostanou a které mají potenciál zaujmout publikum (Burns, 2004, 63). Kromě aktuálnosti, novosti, naléhavosti, blízkosti a dalších kritérií je to obvykle silný lidský příběh, který často upoutává konzumentovu pozornost, neboť díky jeho schopnosti empatie jsou mu jinak těžko uchopitelná témata zpřístupněna.

V žurnalistické a publicistické praxi je dokonce příběh neboli „story“ považována za samostatný mediální žánr – což jde ruku v ruce s obecnou tendencí mediálních produktů k diferenciaci dle nejrůznějších parametrů, jako je publikum či způsob zpracování (Burton, 2001, 206). Díky tomu diváci vědí, co od kterého mediálního produktu čekat.

Novinářská story obvykle jsou krátká vyprávění, referující o proběhnutých událostech a jejich aktérech, přičemž míra autorské objektivitě a informativnosti a zábavnosti textu osciluje případ od případu (Jílek, 2009, 248). Podle Hartleyho (1981, 12) je příběh ve zpravodajství důležitější než předávaná informace, neboť ta zajímá pouze tu část publika, na jejichž životy má bezprostřední vliv. Příběh tak není pouhou formou a syžetem, je explicitně samotným základem zpravodajského informování.

Novináři k událostem přistupují s určitým příběhem již v hlavě – půjčují si z povědomých příběhových forem a sdílených narativů. Místo nových myšlenek se většina médií drží zaběhnutých stereotypů a letitých klišé. Jak uvádí Boček (2011), novinář přitom má příběh, který chce vyprávět, v hlavě ještě dříve, než se pustí do rešerše dat a konkrétního syžetu,

kterým příběh formuluje. Efektem sebenaplnujícího se proroctví pak data ohýbá apriori načrtnuté dějové kostře, nikoli naopak.

Místo dat přitom bohatě poslouží právě neustále reduplikované mýty, které hrají velkou roli v analytické části této práce. Slovem „mýty“ naše společnost označuje příběhy vyprávěné starými civilizacemi, zatímco příběhům vyprávěným současnými médii říkáme „zprávy“ (Hartley, 1981, 2). Staré archetypy a opakující se příběhy přitom lze vypozařovat v obojím. Koneckonců, zprávy jsou nám médií podávány právě formou *příběhu*.

2.3.2.3 Mýty

Claude Lévi-Strauss, slavný francouzský antropolog a filosof, rozvíjel ve své strukturální antropologii variantu strukturální analýzy se svým popisem mýtů. Navazuje na Proppa tvrzením, že mýty jsou variacemi omezeného počtu opakujících se témat a univerzálních struktur. Místo pouhého popisu těchto prvků ovšem Strauss konstituuje i vztahy a pravidla jejich chování a transformace, podobné lingvisticky gramatickým systémům.

Samotné starořecké slovo „mythos“ zároveň v původním významu pojmenovává slovo, řeč, příběh či vyprávění (Kratochvíl, 1989, 10). Mythémy, nejmenší jednotky mýtů, mají možnost různě se mezi sebou kombinovat a utvářet tak významy. Soubory těchto podpovrchových dílčích vztahů poté jsou v myslích posluchačů spojovány v příběhové celky. Je to přitom právě tento kreativní proces utváření významu, spíše než dílčí obsahy, co narativ strukturuje – fokus naratologického zkoumání se tedy u Strausse posouvá spíše k vnímateli, ovšem nikoli na individuální rovině; významy a smysly mýtů se podle Strausse formují v kolektivním vědomí.

Mýtus je totiž symbolický a založený na analogiích a obrazech – čímž činí realitu pro člověka srozumitelnější. Strauss zároveň uvádí, že většina mýtů, společenských vztahů a jazykových prostředků je často vyjadřována v opozicích (policista a terorista, hodný a zlý, civilizace a barbarství...) (Lévi-Strauss, 1993)

2.3.2.3.1 Funkce mýtu

Obsah dnešního zpravodajství, jako jsou pohyby na burze, drby o celebritách či sportovní výsledky, mohou budít dojem, že se jedná o zcela moderní záležitost. Moderní společnost také přijala vědecké poznatky jako nový referenční rámec, kterým vysvětluje namísto mýtů dění okolo sebe, a potřeba hrdinů, padouchů, dobra, zla a podobných černobílých konceptů se zdá být přežita (Hartley, 17, 1981).

Pro účely této práce je ovšem důležité nevykládat slovo „mýtus“ v jeho časté současné interpretaci, totiž 1) jako rozšířenou, ale nepravdivou domněnku, či 2) starověký příběh, obvykle o něčem nadpřirozeném. Zpravodajství, jakožto – pokud možno objektivní – informování o skutečných událostech a skutečných osobách ani jedno z těchto interpretací samozřejmě nesplňuje. „Mýtus“ je zde třeba chápat jako model, čerpající z archetypálních vzorců a figur, určitý opakující se motiv a vzorec, kterým společnost vyjadřuje a vysvětluje své rituály instituce, ideály a hodnoty (Hartley, 1981, 13).

Slovo „zprávy“ evokuje novou informaci o důležité události ve formě příběhu, přičemž důležitost je přikládána především informační rovině, spíše než příběhové, protože ta slouží pouze jako přenosové médium pro informaci. Většina z nejvýznamnějších zpravodajských příběhů – jako jsou fantastická sportovní vítězství, přírodní katastrofy nebo teroristické útoky – ovšem přináší pro své publikum jen velmi těžko využitelné informace pro jejich reálné životy. Přesto jsou nedílnou součástí zpravodajství. Jedná se totiž o mýty, v lidské existenci hluboce zakořeněné a nezaměnitelné (Lule, 1954, 188) Informace ve zprávách obsažené jsou pouhým nezpracovaným materiálem, ze kterých se tyto věčné příběhy formují k dalšímu převyprávění (Lule, 1954, 189).

Nutno podotknout, že to nejsou přitom pouze zprávy, které jsou moderním přestrojením mýtů – komiksy, hollywoodské filmy či populární beletrie sem bezesporu patří rovněž.

Mýty a moderní technologie se mohou zdát jako dva fenomény, které nejdou zcela ruku v ruce – internet je ovšem pouze dalším médiem, které mýtům slouží k reduplikaci. Kromě toho ovšem online svět přispěl především k masovému rozšíření informací, které v přebytku útočí na publikum ze všech stran. V takové situaci publikum potřebuje způsob, kterým v rychle se měnícím světě mohou vysvětlovat, interpretovat a uspořádat svou zkušenost – něco stabilního uprostřed nestability. Tím něčím jsou právě opět mýty (Lule, 1954, 199).

Ať už ve zprávách, filmu nebo jakémkoli jiném médiu, mýty jsou v každém případě prostředkem replikace společenských pořádků, zachování status-quo. Jsou silou, která předává tradice, sankce a dominantní sociální konsenzus a pomocí toho udržuje naživu prastaré hodnoty. Média sice jsou hlídacím psem a hrají svoji roli jako hlásná trouba kritického myšlení vůči aktuálním strukturám, zřídka ovšem zpochybňují kořeny a klíčové stavební prvky obecného sociálního řádu jako takového (Lule, 1954, 191-192).

Publikum si příběhy ve zprávách vždy přebere podle svého předporozumění a formou sebenaplňujícího proroctví se konzumovaným zpravodajstvím utvrzuje ve svých názorech na život a svět. Bere si ze zpráv to, co zrovna potřebuje pro ukotvení své existence ve světě (Lule, 1954, 195-196).

2.3.2.3.2 Mýty jako marketing

Občané společnosti jsou často zjednodušeně viděni pouze jako volební či kupní síla. Mýty ve zpravodajství se ovšem projevují v mnohem větší šíři – a tématy některých zpráv tak nejsou daně, krádeže či výsledky voleb, ale nadčasové a komplexní koncepty jako spása nebo osud. Stejně jako mýty, i zpravodajství nás tak informuje nejen o tom, co se aktuálně děje, ale i tom, co se v historii lidstva vždy dělo – ať už jde o živelné katastrofy, příběhy zločinu a trestu, vítězství a porážky, dobra a zla apod. (Hartley, 1981, 20) Právě tyto velké koncepty dělají příběh zajímavý pro publikum a dávají mu dramatičnost, proto je novináři při svém vyprávění vyhledávají (Lule, 1954, 193).

Občas je tak činěno záměrně – novináři při katastrofických událostech sáhnou po modelech pekla, apokalypsy, velké světové potopy, pádu Římské říše a dalších – pro umocnění pointy a zapojení obrazotvornosti publika. Zprávy o teroristických útocích, zejména pak v případě 11. září 2001, nejsou žádnou výjimkou, jak práce popisuje v analytické části.

2.3.2.3.3 Sedm archetypů ve zpravodajství

Ačkoliv je vyprávění příběhů především kreativní a subjektivní činností, neznamená to, že zpravodajství nemůže být objektivní – proces vyprávění automaticky nedělá ze zprávy fiktivní, smyšlený příběh (Lule, 1954, 190). Jedná se spíše o mytologické motivy v moderním kabátě (Lule, 1954, 200).

Lidstvo si totiž během své existence vytvořilo celou řadu nestárnoucích archetypů, nehynoucích příběhů, kterými se baví, instruují, učí, varují či kárají. Lze dokonce říci, že příběhy jsou nedílnou součástí našeho lidství – skrze ně totiž chápeme své životy a svět okolo nás. Stejně jako příběhy, i naše životy mají začátek, prostředek a konec (Hartley, 1982, 2-4).

Lule (1954, 22-25) popisuje celkem sedm těchto mýtických archetypů, které se opakovaně objevují v lidském vyprávění již celé věky, a nejinak je tomu ve zpravodajství.

- 1) Oběť: Mnoho individuálních příběhů je často znenadání přerušeno přírodní katastrofou, násilím či nemocí. Smrt oběti je implicitně interpretována jako její obětování se, na které je upozorněno a je oplakáno, zároveň ale pozvedává hodnotu života přeživších konfrontovaných s touto ztrátou. Mýtus oběti ukazuje tragickou křehkost lidské existence.
- 2) Obětní beránek: Mýty obvykle upevňují převažující sociální uspořádání. Obětní beránek je odstrašujícím příkladem pro ty, kteří by se chtěli společnosti a její hierarchii vzepřít – trestem bývá ostrakizace a vydědění ze skupiny. Devianti

narušující poklidné pořádky zaběhlých hodnot a jeho pohodlí bývají v mýtech i zpravodajství popisováni velmi negativně.

- 3) Hrdina: Heroická cesta jednotlivce za velikostí a slávou je jeden z nejstarších a nejčastěji se opakujících archetypů. Na hrdinově cestě se obvykle opakují vzorce skromných poměrů, zkoušky, kterými musí projít, a triumfální vítězství.
- 4) Dobrá matka: Matka nabízí dobrotu a jemnost. Není přitom nutno, aby mytická role matky byla genderově rigidní – obvykle se jedná o archetyp postavy, která pečuje o druhé a nabízející uklidnění a ochranu.
- 5) Šotek: Bezohledná postava přinášející klam a utrpení. Obvykle je zesměšňován a ponižován, zobrazován jako hlupák, ke kterému není důvod chovat respekt.
- 6) Jiný svět: Lidstvo odnepaměti mají tendence vše srovnávat a dávat do kontrastu, jak vidno např. z přísloví: „za plotem je tráva zelenější.“ Někdy je jiný svět, srovnávaný s důvěrně známým prostředím, vyzdvihován jako ten lepší, mající určitý exotický šarm; často ovšem xenofobní a etnocentrické tendence převáží a neznámo je vylíčeno jako hrozba či nepřítel.
- 7) Potopa: Symbolizuje zkázu a ničení světa, ať už přírodní silou a dalšími nevladatelnými silami. Často se jedná o následek příchodu lidstva na scesti, přičemž následná katastrofa vrací lidem jejich skromnost a úctu k životu.

Toto sedmero mýtů bude hledáno a identifikováno v analýze článků vybraných v analytické části práce.

3. Metodologie analytické části práce

3.1 Analyzované téma

Terorismus je jednou z největších výzev civilizace 21. století. Zatímco v klasické válce mají hlavní slovo válčící státy reprezentující své občany a v ohrožení života je především armáda, v případě teroristických útoků přejímají vlády pasivní roli, stejně jako civilní obyvatelstvo – které ovšem zároveň bývá v naprostém srdci dění a nejčastěji také pokládá život. Teroristé obvykle útočí na nevojenské objekty, a to z toho důvodu, aby jejich akce zasáhly co nejvíce obyčejných lidí.

Terorismus a média jsou totiž svým způsobem nevyhnutelně propojeny a vzájemně na sobě závislé. Zatímco útoky poskytují médiím zpravodajský obsah, díky mediálnímu referování o útocích se teroristům daří naplnit svůj cíl rozšířit co možná nejmasověji ideologické, politické či náboženské myšlenky, za které bojují a umírají, a zasít zároveň strach do co největšího množství lidí (Matusitz, 2013, 4). Zabíjení větších či menších počtů civilistů v očích teroristů není motivován vyhubením nepřátelské společnosti, ale propagací příčin tohoto činu (Matusitz, 2013, 18).

Jednoduše řečeno, právě díky extrémnosti a brutalitě svých činů dosahují teroristé pozornosti mediálního prostoru, která by jim jinak nebyla poskytnuta. Dochází tak k určité schizofrenii mezi mimoděčným šířením teroristické propagandy a právem konzumentů médií být informován. Svobodná žurnalistika, jeden z pilířů demokratické společnosti, se tak paradoxně stává pomocným nástrojem těm, kteří proti ní bojují. Bez zásadního vlivu masmédií na moderní svět by terorismus v podstatě postrádal smysl (Randuška, 2017, 16).

Zcela nové měřítko možností pak pro terorismus přišel s věkem internetu, se kterým díky okamžité možnosti vědět o událostech na druhém konci planety rychlost i kvantita šířených informací globálně exponenciálně narostla a přerostla regionální charakter. Moderní terorismus touto kontextuální změnou zaznamenal obrovskou dějinnou proměnu a získal plně globální měřítko.

Zároveň je záhodno podotknout, že – koneckonců stejně jako veškerá realita a její mediální obraz – terorismus a jeho zpravodajsky komunikovaná podoba nejsou jedno a totéž. Média jsou samozřejmě klíčovým prvkem vnímání a interpretace světa – ovlivňují obecné vnímání jednotlivých fenoménů a názorů na ně způsobem, jakým objektivní realitu naratologicky popisují.

Masmediální prostředky tak modelují obraz teroristy ve smyslu společenského konstruktů v očích svého publika – pochopitelně obvykle velmi negativně. Samotný terorista tak sám sebe ovšem nenazývá (Randuška, 2017, 16). V médiích se ovšem vytvořil určitý

ustálený archetypální obraz teroristy a toho, jak významu samotného pojmu „terorismus“ v celé jeho interdisciplinární komplexnosti masová společnost – zejména po přelomu tisíciletí – intuitivně rozumí. A sice jako záměrnému vyvolávání strachu ve společnosti, obvykle násilným činem, za účelem politického nátlaku (Svojtka, 2001).

3.2 Popis metodologie analýzy

V případě zpravodajského informování o teroristickém útoku je fabulí skutková podstata činu, který se odehrál a který si konzument zpravodajství ze zprávy odnáší – tj. počet obětí, informace o pachateli, místo činu apod. Syžetem je pak způsob, kterým konkrétní médium zpraví konzumenta o aktu terorismu – zdali se zaměří na motiv pachatele, osobní příběhy obětí, předchozí související útoky či modus operandi konkrétního útoku, a zdali autor příspěvku informuje objektivně a bez emocí, nebo zda si dovolí osobní komentář, jako je politování nad tragédií.

Samotná myšlenka použít ke studiu mýtů ve zpravodajství informování o teroristických útocích již má určitý precedens. Americká a britská kulturní studia se tomuto tématu věnovala již v 70. a 80. letech 20. století, a kromě terorismu jako tematické prvky posloužilo potopení Titaniku, soudobá kinematografie, jihoafrické volby ad. (Hartley, 1981, 7).

Předmětem užití narativní analýzy této práce je především souhrnný příběh – nezbytná součást výbavy člověka pro kulturní komunikaci a mentální konstrukci reality (Čermák, 2006, 1). Převyprávěný a souhrnný narativ jakožto výsledek takové analýzy je tedy symbolizovaným konstruktem, ovlivněným předporozuměním výzkumníkovou apriorní zkušeností. Nelze se tedy vyhnout zpochybnění objektivity či neutrality – již samotná selekce analyzovaného obsahu předjímá určitý interpretační plán (Čermák, 2006, 2).

Tyto konstrukty nejsou navíc faktem stabilním, ale zmražením jinak dynamické a proměnlivé interpretace v časovém bodě, ve kterém analýza probíhá. Každý příběh je rovněž ovlivněn kontextem jeho vyprávění, proto je potřeba při čtení výsledků analýz počítat i s vlivem momentálních a specifických prvků (Čermák, 2006, 3).

3.2 Výběr vzorků k analýze

Tato práce si klade za cíl popsat vývoj narativu informování o pěti teroristických útocích proběhnuvších v prvních dvou dekadách 21. století.

Obecně platí, že při zvýšené kadenci útoků napříč planetou existuje tendence médií věnovat se těm, které jsou pro ně zpravodajsky zajímavější, tj. bezprostředněji se dotýkající jejich konzumentů, nehledě na počet obětí vzdálenějších útoků (Burns, 2004, 63).

Selekce útoků k analýze práce probíhala podle parametrů následujících:

1. Všechny útoky byly spáchány radikálně islamistickou organizací.
2. Všechny útoky byly cíleny na západní civilizaci, konkrétně byly spáchány v Evropě a USA.
3. Všechny útoky byly hojně medializovány, vzorce v narativech by tedy měly být čitelné.
4. Časové rozestupy mezi jednotlivými útoky jsou dostatečné k tomu, aby byl pozorován dlouhodobý vývoj.
5. Ačkoliv některé země byly napadeny teroristy vícekrát (Velká Británie, Francie), útoky k analýze byly vybrány tak, aby se jejich lokalita neopakovala.

3.3 Výběr médií k analýze

Sondy do zpravodajství byly vybírány z následujících tuzemských médií:

Média veřejné služby:

Tzv. „veřejnoprávní“ médium by jako sdělovací prostředek veřejné služby s právně definovanými povinnostmi měla splňovat mimo jiné zásadu objektivitu (tedy nestrannosti, věcnosti a věrnosti skutečnosti) a vyváženosti (tedy obsažení nejen majoritních názorů, ale i relevantních menšinových) (Vacková, 2004).

1. *Česká televize* – Jediná česká „veřejnoprávní“ televize, zřízena zákonem, který rámuje i její fungování, financování a plnění úkolu poskytovat občanům informace (Základní informace o ČT – Česká televize).

Soukromá média:

Hlavním cílem provozu soukromě vlastněných médií je zisk z inzerce, tedy i oslovení co největšího počtu uživatelů a co největší dosah (Rogner, 2019) – občas i na úkor objektivitu předávaných informací.

2. *Hospodářské noviny* – Rovněž soukromý tištěný deník, zaměřený na ekonomiku a politiku. Nabízí zejména komentáře a analýzy hospodářské a ekonomické situace České republiky i dalších světových zemí. Nakladatelství *Economia* provozuje i internetový zpravodajský server *iHNed.cz*, který je v podstatě přidruženou online verzí *Hospodářských novin* (O nás – *Hospodářské noviny*).
3. *MF Dnes* – Tištěný deník, zaměřující se převážně na komentované zpravodajství. Rovněž je zástupcem soukromých médií. Součástí portfolia nakladatelství MAFRA je také přidružený online portál *iDnes.cz* (Předplatné – *MF Dnes*), jehož články v analýze byly v některých případech rovněž použity.
4. *Novinky.cz* – Zástupce populárního, mainstreamového internetového média. Jedná se o jedno z nejsledovanějších zpravodajství na českém internetu (jak zní i podtitul webu), provozované soukromou firmou *Seznam.cz*. Tištěná forma portálu neexistuje (Tiráž – *Novinky.cz*).

Vzhledem k čerpání z archivní databáze *Newton Media Search*, která pracuje pouze s textem, byly analýze byly využity přepisy audiovizuálních příspěvků České televize a psaného zpravodajství zbylých tří médií.

3.3 Konkrétní realizace analýzy

Analytická část práce využívá model „rekonstrukce vyprávěného z vyprávění,“ ve kterém je obvykle analeptické vyprávění novináře či zpravodaje, který se od hlavní dějové linie narativu odklání a doplňuje jej vysvětlujícími poznámkami či komentáři a nejdůležitější info obvykle shrne na začátku zprávy, uspořádáno napříč jednotlivými zdroji chronologicky a propojeno do smysluplného celku. Jednotlivé epizody jsou tedy ze svých sekvenčních pozic prolepticky přeskládány (Čermák, 2006, 8), aby sledovaly určitý jednotný dějový oblouk.

Jinými slovy, cílem analýzy bylo 1) agregovat narativy těchto čtyř médií ve zprávách publikovaných během prvních dní od uplynutí útoků a 2) pokusit se je souhrnně parafrázovat a převyprávět tak, jak se mohly v průběhu publikování jednotlivých intermedialních narativů v divákově hlavě formovat fabule, sledoval-li všechny z analyzovaných zpravodajských příspěvků a střípek za střípkem si tak skládal mozaiky těchto příběhů.

Tyto převyprávěné narativy jsou limitovány informacemi v médiích dostupnými bezprostředně po útocích, nemusí se tedy vždy přesně shodovat se sociální realitou.

Z textu byly dle modelu „obsahově-kategorického“ (Čermák, 2006, 15) vybrány dílčí pasáže, které byly seskupeny pod zastřešující kategorie, definovaných v průběhu analýzy dle opakujících se motivů či témat. Šlo o hermeneutický kruh, který zahrnoval pozorné pročitání narativů jednotlivých útoků, předběžné a průběžné definování subtémat, agregování dalšího obsahu do těchto subtématických kategorií a jejich případná následná reorganizace či redefinice (Čermák, 2006, 16).

K tomuto mimetickému převyprávění a parafrázi je připojen diegetický komentář autora práce vyvozující z výsledků tohoto postupu souhrnné závěry, popř. zasazení narativu do širšího kontextu. Kromě osobních interpretací si tedy tato diplomová práce klade za cíl i pojmenování serializovaných prvků v těchto narativech, rozdílů mezi nimi a popis jejich vývoje mezi jednotlivými útoky.

K praktikování analýzy bylo klíčové pojetí narativní analýzy zpravodajství a v ní se objevujících mýtických prvků a archetypů tak, jak je vysvětlováno a aplikováno zejména v knihách *Understanding News: Studies in Culture and Communication* (1982) autora Johna Hartleyho a *Daily News, Eternal Stories: The Mythological Role of Journalism* (1951) autora Jacka Lulea.

4. Analytická část – Analýza zpravodajských narativů vybraných teroristických útoků

4.1 Útok na věže Světového obchodního centra New York, 11. září 2001

4.1.1 Kontext

Těsně po přelomu milénia uneslo 19 členů militantní islamistické teroristické organizace Al-Káida čtyři letouny firem *American Airlines* a *United Airlines* a pomocí nich zaútočili na Pentagon, sídlo amerického ministerstva obrany, a světoznámý symbol západu a jeho ekonomické prosperity, takzvaná „dvojčata,“ mrakodrapy Světového obchodního centra v New Yorku. Obě budovy krátce po nárazu zhroutily, čímž došlo k obrovským škodám i v bezprostředním okolí. Poslední letadlo mířilo do hlavního města Spojených států amerických, Washingtonu D.C., ale po revoltě unesených pasažérů na palubě se stroj zřítil do polí ve státu Pensylvánie.

Rozsah útoků, který byl ve své době zcela bezprecedentní, vyvolal vyděšení a šok po celé planetě. Vyžádal si 2 977 obětí, 19 z nichž byli teroristé a 55 vojenské osoby na půdě Pentagonu. Zbytek zemřelých jsou civilní oběti z celkem 90 zemí. Počet úmrtí bezprostředně vyvolaných událostmi útoku dodnes roste kvůli rakovině a další nemocem vyvolaným výskytem záchranářů a dalších osob v prostředí silně znečištěným pádem budov.

Finanční škody dosáhly několika miliard dolarů, ztráty byly způsobeny zejména zničením mrakodrapů a burzovními pohyby v pojišťovnictví a letecké dopravě následujícími bezprostředně po útocích (Dvořáková, 2019).

Spojené státy americké v čele s Georgem W. Bushem v reakci 20. září 2001, pouhých devět dní po útocích, vyhlásily několikaletou Válku proti teroru a hnutí Talibán a podnikly invazi do Afghánistánu (Aktuálně, 2010). Útok je také symbolickým začátkem série islamistických útoků, se kterými se západní svět následující dvě dekády po jeho uskutečnění potýkal.

Významnou roli hraje i internet jako médium, které veřejnost o útocích informuje. Zpravodajské servery začínají chápat, že se musí připravit na novou roli a způsob okamžitého a nepřetržitého se věnování kauze. Většina webů se věnuje pouze útokům a ničemu jinému (Novinky, 2016 C).

4.1.2 Narativ v médiích

4.1.2.1 Apokalypsa

„Vypukla třetí světová válka, či nastal soudný den?“ (Pošusta, 2001) „Jen málo událostí v lidské historii je bezprecedentních, ale tragické události 11. září 2001 ano.“ (Události, 2001 A; Klvaňa, 2001) Hned po prvním nárazu letadla vypuknul chaos, „scény jako z války či apokalypsy“ (Pošusta 2001). „Symbol americké moci přestal existovat“ a newyorskou „megapoli pokrýl prach“ (MF Dnes, 2001 F).

Nikdo nevěděl, kam běžet, všichni plakali, křičeli, nikdo nevěděl, zda se jedná o nehodu – dokud nedošlo k dalšímu nárazu letadla. Hořící lidé vyskakovali z oken v zoufalé snaze uniknout plamenům (Hospodářské noviny, 2001 E). Lidé se prali o automaty, aby mohli zavolat svým blízkým (Pošusta, 2001). Už tak vyčerpaní záchranáři byli naprosto v šoku (Štalmach, 2001).

Mezitím v hlavním městě USA, Washingtonu DC, lidé o překot ujížděli z města, a ignorovali červenou na semaforech ve snaze utéci před pravděpodobným dalším útokem (Pošusta, 2001).

Redaktor ČT Bohumil Klepetko se nacházel přímo v budově Pentagonu, když do ní narazilo třetí z unesených letadel. Popisuje zmatek a chaos, který při explozi vznikl, včetně hustého černého dýmu a plakající a zkrvavené pracovníky amerického ministerstva obrany (Události, 2001 A).

Útok je označen jako peklo, které bude mít strašné následky. USA vyhláší zvláštní stav a americký prezident Bush, ukrytý na neznámém místě (Roller, 2001), slibuje najít a potrestat viníky. Škody jsou odhadovány na miliardy dolarů a počet mrtvých se predikuje na stovky až tisíce (Události, 2001 A). Pohřešuje se deset Čechů (Roller, 2001). Panuje naprostý chaos a ochromení a kapacity manhattanských nemocnic jsou pod strašlivým náparem (Události, 2001 A).

Vnitrostátní americké lety byly zrušeny a mezinárodní lety odkloněny do Kanady. I zbytek světa lety ruší a očekává se naprostý kolaps letecké dopravy. Světová burza se poprvé od druhé světové války zastavuje a svět očekává ekonomickou recesi (Roller, 2001) - i čeští burzovní analytici se shodují, že než se trh vzpamatuje, bude lepší českou burzu zastavit (Hospodářské noviny, 2001 C).

4.1.2.2 Kdo je padouch?

Svět je šokován, protože neví, jak se proti útokům „živých létajícím pum“ bránit. Podobný fanatismus není možné uhlídat (Slezák, 2001 A). Poprvé v historii došlo k útoku srovnatelným s fantazií autorů sci-fi filmů. I kdyby totiž bylo unesení letadla identifikováno včas, jeho sestřelení nad hustě osídleným městem by mělo samo o sobě strašné následky. Jediná možnost tedy je dalším podobným útokům předcházet zcela (Otto, 2001).

Kdo by ovšem mohl být takto sofistikovaného útoku schopen? Médii je bezprostředně po útoku zmíněno možné zapojení islámského miliardáře a saudskoarabského teroristy Usámy bin Ládina (Události, 2001 B), zprávy o pachateli ovšem v tuto chvíli nejsou stoprocentně zajedno. Podle některých zdrojů se k útoku přihlásila Demokratická fronta za osvobození Palestiny – byť to uskupení hned vzápětí dementovalo – a Spojené státy mají celý seznam dalších teroristů, kteří by mohli být potenciálními viníky. Zároveň uzavřely hranici s Mexikem, byť není jasné, jestli se tak stalo kvůli určitému podezření, či preventivně. Prst médií skutečně ukazuje na celou řadu možných viníků – ať už jde o odpůrce globalismu, nejružnější uskupení středního východu (Roller, 2001), nebo americké odpůrce systému. Jejich vina se však jako příliš pravděpodobná nejeví.

Jako reálnější se totiž jeví možnost, že útočníci pochází z blízkého východu. Bin Ládin je „jediný,“ kdo by k podobné činu mohl disponovat dostatečnými prostředky a potřebnou nejmodernější spojovací, počítačící aj. technikou (Pravda, 2001). Americké tajné služby na něj ukazují i kvůli precedentu útoku na Světové obchodní centrum v roce 1993, stejně jako jasnému motivu, předchozím pokusům o atentát na amerického prezidenta (Události, 2001 B) a tři roky starým výrokům schvalujícím terorismus namířený proti „nepřátelům Alláha.“

Hnutí Taliban i Afghánistán, kde se Bin Ládin ukrývá, ovšem jakékoli zapojení odmítají (Němec, 2001), stejně tak turecký premiér varuje před ukvapenými závěry (Události, 2001 B) a vůdce Palestiny Jásir Arafat nabízí Američanům soustrast (Hasalík, 2001). V palestinských táborech mezitím probíhají bujaré, veselé a hlasité oslavy tvrdého zásahu Američanům, kterých se účastní muži, ženy i malé děti (Události, 2001 B; Hasalík, 2001).

Tvrdého zásahu, který byl adresován nám všem, neboť „*my všichni jsme Američané*“ (Palata, 2001).

Obraz pachatele je dokreslován informací, že celý útok musel být vzhledem ke svému provedení velmi pečlivě organizovaný a plánovaný. Pachatelé totiž museli velmi dobře znát letištní procedury, aby byli schopni provést čtyři únosy během krátké doby, a navedení letounu do budovy podle citovaných odborníků vyžaduje speciální výcvik. Zároveň statici a projektanti

se shodují, že útočníci museli velmi přesně vědět, jakou rychlostí a silou do budov narazit, aby zapříčinili jejich celkový kolaps.

V táborech Usámy je podle některých zpráv až 20 000 podobně sofistikovaných teroristů, jako byli strůjci atentátů v New Yorku. Obvykle se jedná o třicetileté, svobodné muže, kteří nemají co ztratit, a jejich jediným cílem je skonat mučednickou smrtí, aby mohli vstoupit do ráje. Navíc je možné, že teroristé před svými činy berou drogy, jak nasvědčuje znalost historických precedentů. Pohrdání smrtí je důvodem, proč islamisté v historii poráželi daleko početnější armády, než jakými sami disponovali. Takové muže lze zabít, nikoli však zastavit – a ze strůjců útoků na věže Světového obchodního centra „*strach jde i po jejich smrti*“ (Slezák, 2001 A).

Svou roli patrně sehrály velmi nízké platy pracovníků na letištích, jejichž nízká motivace mohla teroristům značně usnadnit práci (Události, 2001 B). Americká vláda údajně věděla již deset let, že letištní kontroly jsou často velmi laxní. Během nich se pracovníkům amerického ministerstva obrany inkognito podařilo pronést do letadel opakovaně nejrůznější druhy zbraní (Hrbáček, 2001).

4.1.2.3 Blíží se válka

Média se shodují, že se jedná o nejhorší útok na Ameriku od dob náletu na Pearl Harbor. Obzvláště děsivý je fakt, že po tomto náletu USA vrátily úder shobením jaderné bomby na nepřátelské Japonsko (Hasalík, 2001). „*Američany je sice těžké rozzlobit, ale když se to povede, reakce je velice tvrdá.*“ (Höffer, 2001)

Evropská unie události 11. září označuje za válečný akt a NATO shledává, že jde o důvod k zahájení kolektivní obrany celé aliance (Roller, 2001; Veselý a Slezák, 2001), jde tedy o „*vyhlášení války.*“ Protože v případě vojenské intervence NATO by se akce týkaly i České republiky, budeme muset bojovat po boku Američanů.

Prezident Václav Havel se neodvažuje odhadovat dění v nejbližší budoucnosti, ale upozorňuje na fakt, že jako členové NATO, které potvrdilo, že stojí po boku Ameriky chystající se na válku, má Česká republika povinnost se určitým způsobem angažovat. Oceňuje solidaritu českých občanů s Američany a upozorňuje, že jak rostou technické možnosti lidstva, měla by růst i jeho odpovědnost. Útok považuje za civilizační varování, které by mělo svět mobilizovat k úderu a odporu vůči způsobu, kterým si „*fanatici a šílenci berou civilizovaný svět jako rukojmí.*“ Trest je podle něj na místě, zároveň je však potřeba myslet i na další civilizační hrozby, se kterými se společnost potýká (Tady a teď, 2001).

Naše armáda je po útocích v pohotovosti, připravena k případnému zásahu. České jednotky vyčkávají ve zvýšené ostražitosti a je zintenzivněn výcvik zaměřený na vyprošťování a evakuaci (Tady a teď, 2001; MF Dnes, 2001 A). Hlídný jsou Hradčany, prezident Havel, všechny potenciálně nebezpečné i vojenské objekty, letecký prostor aj. (Slezák, 2001 D)

Konflikt, který byl v první moment záležitostí druhé strany Atlantiku, tak potenciálně kvůli chystané odvetě může prosáknout až k bezprostřednímu ohrožení všech. V každém případě „*jsme tedy ve válce*.“ Hradčany nemusí být na předních příčkách seznamů teroristických cílů, ale „*zaručeně na nich figurují*.“ Válka s terorismem byla vyhlášena napříč civilizací (Palata, 2001; Ehl, 2001) a nelze se před ní ukrýt, jinak náš způsob života zmizí. Teroristé nemůžou sice vyhrát válku, ale mohou nás i přesto zničit (Palata, 2001).

Americký prezident je po podepsání nového zákona americkým senátem oprávněn teroristům zasadit odvetný úder, a „*již se na to chystá*“ (Höffer, 2001). Aktivní zálohy více než 50 000 amerických mužů jsou povolány do zbraně a armáda vyčkává ve stavu bojové pohotovosti. Spojené státy „*jen čekají na potvrzení, že za útokem stojí Usáma bin Ládín*“ – a vše nasvědčuje, že brzy dojde k útoku na Afghánistán, kde se Bin Ládín ukrývá (Večerníky, 2001). Hlavní město Kábul již hloubí tunely, aby se obyvatelé mohli ukrýt v podzemí (HN 3). Francie, Pákistán i další země vyjadřují solidaritu a slibují vojenskou podporu (Štalmach, 2001; Höffer, 2001).

Teroristé byli buď „*velmi troufalí nebo hloupi*“, protože „*spustili štvanici, kterou tato planeta ještě nezažila*.“ Pokud za útokem stojí osamocená skupina, dopad pro svět bude menší (Pravda, 2001 B). Útok takové míry je nicméně velmi pravděpodobně i podporován nějakým státem (Pravda, 2001 A). Je těžké si představit, s čím se bude muset tato země potýkat, stejně jako ta, kde se teroristé ukrývají, jakmile je v něm rozrušená Amerika vypátrá. Budou „*vymazány z mapy*“ (Slezák, 2001 D) a propukne otevřený vojenský konflikt, který zásadně změní politickou mapu světa (Pravda, 2001 B). „*V globalizovaném světě viníci zjistí, že se nemají kam schovat*.“

Otázkou je, jak bude na případný otevřený konflikt reagovat tradiční opozice Ameriky – Rusko a Čína – a arabské země. Nejhorší, ale zcela reálná varianta je použití nekonvenčních zbraní v otevřené válce (Štalmach, 2001).

Ani válka samotná ovšem konvenční nebude, půjde o konflikt bez pravidel, suverénních hranic a armád. Už v případě útoku 11. září šlo o symbolický úder na symbolické cíle. Občan a civilista západního světa se musí zbavit iluzí, že válka budoucnosti pro něj bude pohodlná a že ji za něj vybojují vojáci. „*Obyčejným lidem se v ní povede nejhůř, tak jako za barbarského středověku*“ (Slezák, 2001 D).

Nejhorší na útocích totiž je, že se staly na jednom z nejtřeženějších míst na zemi – pro obyčejného člověka již tedy „*není nikde bezpečno*“, a střežit již nestačí (Pravda, 2001 B). „*Terčem může být každý*“ (Slezák, 2001 B; Zbořil, 2001 A). Teroristům zjevně nešlo ani tak o vraždění, jako o jiný cíl – a my stále netušíme, co tímto cílem je (Zbořil, 2001 A).

Na pořadu dne je tedy otázka, nakolik bezpečné je se shromažďovat a pořádat např. události, jako jsou blížící se zimní olympijské hry v Salt Lake City (Schlegel, 2001; Hospodářské noviny, 2001 B). "Úspěšnost" útoku na USA může vyprovokovat další teroristické pokusy nejenom z Blízkého východu, ale na nejrůznějších frontách po celém světě (Pravda, 2001 B). Moderní terorista bude mít „*zvlášť velkou chuť útočit tam, kde by mělo být nejvíce bezpečno – aby ukázal, že tomu tak není*“ (Schlegel, 2001).

4.1.2.4 Hrdinové

Zatímco USA, Česká republika i celý zbytek světa drží státní smutek, v Americe se šikují dobrovolníci, kteří pomáhají v troskách Světového obchodního centra i Pentagonu s odklizením trosk i péčí o oběti (Události, 2001 D).

Občané New Yorku si přivstávají, aby na apel starosty šli darovat krev. Američané si navzájem pomáhají, drží své bližní v nouzi, jsou semknuti (Roller, 2001). Jediný pokus o rabování policie ihned překazila (Zbořil, 2001 B).

Mezitím hasiči a policisté, dělají v nasazení vlastních životů vše proto, aby vyprostili stále žijící oběti z trosk kdysi tak majestátních mrakodrapů. Stovky těchto hrdinů všedního dne končí pod troskami a zvyšují tak počet obětí (Roller, 2001; Zbořil, 2001 B).

13. 9. se veřejnost dovídá, že pasažéři letu 93 nejspíš zachránili Bílý dům před posledním z plánovaných útoků. Hrdinové na palubě se vzepřeli a patrně kvůli jejich odporu let havaroval v Pensylvánii do polí, místo aby zasáhl cíl (Höffer, 2001 B).

Amerika dostala 11. září moderní verzi otázky „Kde jsi byl, když zabili prezidenta Kennedyho?“ Protože nikdo z nich nikdy nezapomene „*kde byl, když teroristi zaútočili na jeho zem*“ (Anýž, 2001).

4.1.3 Hlavní charakteristické rysy použitého narativu

V žurnalistickém narativu teroristických útoků 11. září 2001 je zřetelně vidět bezprecedentnost situace a její závažnost i šok, který vyvolala.

Pád mohutných betonových kolosů ve finančním centru Spojených států amerických je pro běžného obyvatele střední Evropy obtížně uchopitelnou představou. Reportáž České

televize, nabízející jakožto referenční bod osobní a konkrétní vstup českého novináře Bohumila Klepetka, přítomného v době útoků v americkém Pentagonu, napomáhá divákovi se empaticky ztotožnit snadněji než s anonymní masou obětí v sutích mrakodrapů. Konzument narativu tím dostává referenční bod.

Empatie a představivost čtenářů je klíčová i v dalších reportážích – reportéři a žurnalisté ve svém vyjadřování nedrží zpátky a fotografie kouřících Dvojčat doplňují vsutku silnými, děsivými a apokalyptickými obrazy, kterými události bezesporu i byly, i ve svých textech.

Zásadní a všudypřítomná zároveň je otázka, kdo by ovšem mohl být podobně sofistickovaného útoku schopen. Kdo je zápornou postavou celého příběhu, operující ze stínů?

Když je Usáma bin Ládín označen – poměrně záhy – jako pravděpodobný strůjce útoků, dochází k prvním náznakům identifikace dvou hlavních hráčů na pomyslné šachovnici celého narativu. Na jedné straně George Bush, lídr západního světa, vážný, starší muž v obleku, za řečnickým pultem a s občany – včetně dětí – svého národa za zády. Na dalších televizních záběrech pak hned figuruje Usáma bin Ládín, snědý muž s divokým plnovousem, turbanem a rouchem, rozesmátý, v blízkovýchodním prostředí, obklopený muži podobného vzezření (Události, 2001 B). Vůdce teroristů v narativu hraje roli archetypálního šotka, přinášejícího klam a utrpení, a hodného opovržení.

Ačkoliv v této fázi dění byly jakákoli obvinění pouhými spekulacemi, rezolutní odmítání jakýchkoli spojitostí s útoky představiteli blízkovýchodního světa stojí v médiích v přímé juxtapozici s palestinskými oslavami tvrdého zásahu Americe, což podvědomě v divákovi nemůže vzbudit nic jiného než pochyby o pravdivosti blízkovýchodních popírání.

Upozorněním na nutnost projít v přípravě takto rozsáhlého atentátu důkladným výcvikem z anonymního pachatele s prozatím nejasnými obrysy v očích publika činí sofistickovaného nepřítele a obrovskou hrozbu.

Z dalších zpráv, informujících o amerických přípravách na protiútok, je pak zřetelné, že bude-li průkazně Bin Ládín v tomto tichu před bouří z útoku obviněn, stane se z něj mýtický obětní beránek, který bude za své činy proti společnosti tvrdě a exemplárně potrestán.

Objevuje se i mýtický motiv potopy, přicházející jakožto trest za naše chyby. Ačkoli v tomto případě neakcentují média tuto rovinu zvlášť explicitně, lze vyčíst náznak, že roli v útoku hrála systémová chyba, kdy zaměstnanci letišť nejsou za svou práci dostatečně odměňováni a dělají tak ve službě společnosti kritické chyby.

V každém případě je jako motiv útoku deklarována snaha teroristů, bojovníků jiného světa, zničit „naš způsob života,“ přičemž teroristé tyto útoky nepochybně musí vnímat jako trest za západní prohřešky vůči jejich hodnotám a náboženství.

Divák je konfrontován s mýtem jiného světa, kontrastujícího s tím, co důvěrně zná. Vzezření bin Ládina a oslavy toho, co je pro západ strašlivou tragédií, jsou divákovi něčím cizím, něčím, co vzbuzuje podvědomě obavu. Neznámý svět Palestiny a Afghánistánu se v tuto chvíli stává ilustrací nepřítele – vpádu barbarů, který způsobil smrt mnoha nevinných lidí. Mytických obětí, jejichž smrt jako by byla ještě přítomnější a naléhavější motivem „*my všichni jsme Američané*“, který se stal velmi obvyklým a opakovaným i v případě následujících moderních teroristických útoků, spáchaných v západních světě.

Hasiči a policisté v New Yorku se mezitím v narativu spolu se zástupy tragicky zesnulých obětí v troskách a sutinách budov stávají mytickými hrdiny, pocházejícími z řad obyčejného lidu, a dobrými matkami, která nezištně pečují o své bližní. Semknutost civilizace a západu jako by se stávala malým světlem naděje uprostřed chaosu, přičemž toto uvědomění si křehkosti a vzácnosti života je častou katarzí z mytických příběhů obětí.

4.2. Bombové útoky na madridské vlaky

Madrid, 11. března 2004

4.2.1 Kontext

Tři dny před španělskými parlamentními volbami celkem třináct časovaných rozbušek dynamitu, ukrytých ve sportovních taškách v několika vlcích příměstské madridské dopravy, usmrtilo 191 lidí a dalších 2050 zranilo.

Pachatelé byla skupina islamistických radikálů ze skupiny Al-Káida, stejně jako v případě 11. září 2001. Ti výbušniny nakoupili od horníků na černém trhu a rozbušky aktivovaly pomocí mobilních telefonů – což vedlo k jejich policejnímu dopadení. Celá skupina teroristů zahynula při sebevražedném výbuchu poté, co byla obklíčena policisty (De Ceballos, 2005).

Vzhledem k blížícím se volbám vyvíjela španělská společnost velký tlak na informace ohledně pachatelů a motivace útoku, jelikož jeho islámské pozadí vedlo k diskreditaci vládnoucí Lidové strany, která podpořila účast Španělska ve válce v Iráku – navzdory značné nepopularitě tohoto rozhodnutí mezi španělskými voliči.

První podezření vlády na půdě Rady bezpečnosti OSN ještě ve večer útoků padlo na baskickou separatistickou organizaci ETA, nacionalistickou teroristickou skupinu, která usiluje

o vytvoření nového státu na hranicích Španělska a Francie. Ještě ten den ale byly na místě útoku nalezeny nahrávky s arabskými verši z Koránu a islamistická skupina pachatelů se k útoku přiznala.

V důsledku vyšetřování a přiřknutí viny islamistickým radikálům posléze skutečně došlo k drtivému volebnímu výsledku do té doby opoziční Španělské socialistické dělnické strany, která jednotky krátce nato z Iráku stáhla (Strašíková, 2008).

4.2.2 Narativ v médiích

Na začátku března 2004 zadržela policie ve Španělsku auto s půl tunou výbušnin. Ministr vnitra v proslovu pochválil policii za to, že zabránila předvolebnímu teroristickému masakru (Vodička, 2004 A). „*Španělsko žilo prosperitou poslední dny před blížícími se nedělními volbami. Nečekalo se žádné drama. Teď ale bude všechno jinak*“ (MF Dnes, 2004 B).

11. března se bohužel obyvatelé španělského hlavního města přesvědčili o tom, že všechny tyto zásilky zřejmě objeveny nebyly a Madrid, zasažen neadresně brutálním útokem (Vodička, 2004 A), který patří mezi ty největší v poválečné historii Evropy (Události, komentáře, 2004 A), se „*probudil do apokalypsy*“ (MF Dnes, 2004 C). Proměnil se v „*nový Manhattan*“ (Verner, 2004), v město „*bolesti a beznaděje*“ (MF Dnes, 2004 A).

Svědci popisují události jako „*peklo na zemi*.“ Nádraží Atocha, El Pozo a Santa Eugenia „*zalila krvavá lázeň*.“ Lidé utíkali, křičeli, prochali a ozývaly se výbuchy (MF Dnes, 2004 A). Znetvořená těla ležela zkroucená v kovových pastích vagonů. Vagony samotné byly plné mrtvol, zuhelnatělých na sedadlech. Utržené ruce a nohy se válely po nástupištích. Ve zmatku bylo možné spatřit i malé děti, poseté ranami (MF Dnes, 2004 C).

Španělský premiér José María Aznar po mimořádném zasedání vládního kabinetu slíbil dopadnout útočníky a vyjádřil hlubokou lítost všem příbuzným obětí (MF Dnes, 2004 A).

Den po útoku Španělsko prožívá státní smutek, ale obyvatelé Madridu se schází na náměstích, a kromě truchlení manifestují své odhodlání s terorismem bojovat. Velmi obtížná je identifikace obětí – ačkoliv pozůstalí lékařům pomáhají, v případě některých zemřelých bude muset proběhnout analýza DNA (Zprávy, 2004 A).

4.2.2.3 Evropa a Česko v nebezpečí

Napříč Španělskem i Evropou se rozezněly sirény na památku obětí (Report, 2004) a vlajky v různých městech jsou staženy na půl žerdi (Adamčíková, Königová, 2004).

Strach z teroristů mezitím mobilizuje Evropu a její občané se ptají, kdo bude další. Cílem teroristů je „kdokoli“ (Černý, 2004) a analytici varují, že Evropě skutečně hrozí další teror. Egypťan Ajmán Zahávrí, al-káidský muž číslo dva, navíc za nepřátele organizace označil všechny členy britsko-americké koalice proti iráckému režimu Saddáma Husajna – přičemž Polsko i Francii zmínil konkrétně (Novák, 2004).

Obě země, spolu s Velkou Británií, tedy kvůli obavám plynoucím ze svých angažmá ve válkách v Iráku, Afghánistánu apod. mobilizují vojsko a aktivní zálohy. Podle některých zdrojů působí na starém kontinentě hned několik stovek aktivních členů hnutí Usámy Bin-Ládina, a těší se i podpoře dalších islamistů – jako jsou sympatizanti radikální alžírské Islámské ozbrojené skupiny ve Francii či okruhy extremistů soustředící se kolem mešit na severu Londýna (Novák, 2004).

Důležitá je spolupráce jednotlivých tajných služeb, protože žádná z nich se nemůže spolehnout pouze sama na sebe (Adamčíková, Königová, 2004).

11. září navíc způsobilo určitou „inflaci“ terorismu – malé útoky již nevyvolají dostatečnou pozornost, jejich strůjci je tak musejí neustále eskalovat dále. Komponenty potřebné pro sestrojení ničivých náloží jsou mezitím stále dostupnější a teror tak mohou šířit i malé skupiny (Novák, 2004).

Obzvláště děsivá je v kontextu madridského neštěstí zpráva o zadržení 328 tun průmyslové plastické trhavin, dovezené do České republiky ze Švédska (Verner, 2004). Podobné množství je údajně schopné srovnat se zemí celé město. Ředitel civilní rozvědky František Bublan k nálezům médiím oznámil, že se však jednalo spíše o obchodní záležitost a snahu o značný ilegální příjem, spíš než o přípravu teroristického útoku (Adamčíková, Königová, 2004).

I česká policie se ovšem přesto připravuje na teroristy a potenciální „krvavé orgie“ teroristů (Události, 2004 B). Česko totiž v reakci na útoky posiluje policejní hlídky, byť podle premiéra Vladimíra Špidly, ministra vnitra Stanislava Grosse a tajných bezpečnostních služeb bezprostřední ohrožení útokem nehrozí (Zprávy, 2004 B). Civilní rozvědka ovšem upozorňuje, že Španěle útok taky zaskočil ve chvíli, kdy jej vůbec nečekali a že stoprocentní bezpečí neexistuje, leda za cenu omezení osobních svobod (Zprávy, 2004 B; Adamčíková, Königová, 2004), přičemž v otázkách této problematiky a pravomocí tajných služeb je česká veřejnost a vláda velmi nejednotná (Stonková, 2004). Ačkoli tedy Česku útok přímo nehrozí, Španělsko je varováním, že se teroristický zásah blíží (Adamčíková, Königová, 2004; Stonková, 2004).

Zpřísnily se tedy kontroly na hranicích a na vytipovaných místech hlídkují policisté se psy schopnými identifikovat výbušniny. Kontrolují se nákladní vozy přijíždějící do země i

osoby z rizikových zemí. Čeští občané se obávají, že se v budoucnu jako členové NATO útokům nevyhnou, (Report, 2004 A), a i podle médií se Češi v budoucnu mohou cítit stejně jako občané Madridu, Moskvy nebo Jeruzaléma, kde každá jízda hromadnou dopravou může být životu nebezpečnou sázkou.

Mezi oběťmi útoků v Madridu naštěstí žádní Češi nebyli (Verner, 2004; Stonková, 2004).

4.2.2.4 Neznámý pachatel promlouvá

Některé zprávy tvrdí, že rukopis útoku skupině ETA neodpovídá (Novinky, 2004 B), např. protože ETA není zaměřena na akce takto masového a brutálního rázu (Stonková, 2004) a nevyužívá ke svým akcím sebevražedné atentátníky (Vodička, 2004 B). Před blížícími se volbami by podobný útok pro ni byl i velice nestrategický (Stonková, 2004). Politické křídlo ETA navíc nedávno bylo vládnoucí stranou lidovců rozpuštěno a ve spolupráci s francouzskou policií byla velká část vedoucích osob organizace pozatýkána (Černý, 2004).

Jiné zprávy (Novinky, 2016 A) ovšem na druhou stranu uvádí, že modus operandi prvky charakteristické pro ETA naopak nese – např. zaměření na vlaky a místa hojně navštěvovaná turisty. Média dodávají, že jen týden před útoky dva zástupci ETA v jižní Francii převzali 500 kilogramů výbušnin (MF Dnes, 2004 A) a že o podobný útok se Baskové pokoušeli o pouhé čtyři měsíce dříve. Spekuluje se, že zřejmě při své slábnoucí pozici potřebuje Španělsku ukázat, že je stále akceschopná (Černý, 2004).

V případě, že by se skutečně jednalo o ETA, došlo podle expertů pravděpodobně k jejímu rozštěpení na umírněnější a radikální křídlo, jako se tomu v minulosti stalo severoirské teroristické organizaci IRA (Adamčíková, Königová, 2004).

Tak, či onak, Al-Káida se k útokům přiznala – prostřednictvím arabského listu *Al-Kuds al-Arabí* vycházejícím v Londýně, který hned vzápětí přímé spojení s teroristy odmítl (Novinky, 2004 A). Teroristé si podle svého prohlášení chtěli srovnat účty s „křížáckým“ Španělskem, dlouhodobým spojencem Ameriky ve „válce proti islámu.“ V dopise se Al-Káida přímo obrací na španělského premiéra José María Aznara a deklaruje, že její „eskadry smrti“ plánují znovu zaútočit na další evropské země a že ve fázi finálních příprav je i další velký útok na Spojené státy americké:

"Aznare, kde je Amerika? Kdo tě před námi ochrání, kdo ochrání Británii, Japonsko, Itálii a další?" „Když jsme zaútočili na italské jednotky v Násiríji a vyslali tak vám a americkým agentům ultimátum stáhnout se z antiislámské aliance, vy jste poselství nepochopili. Nám z

brigád Abú Háfize není líto takzvaných civilistů. Když vy považujete za správné zabít naše děti, ženy, starce i mládež v Afghánistánu, Iráku, Palestině a Kašmíru, má snad nám být zapovězeno zabít vaše?“ "Přinášíme dobré zprávy muslimům na celém světě, že úder 'větrů černé smrti' na Ameriku je již v závěrečné fázi příprav. Je již z 90 procent hotov a z Boží vůle blízko" (Novinky, 2004 A).

Ani po zveřejnění tohoto textu a nalezení dalších důkazů poukazujících na muslimské pachatele, jako je objev kompromitujícího dopisu a dodávky poblíž místa útoků, v nichž se našly nahrávky v arabštině a rozbušky (Vodička, 2004 A; Zprávy, 2004 A), ovšem nezavládá okamžitý konsenzus nad identitou pachatelů. Zpravodajští odborníci spekulují, zda údajní jsou autoři dopisu, tzv. Brigády Abú Háfize, skutečně reálnou organizací. Tato skupina se totiž v minulosti hlásila již k masovému výpadku proudů v USA, což ovšem CIA zásadně vyloučila (MF Dnes, 2004 D).

4.2.2.5 Útok na náš způsob života

V halách, kde se několik týdnů po útoku má konat Mistrovství světa v hokeji, probíhají rozsáhlé pyrotechnické kontroly (Události, 2004 B).

I chystané olympijské hry v Athénách jsou lákavým cílem teroristů. Olympijské hry byly již v minulosti několikrát cílem teroristických útoků, a mohou být opět – kvůli svému rozsahu a mediálnímu pokrytí. Na bezpečnostní opatření má být alokováno 800 milionů dolarů, tedy třikrát větší částka než na předchozí olympiádě v Sydney. Situaci avšak komplikuje rozestavenost většiny sportovišť a infrastruktury, což značně omezuje nasazení bezpečnostních systémů (Žatkuľjak, 2004).

Ukazuje se, že terorismus minulého století a terorismus současný si ani „*nezaslouží sdílet totožné označení.*“ Zatímco kdysi totiž byly útoky namířeny proti státníkům a představitelům moci, kteří byli teroristy z nějakého důvodu považováni za tyrana, dnešní útoky postrádají logiku a jejich jediným cílem je destabilizace společnosti. Přitom nezáleží na tom, kdo ji vede. „*Pocit bezmocnosti před skrytým, zákeřným nepřítelem nás bude stále více frustrovat*“ (Stoňková, 2004).

Podle některých expertů může válka s terorismem trvat minimálně 50 let, tedy celý lidský život. Proti sebevražedným šílencům, pro které život neznamena nic a jejich cílem je pouze hrdinně mučednická smrt, se lze jen těžko bránit i při plném zapojení bezpečnostních systémů (Verner 2004; Novák, 2004; Stonková, 2004). Celý mírumilovný svět se bude proti

nim muset spojit, protože terorismus „nelze vyléčit, pouze vymýtit silou.“ Madridský masakr se tak může stát katalyzátorem prohlédnutí civilizace (Verner, 2004).

Politici a osobnosti z celého světa Španělsku kondolují a shodují se, že terorismus musí být „vykořeněn“ (MF Dnes, 2004 F).

4.2.3 Hlavní charakteristické rysy použitého narativu

Oproti narativu ze září roku 2001 přistupují média informující o útocích daleko opatrněji k vynášení rychlých soudů, předpovídání válečného konfliktu, předjímání konsekvencí a ukazování na viníka.

Ačkoli je v roce 2004 Al-Káida daleko etablovanějším hráčem na geopolitické světové šachovnici, než tomu bylo v roce 2001, v označení pachatele se jednotlivá média velmi rozchází a přistupují k němu jen velmi opatrně a pomalu. Argumentují pro a proti poukázání na baskickou organizaci ETA a zdráhají se k závěru dospět ukvapeně. To je pravděpodobně dáno geografickým přiblížením útoku. Přiřknutí zodpovědnosti islámským radikálům totiž znamená explicitně opustit dosavadní iluzi domněnek, že se jejich terorismus týká vzdálených cílů, jako je Amerika nebo Izrael, a přijetí obav plynoucích z faktu, že Al-Káida oficiálně vyhlásila válku i Evropě.

Přestože by tedy média zjevně uvítala, kdyby se strůjci útoku prokazatelně deklarovala baskická ETA, je stále větší část narativu věnována tuzemským přípravám na potenciální útok podobného ražení, stejně jako bezpečnostní situaci ve zbývajících evropských státech a otázce, který z nich se terčem fanatiků stane příště – což by pochopitelně nebylo otázkou na pořadu dne v situaci, kdy by exploze madridských vlaků skutečně měly být přiřknuty baskickým teroristům.

Možná i proto, že se tedy útok tentokrát dotýká tuzemska daleko bezprostředněji, se méně objevují fatalistické výroky čtyři roky starého narativu o útocích na Světové obchodní centrum. Obrazy brutality jsou zvláště v úvodních článcích sice stále velmi naturalistické a prokreslené, v pokročilých fázích narace ale tato obraznost mizí a nahrazují ji spekulace o identitě viníků, kterou jako by média do poslední chvíle odmítala přijmout.

Opět se objevuje mýtus potopy, která je – alespoň v očích jejích strůjců – trestem za dosavadní způsob života obětí. Podle médií se teroristé cíleně snaží útočit na životní styl demokratického západu ve snaze jej pomalu, ale jistě rozvracet. I v tomto kontextu se opět objevuje obava, že útoky negativně ovlivní nadcházející masově populární sportovní akce.

V jednom ze článků, agregujícím výpovědi očitých svědků, zazní následující citace: „*Jezdím tím vlakem každý den. Dnes jsem zaspal. V osm hodin otřáslý mým domem 150 metrů od stanice Atocha výbuchy a vzbudily mne. Jinak bych tam byl...*“ (MF Dnes, 2004 E) Jedná se o naraci založenou na mýtu „osudové náhody“ - variaci fatalistické interpretace zdánlivě nahodilé události ve vztahu k jedinci, který se ve svém životě snaží najít vzorce a korelace tam, kde objektivně být nemusí. Tento koncept se v různých společnostech a náboženstvích vyskytuje v různých obdobích, jako je karma, musubi, bao ying a další (Rankin, 2011, 133).

Narativ 11. září, kdy byla předpovídána obrovská globální válka, je pryč. Místo toho se opakuje apel na systematické vymýcení terorismu civilizovaným světem, nemluví se ovšem explicitně o ozbrojeném konfliktu. Poprvé se objevuje společné vyjádření soustrastí světovými vůdci v juxtapozici s apelem na koordinovaný postup civilizace proti teroristickým nepřátelům, což je prvek, který se v dalších letech v obdobných narativech objevuje pravidelně.

4.3 Útoky na londýnské MHD – Londýn, 7. července 2005

4.3.1 Kontext

Den po ohlášení, že Londýn bude místem konání olympijských her v roce 2012, a v průběhu konání summitu G8 ve skotském Gleneagles, zemřelo 56 lidí z 18 zemí na následky série sebevražedných bombových atentátů spáchaných během letní ranní špičky ve třech stanicích metra a jednom dvoupodlažním autobusu hromadné dopravy britského hlavního města.

V prvních zprávách se objevovaly domněnky, že příčinou explozí v metru byly technické chyby a zkraty v elektrických obvodech, již po několika hodinách ovšem bylo potvrzeno, že se jedná o další teroristický útok (Parliament, 2005).

Pachateli byli čtyři radikalizovaní islamisté ve věku od 18 do 30 let, kteří se všichni narodili i žili na půdě Velké Británie. Několik týdnů po útoku se k němu přihlásila Al-Káida, britské vládní dokumenty ovšem spojení popírají, stejně jako soudní výpověď jednoho z pomocníků pachatelů, Hussaina Osmana. Podle něj nebylo cílem útoků nikoho zavraždit, pouze upozornit na násilí vůči iráckým občanům v tamní válce. Byl odsouzen, spolu s dalšími, na 40 let odnětí svobody (CNN, 2005).

4.3.2 Narativ v médiích

Evropa se opět „probudila z letargie domněnky, že před stojí terorismem v závětrí.“ (Kryzánek, 2005 B).

„V Londýně panovalo peklo. Zkrvavené oběti bloudily centrem města.“ V tunelech nebylo vidět nic, než štiplavý kouř a všude panoval obrovský strach (Poláková, 2005). Teroristé si navíc podobně, jako rok předtím v Madridu, vytipovali ranní špičku, kdy veřejná doprava byla plná lidí spěchajících do škol a do práce. Lidé se snažili dostat z poškozených vozů a snažili se v kouři dýchat přes šaty (Večerníky z Čech, 2005). Všude ležely trosky, bylo vidět kusy autobusu letící vzduchem, či oběti se zlámanými žebry nebo chybějící polovinou obličeje. Řada lidí vězela několik dlouhých minut v tunelech, aniž by tušila, co se stalo (Novinky, 2005 A).

Česká republika nemá zprávy od sedmi svých občanů, kteří v době útoku měli pobývat v Londýně a neozývají se svým rodinám (Novinky, 2005 F).

K útoku se takřka okamžitě přihlásila organizace Al-Káida, byť to někteří bezpečnostní experti zprvu zpochybňovali (Poláková, 2005; Události, komentáře, 2005 A; Novinky, 2005 A; Novinky, 2005 D), a následně i další, tajná islamistická skupina sídlící v Evropě, jejíž autentičnost budila ještě větší skepsi (Novinky, 2005 D; Hospodářské noviny, 2005 C).

Na rozdíl od útoku z 11. září 2001 ovšem chyběly záchytné body, jako byla jména lidí, kteří byli na palubě letadel. I po útocích v Madridu měla španělská strana k dispozici konkrétní údaje k podezřelým lidem, protože předtím byli již monitorováni. V případě londýnských výbuchů ovšem jakékoli indicie bezprostředně po útoku chyběly (Hospodářské noviny, 2005 C).

Brzy po útocích nebylo dle Scotland Yardu pochyb, že jej spáchali sebevražední atentáčníci během zhruba půl hodiny, později však vzhledem ke kvantifikaci rozmezí výbuchů na pouhých 50 vteřin v různých částech města vyšetřovatelé došli k závěru, že k odpálení došlo na dálku pomocí časovacího zařízení (Zprávy, 2005 A).

4.3.2.1 Cíl: G8

Po Americe tak dostali své osudové datum i Španělé - 11. 3. - a nyní i Britové - 7. 7. (Buchert, 2005) Toto datum podle některých zpravodajců není náhodou. Sedmičky jsou podle numerologie významným, symbolickým číslem, významným pro mnoho kultur a objevujícím se hojně v pohádkách a příbězích. Je možné, že se útočníci obrací směrem k blížícímu se

summitu G8 (neboli sdružení G7 a Ruska). Nebo možná chtějí naznačit, že zatímco křesťanský bůh sedmého dne odpočíval, oni křesťanům odpočinek rozhodně nedopřejí (Bendová, 2005).

Útok přišel den poté, co byl Londýn ohlášen jako pořadatel olympijských her pro rok 2012 (MF Dnes 10, Hospodářské noviny, 2005 C). „*Probudil se z olympijských oslav a začal počítat mrtvé.*“ (Hospodářské noviny, 2005 D)

Načasování během summitu rovněž nebylo dle komentátorů náhodné – převelení tisíců policistů do Skotska, kde dohlíželi na bezpečí státníků a kontrolovali demonstrace namířené proti jejich politice, usnadnilo teroristům útočícím na největší britskou metropoli práci. Sérií výbuchů pak teroristé zastínili jedno z nejpálčivějších jednání G8, boj proti chudobě v Africe, patrně aby od tématu odvrátili pozornost (MF Dnes 12, Hospodářské noviny, 2005 D).

Summit v každém případě – navzdory nejhoršímu útoku na Velkou Británii od dob druhé světové války (Poláková, 2005) - přerušen nebyl (MF Dnes, 2005 A) a státníci budou pokračovat v načrtnuté agendě (Štefek, 2005; Novinky, 2005 D). Tony Blair na něm „barbarské“ útoky teroristů odsoudil (MF Dnes 10, Hospodářské noviny, 2005 D), George Bush přislíbil pomoc s přivedením pachatelů ke spravedlnosti (Poláková, 2005) a i francouzský prezident Jacques Chirac vyjádřil Britům podporu (Strnad, 2005 B).

Útoky by paradoxně mohly Blairovu pozici i posílit. Všechny státy G8 se totiž s problémem africké chudoby potýkají a pokud by Blair dokázal své kolegy přesvědčit, že vyřešením tamního hladu podhoubí pro teroristické útoky zmizí, ztratily by protizápadní ideje Džihádu svou přitažlivost (Strnad, 2005 B). „*Teroristé by měli vědět, že my máme mnohem větší sílu, abychom ubránili naši kulturu a náš způsob života,*“ vyjádřil se Blair pro média.

Výbuchy v Londýně by se v dalším paradoxu navíc mohly stát i událostí, které napomohou evropské spolupráci a posílí transatlantické vztahy (MF Dnes 14). Světoví lídři a papež Benedikt XVI. všichni svorně útok odsoudili a označili jej za zásah adresovaný celému civilizované světu (MF Dnes 10, Novinky, 2005 C, Novinky, 2005 D.) Poslanci Evropského parlamentu uctili památku obětí minutou ticha (Novinky, 2005 C).

„*Všichni jsme Londýňané*“ (Hospodářské noviny, 2005 D).

4.3.2.2 Nezlomní Britové

„*Londýn je symbolem britskosti, kosmopolitismu, tolerance a svobody*“ (Kryzánek, 2005 A). Proto se stal terčem „zbabelého“ útoku – teroristé chtěli zasáhnout civilizovaný svět v jednom z jeho center. To ovšem byla chyba, protože hrdost Britů jejich národ semkla

k obraně, místo toho, aby v nich vyvolala paniku – tak, jako se tomu stalo již tolikrát v historii. Británii nedokázal dobít Hitler, ani nikdo jiný, a nepovedlo se to ani nyní (Kryzánek, 2005 A).

Panika nastala jen bezprostředně po útoku, kdy lidé prosili policisty o radu, kam mají jít a když nebylo jisté, zda je o útok či technické selhání (Události, komentáře, 2005 A; Večerníky z Čech, 2005; Novinky, 2005 A, Novinky, 2005 D). Hned několik hodin na to ovšem situace v centru Londýna byla klidná, a dokonce se obnovila většina autobusové dopravy. Z provozu bylo stále vyřazeno pouze metro (Události, komentáře, 2005 A).

O víkendu po útoku se Britové snažili žít v poklidu dál své životy, rostl pouze smutek z faktu, že počet obětí se pravděpodobně nezastaví na padesáti. Pozůstali navíc obchází město a vyvěšují plakáty se svými pohřešovanými, případně se po nich chodí ptát do londýnských nemocnic (Zprávy, 2005 B; Zprávy, 2005 C). Místa výbuchů mezitím obsypaly svíčky, květiny a fotografie (Zprávy, 2005 C).

Záchranáři se ještě dva dny po útoku snažili dostat do tunelů a vyprostit těla zhruba dvaceti obětí, během prací ovšem rovnou vyloučili, že se jim podaří najít a zachránit přeživší (Zprávy, 2005 A; Zprávy, 2005 B; Zprávy, 2005 C). Při útocích zahynuly osoby celkem osmi národností (Novinky, 2005 D).

Největší strach dle rozhovorů mají Londýňané z nepřátelských nálad vůči cizincům, protože k jedné z explozí došlo v oblasti, kde žijí převážně bohatí muslimové, a útok tak měl být zjevně vzkazem i pro ně (Události, komentáře, 2005 A).

Teroristé „*tentokrát neuspěli*“ (Bendová, 2005) – Brity se jim zlobit nepodařilo (Kryzánek, 2005 A). Svědci popisují jejich okázalý klid a úzkostlivou snahu nepoddát se strachu a hrdinsky pokračovat v rutině všedního dne (Bendová, 2005). Neutápí se v zoufalství, místo toho jsou připraveni k boji – a jak vzkazuje český ministr obrany Karel Kühnl, my stojíme solidárně za nimi (Kryzánek, 2005 A).

4.3.2.3 Nezlomná burza

Těsně po útocích zaujaly finanční analytiky pohyby na burze, jelikož situace v Londýně brzy ukázala, jak lze v dnešní době „*vydělat na terorismu*.“ Těsně po tragédii se ceny mnoha akcií okamžitě propadly, kdo je ale rychle nakoupil, svezl se na jejich okamžitém opětovném nárůstu a stabilizaci. Burzovní makléři totiž velice rychle počáteční paniku mezi investory uklidnili a poprosili je o vypnutí počítačů, zobrazujících pohyby akcií, aby situaci uklidnili. K dramatickému pádu tedy nedošlo (Události, komentáře, 2005 B; Hanáková, 2005).

Ačkoli tedy teroristé „finančnímu srdci Evropy“ i zbytku západního světa opět ukázali „sílu svých svalů,“ nejen světová ekonomika se velmi rychle během dne vzpamatovala a nedošlo ani k ochromení letecké dopravy z Londýna, dokonce ani k rušení zájezdů cestovních kanceláří (Večerníky z Čech, 2005). Důvodem je podle analytiků určitý návyk na přítomnost terorismu ve světě, protože následky nebudou tak fatální, jako v případě 11. září 2001 (MF Dnes 14, Zprávy ve 12, 2016 B). Největším problémem se tak stal nedostatek informací a zmatek v dopravě v londýnských ulicích bezprostředně po útoku (MF Dnes 14).

4.3.2.4 Všichni to čekali

Al-Káida se k útokům vyjádřila následovně: „*Několikrát jsme britskou vládu i lid varovali. Slib jsme dodrželi a vykonali jsme vojenskou operaci*“ (Novinky, 2005 B).

Pravděpodobnost útoku na jednotlivé státy je přímo úměrná jejich podílu v bojích proti této teroristické organizaci (Grohová, 2005). Londýn byl nejvýznamnějším spojencem USA v Iráku při svržení tamního prezidenta Saddáma Husajna – Londýn do něj alokoval 7500 britských vojáků (Hospodářské noviny, 2005 A). Britové podobný útok tedy čekali již delší dobu (Události, komentáře, 2005 A; Černý, 2005), v metru dokonce několik měsíců před útoky visely informační letáky s radami, jak se mají v jeho případě zachovat (Události, komentáře, 2005 A).

Navíc se v Londýně v posledních letech usídlilo mnoho utečenců z arabských a muslimských zemí, podněcujících k boji proti bezvěrcům. Proto se britské metropoli přezdívalo i „Londonystán“ a stala se centrem islamistické propagandy v Evropě. K prvnímu výročí 11. září 2001 dokonce jedna skupina těchto radikálů vylepila na severu Londýna plakát s fotografiemi teroristů z New Yorku a Washingtonu s nápisem "devatenáct úžasných." Vedoucí duchovní těchto skupin navíc otevřeně tvrdili, že útok je nevyhnutelný (Hospodářské noviny, 2005 C).

Šlo tedy pouze o otázku času, přičemž „*lhůta právě vypršela*“ (Hospodářské noviny, 2005 D).

4.3.2.5 Standardizující se reakce světa a Evropy

Čeští politici, diplomaté i tajné služby podotýkají, že naše země leží mimo hlavní cíle teroristů vzhledem k naší nižší angažovanosti v protiteroristické koalici (MF Dnes 1, Hospodářské noviny, 2005 C). Nejen New York, ale i Madrid a Londýn jako by se náhle zdály

být daleko (Bendová, 2005). Útoky totiž již nejsou nahodilé, ale velmi pečlivě kalkulované – důkazem budiž ty madridské, které ovlivnily volební výsledky a vedly ke stažení španělských jednotek z Iráku.

Přesto je i v Česku obnovena ochrana proti terorismu do stavu, jako po útocích v roce 2001 i 2004, protože čeští vojáci v Iráku operují také; policie tedy zesílila ochranu letišť, metra a některých vytipovaných objektů, jako jsou ambasády, protože nelze vyloučit, že by se londýnské útoky mohly opakovat i jinde (Gazdík, 2005).

Podobná opatření se konají i jinde v Evropě – zejména v Polsku, vzhledem k jejich strategické pozici v Iráku – a ve světě (Události, 2005; Večerník z Čech, 2005; Hospodářské noviny, 2005 C; Novinky, 2005 C; Novinky, 2005 D). Al-Káida jmenovitě pohrozila ve svém prohlášení dalším „křížáckým“ zemím podporujícím USA – Itálii a Dánsku. Varuje, že tyto země potká stejný osud, jako Velkou Británii, nestáhnou-li své vojáky z Iráku a Afghánistánu (Novinky, 2005 B; Novinky, 2005 D).

I Spojené státy posílily ochranu hromadné dopravy, kterou v několika městech střeží zvýšené množství bezpečnostních sil (MF Dnes, 2005 A), byť se jedná pouze o preventivní opatření a žádné bezprostřední ohrožení podle oficiálních stanovisek nehrozí (Novinky, 2005 C).

4.3.2.6 Budoucnost boje proti terorismu

Různé formy terorismu spojuje bezradnost v tom, že svých cílů nemůže dosáhnout jinak, než násilím (Černý, 2005).

Teroristé „*vítězí vždy jen na čas*“ – jeho údery jsou totiž „*sice ničivé, ale brzy odezní*.“ Jsou si často podobní – plamenně věří ve svou válku, jsou schopni velkých akcí v malém počtu a využívají média a globální pozornost jako svou zbraň. Západ ale neprohrál a ani neprohráje, protože fanatici jako vždycky postupně z dějin zmizí a podporu svých následovníků ztratí (Rybář, 2005).

Otázka, jak se proti teroristům bránit, se objevuje znovu a znovu po každém útoku. Jejich práci jim lze vhodnými opatřeními pouze ztížit, odhadnout další cíle „*krvavých fanaticů*“ je ovšem takřka nemožné (MF Dnes 11, Hospodářské noviny, 2005 C). Ačkoli se západ snaží a od 11. září udeřili teroristi ve velkém „teprve“ potřetí, je důležité podotknout, že na misce těchto metaforických vah jediný úspěšný útok převáží celou řadu odvrácených (Černý, 2005).

Útok na Londýn je dobrým příkladem – Britové dobře věděli, že k útoku na jejich území dojde, nasvědčovala tomu řada konkrétních signálů, přesto se jej ale odvrátit nepodařilo

(Hospodářské noviny, 2005 C) a britské hlavní město uchráněno navzdory drakonickým prohlášením nebylo (Hospodářské noviny, 2005 D).

Experti se navíc shodují, že pouhé odstranění vůdců, jako je Bin Ládín či Zarkávi nebude stačit – teroristé mohou být klidně decentralizováni a spojeni pouhou ideou (Události, komentáře, 2005 A). Zdokonalují se. Bojovat s něčím tak neuchopitelným, temným a bezejmenným není vůbec snadné. Přesto „*nezbývá, než bojovat dál*“ (Kryzánek, 2005 B), „*nečekat, až to bouchne*“ (Hospodářské noviny, 2005 C).

Podobných útoků naše civilizace zažije ještě mnoho – proti terorismu nelze jen tak zakročit a válku proti němu rychle vyhrát, jak to zamýšlel George Bush. Ozbrojený vpád do Iráku či Afghánistánu, jak se ukázalo, není lékem na malé skupinky zfanatizovaných mučedníků, které se nezastaví před ničím a útočí na nevinné civilisty. Narýsovat konkrétní válečnou linii již nepomáhá (Buchert, 2005).

Evropští představitelé plánují řadu opatření, jako je zdokonalení identifikačních prvků cestovních pasů, rychlejší a snadnější možnost zabavení kont a majetku souvisejících s teroristickou činností, vznik mnohonárodních propojených týmů vyšetřovatelů a speciální úřad „protiteroristického cara“ (Kryzánek, 2005 B).

Klíčové pro budoucnost boje proti terorismu bude ale zejména pochopení, kde se islámští fanatici rekrutují a co je k tomu vede. Jde o složitý fenomén, který musí být zevrubně pochopen, aby mohl být řešen. Tvrdit, že se jedná pouze o faktory, jako je chudoba či nedostatek vzdělání a demokratických hodnot, je příliš zjednodušené. Jako důležitější faktor se jeví neschopnost východních režimů starat se o svou mladou generaci, a směřování jejich hněvu vůči západním civilizacím (Kryzánek, 2005 A).

Ukazuje se ovšem, že nejde ani o střet civilizací, jak si svět dosud myslel. Jak se totiž ukázalo v nedávné minulosti, fanatictí islamisté se neštítí popravovat ani vysoké představitele muslimských zemí. Nepřáteli teroristů jsou tedy všichni, kdo stojí v opozici jejich mocenským zájmům, a náboženství není ničím jiným, než záminkou a zástěrkou (Buchert, 2005).

George Bush na summitu G8 k útokům uvedl, že ideologie soucitu a naděje zvítězí nad ideologií nenávisti (Novinky, 2005 C). Politici mají pravdu, že teroristé nezvítězí. Zároveň ale nemusí ani prohrát (Buchert, 2005).

4.3.3 Hlavní charakteristické rysy použitého narativu

V případě zpráv o londýnských explozích lze cítit jisté postupné zvykání si veřejnosti na útoky jakožto opakující se incidenty, s jejichž přítomností je bohužel nutné se smířit. Útok

na britskou metropoli byl všeobecně očekáván a nikoho jeho uskutečnění nepřekvapilo. Jako by společnost byla v pořadí již třetím velkým útokem unavena a otupěna.

Vytrácí se brutální obrazy a naturalistické popisy zohavených těl v místě útoků, apokalyptické a válečné předpovědi, stejně jako zjevný strach, že příštím cílem teroristů bude Praha či Česká republika. Novináři jako zajímavější a bezprostřední cíle teroristů označují jiné země, angažovanější v bojích v Iráku či Afghánistánu.

Navzdory tomu, že zodpovědnost přijímají hned dvě islamistické skupiny, spíše než motivy a identita útočníků se akcentovaným tématem zpráv stávají vlivy dalšího z útoků na každodenní běžný život, zejména pak na burzovní a ekonomické konsekvence, přičemž situace podle médií v případě předchozích útoků daleko dramatičtější. Zvládnutí situace je celkově akcentovaným motivem, zejména pak v kontextu vyzdvihované nezlomnosti a síly Britů. Jako by skoro nezáleželo na tom, kdo a proč vraždil tentokrát – důležité je, jak pevně si společnost s tragédií poradila a že nedovolila, aby byl její způsob života ohrožen.

Narativ předchozích let, popisující nevyhnutelné vymýcení terorismu dobře zacílenou otevřeně vojenskou akcí namířenou proti blízkovýchodním baštám útočníků, je nahrazen vystrízlivěním a uvědoměním, že řinčení zbraní se jako řešení minulo účinkem. Padouši příběhu, teroristé, jsou popisováni jako neuchopitelné, decentralizované zlo podobné bájně hydře, které při useknutí jedné hlavy narostou dvě další. Boj proti terorismu celkově přechází do symboličtějších obrysů a jako řešení je poprvé nabízena spíše osvěta a řešení tamních problémů v místech, kde nepříznivé životní podmínky tvoří podhoubí, ve kterém k radikalizaci dochází a kde terorismus vzniká.

V jednotlivých zprávách se objevuje na jednu stranu optimismus, točící se kolem názoru, že i přes opakované údery západní civilizaci nemůže v konečném důsledku terorismus zvítězit, že civilizované národy se tváří v tvář hrozbě společného nepřítele, mýtického „jiného světa,“ semknou – namísto toho, aby propadly panice. Stejně tak lze ale vyčíst i názory, že je marné proti útočníkům bojovat, protože jejich údery jsou zkrátka příliš nepředvídatelné, náhodné a nevypočitatelné.

I přesto je ovšem celý narativ vždy uzavřen odhodláním nepřestávat proti zlu a fanatismu bojovat. Motiv hrdinů, kteří bojují a neztrácejí naději proti zdánlivě nezdolatelné nepřízni osudu a minimálním šancím na úspěch je tak stále přítomen. G8 nadále řeší svou agendu, Britové pokračují ve svých životech a zbytek světa se nenechá ochromit strachem, že další úder zasáhne ten či onen stát.

Již zjevně tradiční součástí narativu o teroristickém útoku se stala prohlášení celého civilizovaného světa spoluobčany a bratry napadaného místa a také vyjádření světových lídrů, odsuzujících barbarskou povahu útoku a vyzývajících k tvrdému potrestání viníků.

Zajímavá je minimální fragmentace jednotlivých zpráv, co se týče jejich informovanosti. Oproti informacím o útocích v New Yorku i Madridu jsou fakta prezentovaná v článcích napříč médii velice jednotná a bez větších rozdílů se v narativech shodují a opakují.

4.4 Útoky v hale Bataclan ad.

Paříž, 13. listopadu 2015

4.4.1 Kontext

Zřejmá koordinace šesti přestřelek a čtyř sebevraždných odpálení na několika místech ve francouzském hlavním městě si vyžádala 130 obětí a 352 zraněných (France 24, 2015). K útokům se přihlásil takzvaný Islámský stát, radikální teroristická organizace původem z Iráku (CNN, 2015).

Nešlo přitom o první útok islamistické organizace na půdě Paříže – v lednu téhož roku radikálové z jemenské větve al-Kájdý 12 pracovníků redakce satirického časopisu Charlie Hebdo v pomstě za zveřejnění karikatur islámského proroka Mohammeda (BBC, 2015 A). Listopadové útoky ovšem svým rozsahem útok na redakci Charlie Hebdo svými smutnými statistikami bohužel překonaly (CNN, 2015).

Nejprve došlo k odpálení tří sebevraždných atentátníků v okolí stadionu Stade de France, kde probíhalo přátelské fotbalové utkání Francie s Německem. Kromě samotných atentátníků je ovšem známa pouze jedna další oběť výbuchů. Exploze nepřerušily zápas a následovala jim velmi koordinovaná a postupná evakuace cca 80 000 návštěvníků stadionu, vč. francouzského prezidenta Françoise Hollanda. Oba fotbalové týmy přečkaly noc v prostorách stadionu (The Guardian, 2015).

Během zápasu ovšem v průběhu jen několika desítek minut došlo ke střelbě a explozím na dalších pěti místech v metropoli. Cílem útoků se staly terasy restaurací a kaváren, a především pak koncertní hala Bataclan, kde zrovna cca 1500 diváků sledovalo koncert americké kapely *Eagles of Death Metal*, kde zemřelo 89 lidí vč. rukojmích, kteří byli před popravou mučeni. Teroristé byli zneškodněni zásahovou policejní jednotkou (Daily Mail, 2016).

V okamžité reakci na události prezident Holland vyhlásil v celé Francii výjimečný stav a výrazné zpřísnění hraničních kontrol. Francie následně zintenzivnila vojenské akce namířené proti Islámskému státu v Sýrii a volala po založení jednotné koalice bojující proti Islámskému státu (BBC, 2015 B).

4.4.2 Narativ v médiích

Paříž potkal „*skutečně černý pátek 13.*“ (Novinky, 2015 H) a „*krvavá lázeň a jatka*“ (Novinky, 2015 L).“ Na rozdíl od útoků na redakci Charlie Hebdo se terčem teroristického útoku opět stal náhodný dav, který vyrazil za zábavou na fotbal, koncert a do restaurací – nikoli konkrétní jednotlivci. Obětí tak mohl být kdokoli (Novinky, 2015 H; Ehl, 2015 A). Evropané tedy „*doma nejsou v bezpečí*“ (Novinky, 2015 P).

Páteční večer jako obvykle vytáhl spoustu Pařížanů do ulic za zábavou. Náhle policie varovala na Twitteru, že se v ulicích střílí a že se lidé mají schovat ve svých domovech (Radačičová, Křeč, 2015).

Minimálně jeden z útočníků měl zakoupenou vstupenku na fotbalové utkání Francie s Německem. Před vstupem na stadion mu ale zabránila ochranka při bezpečnostní kontrole po objevu výbušné vesty. Terorista se odpálil na útěku (Novinky, 2015 CH). Podle policie nedává lokalita sebevražedného výbuchu žádný smysl, poněvadž v bezprostředním okolí se nikdo nenacházel a terorista tak při explozi, která jeho tělo roztrhla na dva kusy, zahynul sám. Druhý sebevražedný výbuch na druhé straně stadionu v tu chvíli usmrtil jednoho kolemjdoucího (Novinky, 2015 N).

Původním plánem teroristů zřejmě bylo na naplněném stadionu způsobit paniku a tlačenci, při které by zemřeli další lidé (Novinky, 2015 N). Vesta kromě trhavin obsahovala i šrouby pro maximalizaci škod – stejnou taktiku použili i všichni ostatní útočníci (Novinky, 2015 CH).

Zatímco francouzský prezident Holland byl ze stadionu evakuován spolu s ministrem vnitra Bernardem Cazeneuvem (Janouš, 2015; iDnes, 2015; Barochová, 2015; Hospodářské noviny, 2015 A), diváci utkání po jeho skončení ještě několik desítek minut čekali na hrací ploše (Novinky, 2015 CH). Byli vystrašení, kontrolovali své telefony a snažili se vyhnout panice (Novinky, 2015 L).

Koncertní síň Bataclan byla označována za potenciální cíl útočníků již dlouho, kvůli svého programu a kapacitě 1500 diváků. V době útoku měla vystoupení metalová kapela s „nově symbolickým jménem“ (Radačičová, Křeč, 2015) *Eagles Of Death Metal* (Novinky,

2015 H). Koncert byl beznadějně vyprodán (Události, 2015 C). Nikdo z kapely, věnující se staromódnějšímu hard rocku a prokládající svá vystoupení humorem a vtipy, nebyl zraněn (Radačičová, Křeč, 2015).

Svědci vyprávěli, že „útočníci vypadali zcela normálně – kromě pušek“ (Novinky, 2015 L, iDnes, 2015), zatímco jiní uváděli, že byli „celí v černém a jeden z útočníků měl velký klobouk“ (Radačičová, Křeč, 2015).

Uprchnout se některým z návštěvníků koncertu podařilo na příklad díky proplížení přes uličky mezi sedadly, hraním mrtvých, vyvěšením se z oken nebo postupným útekem na střechu (Novinky, 2015 L; Novinky, 2015 U).

Ti méně šťastní pod palbou teroristů „padali jako klasy obilí ve větru“ (Novinky, 2015 T) či „jako domino“ (Radačičová, Křeč, 2015). Na zemi v koncertním sále ležela těla obětí, zatímco útočníci se mezi sebou domlouvali arabsky a mluvili o útocích jako o pomstě za své padlé druhy v Sýrii (Novinky, 2015 A; Novinky, 2015 B; Události, 2015 C). Další teroristé mezitím zablokovali dveře a chladnokrevně vybíjeli rukojmí jednoho po druhém (Novinky, 2015 A; Novinky, 2015 B). Do lidí pálili i z balkonů (Novinky, 2015 C). Všech sedm sebevražedných atentátníků na sobě mělo vesty s identickým druhem trhavin a byli ozbrojeni útočnými puškami Kalašnikov, ze kterých vypálili stovky střel (Novinky, 2015 H). Nakonec se sami odpálili (Novinky, 2015 U).

Policisté neměli šanci divákům pomoci, protože útočníci neměli vůbec zájem vyjednávat, pouze usmrtit co nejvíce lidí (Události, 2015 C; iDnes, 2015). Uvnitř koncertní haly posléze zasahující jednotky čekal „úděsný pohled“ – desítky mrtvých v tratolišti krve (Události, 2015 C).

V centru Paříže bylo v hodinách poté zastaveno metro v obavě z dalších potenciálních útoků. Byl sice vyhlášen zákaz vycházení (Novinky, 2015 H; iDnes, 2015), řada lidí ovšem uvízla ve městě bez možnost rychlé dopravy do svých domovů (Novinky, 2015 H).

I v ulicích se pak válela mrtvá těla. Podle svědků lidé vyhazovali z oken prostěradla, aby zemřelé bylo čím zakrýt a celá situace připomínala válku. Útočníci prý likvidovali své oběti zcela přesnou střelbou s klidem a precizností (Novinky, 2015 L). „Běhali po ulicích a pálili po všem, co se hnulo“ (Novinky, 2015 O).

4.4.2.1 Útočníci a uprchlíci

Podle policie bylo všech osm teroristů usmrceno – osm z nich tak učinilo samo odpálením sebevražedné nálože, jednoho zneškodnili policisté. Před smrtí útočníci údajně

volali „Alláh ackbar“ neboli „Bůh je velký!“ (Novinky, 2015 G; Janouš, 2015; iDnes, 2015; Ehl, 2015 A)

Stopy a indicie tak hned od prvních chvil dávaly tušit, že se jedná o práci džihádistů z Islámského státu (Ehl, 2015 A).

Na sociální síti Twitter se i objevilo několik příspěvků v arabštině, oslavujících útoky (Janouš, 2015). Na místě jedné z přestřelek byl dokonce identifikován syrský cestovní pas jednoho z teroristů, který byl registrován jako uprchlík v několika evropských zemích (Novinky, 2015 P; Barochová, 2015). Útočníci z klubu Bataclan nicméně byli Francouzi a řada stop po pachatelích vedle do Belgie, kde zásahové jednotky zatkly sedm osob (Barochová, 2015).

Podle CNN byl jeden z útočníků dopaden policií a údajně sdělil policii, že přišel ze Sýrie, aby ve jménu Islámského státu spáchal atentát na nevěřící (Hospodářské noviny, 2015 A).

Útočníci, rozestří po městě, velmi pravděpodobně útočili ve třech navzájem koordinovaných skupinách (Novinky, 2015 D). K útokům se hned druhý den po útocích organizace Islámský stát přihlásila (Novinky, 2015 B; 168 hodin, 2015). V tu chvíli se počet obětí pohyboval okolo 127, přičemž bylo jasné, že bilance není konečná – což z útoku činilo jeden z nejhorších v evropské historii (Novinky, 2015 B).

Jednotlivé údery navíc podle expertů byly velmi dobře koordinovány a ke spáchání tak rozsáhlé akce museli být teroristé velmi dobře vycvičeni (Ehl, 2015 A).

Jeden či více jejich spolupracovníků každopádně ve zdraví uprchlo (Novinky, 2015 P). Policie po útocích pátrala po černém vozidlu Seat, které by mělo mít spojitost s útoky (Novinky, 2015 CH) – na několika videích lze totiž vidět, že jde o vozidlo, které teroristy na místo útoků dopravilo (Novinky, 2015 P). V souvislosti s pátráním po podezřelých vozidlech i osobách Francie požádala českou policii o pomoc na základě mezinárodní spolupráce, zmiňovaná jména a značky však na českém území zachyceny nebyly (Novinky, 2015 J).

Podle části evropských představitelů existuje šance, že tito teroristé do Evropy proudí s utečenci a migranty ze Sýrie a Iráku, v jejichž táborech islamisté rekrutují mladé muže do svých řad (Novinky, 2015 M). V tom případě by ISIS byl buď schopen inspirovat, nebo rovnou sám vyslat své bojovníky do Evropy, což by implikovalo, že zamezit dalším útokům bude pro Evropskou unii a její tajné služby jen velice obtížné, až nemožné (Události, 2015 A, Radačičová, 2015).

„*Dalším nebezpečím*“ pak jsou tzv. „navrátilci“ - mladíci, kteří ve Francii či Evropě vyrostli, přešli ale k radikálnímu islámu, a nakonec odešli na území Sýrie a Iráku pod kontrolou ISIS (Radačičová, 2015).

Ačkoli tedy podobně „*odporným*“ a „*zbabělým*“ útokům civilizovaný svět již čelil, jedna věc se oproti minulosti změnila – přibylo uprchlíků. Evropská reakce tedy pravděpodobně ukáže na ně. Z terorismu budou podezřívání jak oni, tak potenciálně jejich děti a vnukové (Marjanovič, 2015).

„*Epicentrum zla*,“ kterým je Islámský stát, musí být „*ničeno s podstatně větší rozhodností*,“ než doposud. Nezbytnou výzvou pro svět však bude nepodlehnutí nenávisti a jednoduchosti a svůdnosti uplatňování kolektivní viny, které byly reakce veřejnosti po útocích plné. Většina muslimských migrantů ze svých domovů prchá právě před tímto zlem (Honzejek, 2015; Klimeš, 2015).

4.4.2.2 Osudy Pařížanů

Ve dnech po útocích se „*média plní hrozivými svědectvími, která popisují momenty šoku, strachu a naprostého zoufalství*.“ Mnozí přeživší vypráví o náhodných kolemjdoucích, kteří jim nabídli pomocnou ruku, či náhodách, které jim zachránily život (Novinky, 2015 T).

Jedním z hrdinů všedního dne se stal muslimský barman Safer, který přemohl strach a navzdory pokračující střelbě zachránil dvě postřelené ženy, které vzal do sklepa svého baru a pomáhal jim zastavit krváčení, dokud nebylo venku bezpečno. Safer pro média uvedl, že se obává protimuslimských nálad, které útoky pravděpodobně vyvolají (Novinky, 2015 O).

Dalším hrdinou byl muž, jehož byt měl přístup na střechu Bataclanu a vpustil k sobě několik lidí, kteří tam před teroristickou střelbou uprchli (Události, 2015 C).

Neskutečné štěstí v neštěstí pak měl muž jménem Sylvestr, který byl v bezprostřední blízkosti jednoho ze sebevražedných atentátníků. Před střešinami odlétávajících od výbuchu jej zachránil mobilní telefon, který zrovna držel u ucha díky hovoru s kamarádem (Novinky, 2015 B; Události, 2015 C).

Americká studentka Nohemi Gonzalezová bohužel podobné štěstí neměla – zemřela při večeři s francouzským spolužákem, který seděl naproti ní a kulka jej minula. Se studentkou se k její domovské univerzitě v USA přišla rozloučit řada lidí.

Útok však rozdělil více párů. Jedním z obětí se stal i Brit Nick Alexander, manažer merchandisingu kapely *Eagles of Death Metal*, kterého teroristé zastřelili a ten tak po sobě

nechal osamocenou partnerku (Novinky, 2015 Q). V Bataclanu zahynul také španělský inženýr Juan Alberto González, který na koncert dorazil s manželkou (Novinky, 2015 S).

Další obětí byl nadějný a talentovaný právník Valentin Ribetm, který měl podle svých zaměstnavatelů před sebou velmi světlou budoucnost.

Mezi mrtvými jsou v konečné smutné bilanci občané celkem dvanácti států (Novinky, 2015 S).

4.4.2.3 Uzavřeme hranice

Dle nařízení prezidenta Françoise Hollanda z krizového štábu z ministerstva vnitra měly být uzavřeny po útocích francouzské hranice (Novinky, 2015 A; Události, 2015 C; Hospodářské noviny, 2015 A) a vyhlášen výjimečný stav (Novinky, 2015 H; Události, 2015 C; Hospodářské noviny, 2015 D). Nakonec se opatření zmírnilo na přísnější kontroly, hranice se ovšem neuzavřely (Novinky, 2015 C). Školy, včetně několika univerzit, zůstaly po několik dní zavřené (Novinky, 2015 H) a proběhlo několik domovních prohlídek (Hospodářské noviny, 2015 A).

Útoky zastihly Francii v době, kdy zaváděla zvýšená bezpečnostní opatření v souvislosti s blížící se konferencí o globálním oteplování, které se měly účastnit špičky světové politiky (iDnes, 2015; Hospodářské noviny, 2015 A; Ehl, 2015 A) a jejíž konání je dle některých úvah těmito útoky ohroženo. Na Twitteru tento názor deklaroval např. švédský vicepremiér Asa Romson (Ehl, 2015 A).

François Holland útoky označil za válečný akt islamistické armády, namířený proti Francii a jejím svobodným hodnotám, které jsou sdíleny celým světem (Události, 2015 B; 168 hodin, 2015). Dodal, že „*Francie je silná, a i když je zraněna, nikdo ji nezničí*“ (Události, 2015 C; 168 hodin, 2015).

Český prezident Miloš Zeman útok označil za odporný a vyslovil se pro opevnění vnějších hranic Evropské unie. Na pietním aktu v prostorách francouzské ambasády vyjádřil své přesvědčení, že proti terorismu nelze bojovat demonstracemi a protesty, ale jedinečně koordinovaným ozbrojeným zákrokem (Novinky, 2015 G; Události, 2015 B; 168 hodin, 2015).

I ministr obrany Martin Stropnický a šéf hnutí ANO Andrej Babiš vyzvali ke sjednocenému postupu vůči Islámskému státu, přechodu od slov k činům a uzavření schengenských hranic. „*Bude důležité zjistit, zda se útočníci ve Francii narodili, nebo zda přišli vycvičení z Islámského státu. Tohle je válka. Evropa se musí naučit být akční,*“ řekl Babiš pro média (Novinky, 2015 K).

I premiér České republiky Bohuslav Sobotka považuje útok za mimořádně brutální a fanatický. Evropa podle něj musí být silná a čelit výzvě terorismu společně, protože útok zasáhl nejen Paříž, ale celou Evropu (Události, 2015 B). Bezpečnostní informační služba podle Sobotky přijala nezbytná opatření a intenzivně komunikuje i se svými evropskými kolegy (Novinky, 2015 G).

Podle Babiše i Stropnického Česká republika nemá informace o tom, že by útok hrozil i na jejím území (Novinky, 2015 K, iDnes, 2015), v druhé linii po policii ovšem dle jejich vyjádření v okamžité pohotovosti vyčkávají stovky vojáků (Novinky, 2015 K).

Klienti českých aerolinek a cestovních kanceláří mezitím ve velkých počtech ruší letenky do Paříže, případně se z ní snaží dostat zpátky do Čech (Novinky, 2015 E).

I státníci z celého světa označují útok za úder celému lidstvu a univerzálně sdíleným hodnotám (Události, 2015 B; 168 hodin, 2015; iDnes, 2015; Hospodářské noviny, 2015 A). Vyjadřují Francii soustrast a slibují i faktickou podporu. Americký prezident Barack Obama nabídl součinnost s dopadením pachatelů. Společný zákrok proti teroristům podpořila i německá vláda (Události, 2015 B), Kreml (iDnes, 2015) a Velká Británie (168 hodin, 2015). Německo zároveň volá po zavedení „řádných procedur“ při vstupu do země a udělování azylového práva (Novinky, 2015 M).

Jordánský král Abdalláh II. prohlásil, že terorismus je největší hrozbou i pro blízkovýchodní region – muslimové podle něj mají v boji proti terorismu bojovat v první linii (Novinky, 2015 T). I další muslimové z celého světa útoky odsoudili (168 hodin, 2015).

Tři dny po útocích v Paříži oznámilo Turecko, že se tajným službám se podařilo zamezit rozsáhlému teroristickému útoku, který islamisté plánovali na stejný den (Novinky, 2015 P).

V týž den Francie letecky bombarduje baštu Islámského státu ve městě Rakka na východě Sýrie, kde byly podle irácké tajné služby útoky na Paříž naplánovány (Novinky, 2015 T; Hospodářské noviny, 2015 D).

Francouzi se naučili žít ve strachu. Ačkoli se tajné služby na další úder připravovaly, nedokázaly mu zabránit a naplnila se jejich „nejčernější noční můra“ (Radačičová, 2015). I obyvatelé Paříže věděli, že další útok je jen otázkou času a že ani nyní se na tomto faktu nic nemění (Ehl, 2015 B). Spíše než smrti při výbuchu či střelbě se však většina z nich obává spíš politických konsekvencí, nárůstu pravicového extremismu a etnického napětí, které by útok mohl přinést (Klečková, 2015; Klimeš, 2015).

4.4.2.4 #PrayForParis

„*Vlna solidarity zaplavila svět*“ (Hospodářské noviny, 2015 B). Francie je po útocích plna smutku a hněvu a svět jí dává najevo, že se ho „*tragédie rovněž týká*“ (Události, 2015 B). Všichni se „*cítíme být Pařížany*“ (168 hodin, 2015).

Pro vyjádření soustrasti Paříži se významné budovy po celém světě barví do francouzské trikolóry – jako budova One World Trade Center stojící v New Yorku na místě zničených Dvojčat, opera v Sydney nebo televizní věž v Torontu a další. Řada dalších budov po celém světě vyvěsila francouzskou vlajku, často staženou na půl žerdi, a lidé po celé planetě zapalují na památku obětí svíčky (Novinky, 2015 F; Barochová, 2015).

Na Twitteru vyjadřují lidé z celého světa solidaritu hashtagem #PrayForParis – Modlete se za Paříž. Dění v Paříži se i stalo nejsledovanější aktualitou na sociálních sítích (Novinky, 2015 H; Barochová, 2015).

Lidé ještě několik dní navštěvovali místa útoků a nosili na ně svíčky a květiny (Novinky, 2015 P). Obvykle rušná Paříž, zvyklá žít na bulvárech, v kavárnách a restauracích, byla o víkendu po útocích nezvykle tichá. Místa útoků se proměnila v pietní místa, určená truchlícím (Klečková, 2015). Řada barů a klubů se sice rozhodla nenechat teroristy ovlivnit zavedený způsob života a uzavřít ulice atmosférou strachu, jen nemnoho obyvatel města se ale rozhodlo vyrazit ven ze svých domovů. Židle restaurací a barů tak zůstaly většinou prázdné (Novinky, 2015 Q; Klečková, 2015). Hmatatelná ve směsici se strachem je ovšem i obrovská národní hrdost a solidarita Pařížanů mezi sebou – jako by padly veškeré hranice, pomáhají si, tráví čas společně, nabízí si pomocnou ruku (Klečková, 2015).

Solidaritu celý svět vyjadřoval i skrze kulturu. Newyorská opera *MET* a *National Arts Centre Orchestra* v kanadské Ottawě před vystoupením zazpívaly francouzskou hymnu. Ve Vídni či Lipsku pak bylo obětím útoků věnováno celé hudební vystoupení.

Kapely jako *Foo Fighters*, *Coldplay* nebo *U2* – kteří měli v Paříži odehrát dva koncerty, přičemž jeden z nich měl být celosvětově přenášen televizí *HBO* – pak svá vystoupení kvůli pietě za zemřelé posunuli z plánovaných termínů na později (Hospodářské noviny, 2015 C).

4.4.3 Hlavní charakteristické rysy použitého narativu

Útokem na Paříž se začíná v mediálním narativu ještě pevněji ukotvovat stěžejnost a důležitost roviny solidarity s oběťmi a zasaženým místem. Identifikace se s redakcí *Charlie Hebdo* či rovnou celým zasaženým městem se stává tradiční součástí reakcí a truchlení po

útocích, přičemž důležitým prvkem se stává integrace sociálních sítí, audiovizuálních materiálů natočených na mobilní telefony a replikujících se memů a hesel, jako je po útocích v Paříži trendující hashtag #PrayForParis.

Narativ listopadových útoků na Paříž pak celkově přijímá pozici pokračování příběhu o útoku na Charlie Hebdo, ve kterém občané města další útok čekali a počítali s ním, a celá přítomnost terorismu v životech Evropanů jako by získávala punc určité nešťastné seriálovosti. Vycítit lze opět určitou smířenost s realitou, že teroristické útoky se stávají nedílnou součástí životů v moderní civilizaci – podobně jako třeba autonehody. Formálně velmi věcně působí informace o tom, že útoky opět proběhly v době konání důležité mezinárodní akce. Již povědomě pak subjektivně působí i např. obrazná přirovnání typu „*oběti padaly jako klasy obilí ve větru*“ či „*krvavá lázeň a jatka*.“

Přesto se v narativu pařížských útoků objevují i nové prvky. Anonymizovaný dav obětí, ale i hrdinů z řad obyčejného lidu a mytických dobrých matek, které pomáhají svému bližnímu v nouzi, dostává konkrétní jména a tváře v podobě příběhů a osobních výpovědí. Zřetelnými postavami vyprávění tak nejsou již pouze teroristé, skupiny zaštiťující je ideologickým pozadím a státníci, kteří útoky odsuzují a trestají vojenským úderem – prostor dostávají truchlící partneři a příbuzní obětí, kolemjdoucí a přeživší, kteří z tragédie vyvázli.

Příkladem může být muž jménem Sylvestr, zachráněný před jistou smrtí díky telefonátu s kamarádem, v jehož příběhu replikovaným v médiích se opět objevuje motiv osudové náhody.

Muslimský barman Safet, hrdina, který při útocích zachránil dvě postřelené ženy, je pak personifikací další objevující se linie – varování před uplatňováním kolektivní viny vůči muslimům, jejichž odsuzování činů Islámského státu je rovněž zdůrazňovaným prvkem. Zároveň, ačkoliv se do narativu vrací i schvalování vojenské odvety, je jako hlavní pravděpodobná konsekvence zmiňována nikoli válka, nýbrž politické dopady a nárůst rasové nesnášenlivosti a pravicového extremismu. Spíš, než vojenský vpád k původcům útoku je akcentován možný kulturní a komunitní dopad na společnost. Hrozby způsobené terorismem jako by se staly něčím daleko prchavějším a obtížněji uchopitelným, než je smrt obětí či hrozba otevřeného válečného konfliktu.

Zajímavé je, že zatímco v případě londýnských útoků byla v mediálním narativu deklarována nezlomnost Britů, kteří útokům navzdory dále žili své každodenní životy, v případě Paříže se objevují zprávy o tom, že její obyvatelé se povětšinou rozhodli strávit následující dny ve svých domovech a že jindy živé město zelo prázdnotou – aniž by ovšem vyznění těchto zpráv bylo jakkoli hodnotící či dokonce pejorativní. Nechybí zdůraznění, že

Pařížané pevně stojí pospolu a cítí velkou národní hrdost, převládající čitelnou emocí v tomto kontextu je tedy možná jen určitá melancholie. Jde o typický úkaz v narativech o mýtických obětech, jejichž smrt je sice bolestnou připomínkou křehkosti lidské smrtelnosti, po jejímž oplakání ovšem pozůstalí odchází silnější než kdy dřív, se znovunabytým pochopením vzácnosti daru života.

Zmínky o tom, že útočníky tentokrát byli francouzští občané, kteří se radikalizovali krátce před útoky, do fabule pařížského neštěstí přináší motiv zrady, univerzální koncept objevující se hojně již v biblických příbězích a měnící osoby útočníků v archetypální šotky, bezohledné a odsouzeníhodné figury.

Opět se rovněž v komentářích k útokům implicitně objevuje i motiv mýtické potopy, která je marginálně trestem za obsah satirického časopisu Charlie Hebdo nebo program koncertní haly Bataclan, které mohly teroristy k jejich činům vyprovokovat, především ovšem za vpouštění teroristů dovnitř suverénních evropských hranic, po jejichž uzavření v reakci na útoky někteří evropští představitelé volají. Zatímco v případě předchozích útoků bylo omezování svobod evropského občana, v tomto případě jeho svobodného pohybu, pouze teoretickým vyústěním a preventivním opatřením v komentářích bezpečnostních expertů, po pařížském teroru se tato možnost v mediálním narativu blíží realitě skrze prohlášení politiků.

4.5 Útok na oslavy výročí dobytí Bastily Nice, 14. července 2016

4.5.1 Kontext

Těžký nákladní vůz v jihofrancouzském městě najel do zhruba třicetitisícového davu lidí pozorujících z promenády ohňostroj při příležitosti oslav státního svátku na výročí dne dobytí Bastily.

Francouz tuniského původu, zradikalizovaný islamista, usmrtil při útoku 87 lidí a 400 jich zranil. Cíleně vedl dráhu vozu do lidí na úseku dlouhém asi dva kilometry, než byl po krátké přestřelce zabit policií ve chvíli, kdy do kabiny vnikl muž, který se jej pokusil zneškodnit (BBC, 2016).

K útoku se přihlásil Islámský stát, přičemž modus operandi útoku odpovídal džihádistickým instrukcím k provedení útoků na civilní obyvatelstvo. Mezi oběťmi pocházejícími z 84 zemí přitom bylo i 30 přistěhovalců muslimského vyznání (Mánert, 2016).

Prezident François Holland v reakci prodloužil krizový stav, který ve Francii stále trval od útoků z listopadu předešlého roku. Vzhledem ke zvolené formě útoku zároveň již několik hodin po útoku prezident oznámil, že není pochyb o tom, že se jedná o teroristický čin (Par Bertrand, 2016).

4.5.2 Narativ v médiích

Oslavy dobytí Bastily předčasně ukončil řidič dvacetitunové bílé nákladní dodávky, který na dvoukilometrovém úseku několikrát najel do davu a záměrně měnil směr. „*Nákladňák smrti na promenádě svobody*“ (Radačičová, 2016) se „*valil lidmi jako koule kuželkami*“ (Marjanovič, 2016; Novinky, 2016 D). Vrah „*šílenou rychlostí*“ (Novinky, 2016 D) vjížděl i na chodníky, aby srazil co nejvíce lidí (Hospodářské noviny, 2016 A), jeho pohyb vůbec nebylo možné předvídat (Novinky, 2016 B). Nejprve se zdálo, že řidič ztratil nad vozem kontrolu, už po několika minutách ale bylo jasné, že „*na plný plyn kličkuje tak, aby zmařil co nejvíce životů*“ (Události, 2016 A), zvláště když po prvních srážkách, při kterých začaly věci i těla létat vzduchem, vůz ještě přidal na rychlosti (Novinky, 2016 A). Snažil se zároveň trefit především kolotoč na dětském hřišti. Především rodiny tak byly cílem tohoto „*výbuchu absolutní nenávisti*“ (Události, 2016 A).

Mezi tisícovkami lidí – převážně rodin s dětmi, místních i turistů (Události, 2016 A) - sledujícími ohňostroj na rušné Promenade des Anglais okamžitě vypukl chaos a panika, když výstřely a křik z místa útoku zaslechli (Hospodářské noviny, 2016 B), ačkoli si zprvu nebyla řada z nich jista, zda se nejedná o žert (Marjanovič, 2016), popř. co se vlastně děje (iDnes, 2016 A). Lidé se hromadně hnali pryč z nábřeží (Události, 2016 A) a táhli za sebou své děti, popř. je přehazovali přes plot a bariéry, aby je zachránili (Novinky, 2016 B).

Podle svědků trvalo několik minut, než se ozbrojené složky objevily, i proto se někteří lidé snažili nákladňák zastavit sami (Zprávy ve 12, 2016 B). Nebýt dvou hrdinů z řad lidu, celý útok pak mohl trvat daleko déle a skončit ještě tragičtěji (Novinky, 2016 F). První amatérská videa z místa útoku například ukazují muže na motocyklu, který nákladní vůz rychle dojel, několik vteřin jel po jeho boku, ale následně spadl pod kola (Novinky, 2016 F).

O několik minut později nákladní auto dojel další motorkář, padesátiletý Francouz pracující na místním letišti (iDnes, 2016 C), a po jeho zpomalení seskočil z motocyklu a hnal

se k teroristově kabině (Novinky, 2016 E). Přeskočil na kamion a otevřeným oknem se přetahoval s útočником o revolver. Vší silou se opakovaně snažil ho udeřit do hlavy. Terorista mu v jednu chvíli namířil hlaveň přímo do obličeje, zbraň ale naštěstí selhala. Franck uvedl, že v tu chvíli měl zcela čistou hlavu a byl připraven zemřít (iDnes, 2016 C). Padlo několik výstřelů, odvážného motorkáře naštěstí ale žádný netrefil. Díky tomuto zásahu byl kamion nucen zpomalit a policii se podařilo teroristu vzápětí zastřelit (iDnes, 2016 C; Novinky, 2016 F). Policisté do vozu během celého jeho řádění vypálili přes 40 ran, než se to podařilo (Události, 2016 A).

Po útoku v ulicích Nice nadále hlídkovala policie s armádou (Hospodářské noviny, 2016 B). Starosta města doporučil obyvatelům, aby nevycházelí ze svých domovů (iDnes, 2016 A).

Když vše utichlo, na promenádě zůstal rozstřílený nákladní vůz a desítky mrtvých těl (Zprávy ve 12, 2016 B). Ráno po útoku pak už ukázalo naprostou spoušť – zaschlou krev, rozbité dětské kočárky a osobní předměty ztracené během úprku (Novinky, 2016 B). Krásný letní den a modrá obloha a moře tvořila obrovský kontrast se všudypřítomnou smrtí (iDnes, 2016 D).

4.5.2.1 Kdo to byl tentokrát?

Pachatel, 31letý Francouz původem z Tuniska a s trvalým bydlištěm v Nice původně pracoval jako řidič (Hospodářské noviny, 2016 A). Byl identifikován po nalezení atrap zbraní, granátů a dokladů uvnitř dodávky a následné razii jeho bytu. Policii byl znám kvůli krádežím a násilným incidentům, tajné služby ovšem neměly zprávy o jeho radikalizaci (Zprávy ve 12, 2016 A). Podle blízkých osob neměl útočník zvláštní zájem o víru, zajímal se spíše o ženy a sport (iDnes, 2016 F). Podle rodiny ovšem trpěl psychickými problémy (iDnes, 2016 A).

V Nice se nicméně vyskytovalo několik desítek sympatizantů Islámského státu, na který měl mít pachatel přímé vazby (Zprávy ve 12, 2016 A). Přímé důkazy o propojení s ISIS ovšem bezprostředně po útoku chyběly a samotný ISIS se k útokům přihlásil až tři dny po útoku (iDnes, 2016 E), motivace útočníka tak zprvu byla nejasná (Události, 2016 A; Zprávy ve 12, 2016 B). Nic v prvních hodinách vyšetřování nenasvědčovalo, že by měl mít komplice (Zprávy ve 12, 2016 B), policie ale zatkla pět osob podezřelých z terorismu (iDnes, 2016 F).

4.5.2.2 Načasování je klíč

Útok byl „orgií zbabělosti, zhovadilosti a zla namířenou proti náhodným mírumilovným lidem.“ Bilance 84 mrtvých rukou jednoho zabijáka je pak v moderní evropské historii tou nejhorší (Radačičová, 2016). Mezi oběťmi jsou cizinci a děti. Přes 300 dalších lidí bojuje v nemocnicích o život (Události, 2016 A; iDnes, 2016 E).

Předseda Evropské rady Donald Tusk načasování brutálního útoku v právě tento den označil za „tragický paradox“ (Zprávy ve 12, 2016 B). Tato „jotka na silnici“ (Novinky, 2016 D) totiž proběhla v den výročí dobytí Bastily, „kdy se s heslem svoboda, rovnost, bratrství rodila republika“ (Události, 2016 A) – tedy pro Francouze zásadní událost, oslava svobody, symbol „všeho, co islamisté nenávidí“ a je zcela v nesouladu s jejich „totalitním kultem smrti“ a „infantilními představami o odměně v podobě desítek dychtících panen“ (Radačičová, 2016).

4.5.2.3 Obvyklé konsekvence

Budovy se opět barví do francouzských barev a při veřejných akcích jsou drženy minuty ticha (Události v regionech, 2016). Celý svět vč. špiček Evropské unie i NATO vyjadřuje Francii solidaritu a podporu, (Zprávy ve 12, 2016 C; Hospodářské noviny, 2016 A) Angela Merkelová ovšem dodává, že soucit ztrátu životů Francouzům nevrátí (Zprávy ve 12, 2016 B). Pokládání květin a zapalování svíček jsou „obrazy, které se ve Francii opakují až příliš často“ (Události, 2016 B).

Státníci rovněž vyjadřují „šok a znechucení“ a zasazují se o tvrdší zákrok proti barbarickému terorismu, který dle jejich slov nelze tolerovat (Zprávy ve 12, 2016 E). Český premiér Andrej Babiš, který navíc měl těsně před útoky v zasažené Nice rodinu na dovolené, uvedl, že Evropa musí začít bojovat a že – i vzhledem k povaze útoku – navrhovaný zákaz nošení zbraní určitě není samospásným řešením (Novinky, 2016 C). Evropská unie se totiž v posledních měsících snažila omezit možnosti jejich legálního držení (iDnes, 2016 A).

Kolem zavřených bran areálu, kde měl v nejbližších dnech proběhnout jazzový festival, proudí bez povšimnutí davy lidí. Všechny oslavy jsou zrušeny, stejně tak blížící se koncert zpěvačky Rihanny (Události, 2016 B; Novinky, 2016 B). Řada evropských zemí mezitím kontroluje a reviduje svá bezpečnostní opatření – zejména Francii sousední Německo a Brusel, který nedávno potkaly sebevražedné exploze v metru a na letišti a kde se v době atentátů v Nice zrovna chystala každoroční vojenská přehlídka a další oslavy státního svátku (Zprávy ve 12, 2016 B).

Obyvatelé Nice uvádí, že s útokem počítali, vzhledem ke statusu Azurového pobřeží jakožto výkladní skříně krás Francie (iDnes, 2016 E). Francie, nejnavštěvovanější turistická lokalita na světě, dalším teroristickým zásahem utrpěla i pokles poptávky po cestovním ruchu. Projevuje se zejména rušením zájezdů na francouzskou riviéru, některé země dokonce vládními speciály stahují své občany z jižní Francie zpět do vlasti (Události, 2016 C). Zájem Čechů o další cesty do Francie po útocích spadl o 25 % (Události, 2016 D). Pokles turistického zájmu se ale týká i jiných států potýkajících se s teroristickými útoky, jako je např. Turecko. Zmíněný pokles poptávky se projevil i na cenách akcí zaměřených na volný čas a cestování (Zprávy ve 12, 2016 D).

4.5.2.4 Výjimečný stav?

Prezident François Holland prodloužil výjimečný stav, který trval ve Francii od útoků z listopadu předešlého roku a který měl původně v nejbližších dnech skončit (Hospodářské noviny, 2016 A; iDnes, 2016 A). Navíc vyhlásil tři dny státního smutku (Hospodářské noviny, 2016 A) a oznámil, že jeho vůli bojovat útoky nezlomily a že snahy teroristů přijdou vniveč. Francouzské jednotky ze Sýrie a Iráku nestáhne, ale naopak posílí (Zprávy ve 12, 2016 B). Slovensko, předsedající Evropské unii, hodlá v reakci na útoky zintenzivnit aktivní boj proti terorismu a nasazení aktivních policejních záloh do ulic (Události, 2016 C).

„Nebude trvat dlouho, než přijde další útok.“ Válka s teroristy vyžaduje silnou mobilizaci bezpečnostních služeb (Zprávy ve 12, 2016 B), policie ale nemůže být všude (Radačičová, 2016). Jen na bezpečí akce v Nice před útokem např. dohlížely stovky z nich (Události, 2016 A), ačkoli podle některých svědků přísnost bezpečnostních opatření v poslední době pominula, čehož teroristé patrně využili (iDnes, 2016 D). Vjezd do promenády údajně blokovalo jediné policejní auto, díky čemuž na ni těžký nákladní vůz vjel takřka nepozorovaně (iDnes, 2016 F).

Náraz rozjetým nákladním autem, které je jen velmi obtížné v tu chvíli zastavit, je pak pro člověka *„naprosto devastující.“* Z formy útoku lze tedy vidět, že teroristé hledají nové, co nejefektivnější způsoby, jak s minimálními náklady způsobit co největší škody. Ačkoli využití palných zbraní či sebevražedných výbuchů je pro útočníky obvykle přitažlivější, zneužití automobilu jako zbraně je často používanou a velmi „snadnou“ teroristickou metodou, která je běžnou zejména v Izraeli. Už kvůli tomu, že klíčky od auta či řidičský průkaz nejsou apriorně podezřelými předměty, na rozdíl od výbušnin či zbraní (Události, 2016 E).

François Holland zároveň v prohlášení uvedl, že další islamistické úderky nemůže bohužel vyloučit (Hospodářské noviny, 2016 A). I proto někteří političtí představitelé přijímají názor, že další omezování osobních svobod za účelem zvýšení bezpečnosti je iluzivní a zbytečné, neboť v realitě stejně teroristé vždy najdou nové cesty, jak civilizaci ublížit (Novinky, 2016 C).

Policisté v antiteroristické jednotky mezitím turisty i místní žádají o vymazání kamerových záznamů zachycujících útok vzhledem k možnosti jejich využití při islamistické propagandě. Radnice Nice požadavek neguje vzhledem k potenciální důležitosti záznamů při vyšetřování celé tragédie (iDnes, 2016 F).

Šňůrou teroristických útoků se stoupenci teroru snaží svým nepřátelům „*uplést oprátku*.“ Jediným možným odporem je nenechat se zahnat do kouta a pokračovat ve svých životech a podporovat otevřenost světa namísto izolacionismu těch, kteří chtějí situace pouze využít pro politické body (Radačičová, 2016).

4.5.3 Hlavní charakteristické rysy použitého narativu

Není nijak neobvyklé, když média využívají ve zpravodajství narativní prvky jak vystřížené z filmu a když se novináři – vědomě či nevědomě – snaží napsat napínavý příběh, která čtenáře přenesou přímo do centra dění. Zpravodajství jako by se v tu chvíli inspirovalo fiktivními příběhy, např. když televizní reportáž o bankovní loupeži záměrně svou mizanscénou připomíná scénu z kriminálního filmu.

V zákrytu s tímto faktem mediální narativ teroristických útoků v Nice – vzhledem k relativně nové povaze provedení útoku – nese prvky akčního filmu: od nevinných civilistů prchajících přes ploty a další překážky ve snaze zachránit si holý život, přes padoucha za volantem vraždícího vozu, až po akční hrdiny, snažící se v automobilové honičce jeho řádění zastavit, přeskočit k němu do kabiny a fyzicky jej zneškodnit. Nechybí ani finální přestřelka s policisty, ve které padouch konečně dojde spravedlnosti.

Nechybí opět motiv neuvěřitelné a osudové náhody v popisovaném momentě zaseknutí teroristovy zbraně v okamžiku, kdy ji namířil přímo do obličeje jednoho z Francouzů, který se jej pokusil za nasazení vlastního života zastavit předtím, než zraní a zabije další nevinné lidi.

Mýtus hrdiny se tak naplno projevuje nejen v odvážných motorkářích, ale i prezidentu Hollandovi, který se – na rozdíl od španělských kolegů, kteří po explozích v madridském metru stáhli své jednotky z Iráku – nenechává zastrašit a slibuje, že jeho odhodlání není

francouzskými ztrátami nijak oslabeno a že na Islámský stát udeří s ještě větší intenzitou. Plán prezidenta Hollanda vymýtit terorismus v místech jeho vzniku je tak v souladu s některými komentáři následujícími po předcházejících útocích.

Kolos nákladního vozu, který před sebou jako tsunami smete vše, co mu přijde do cesty, pak velmi obrazně evokuje mýtickou potopu a její devastující efekt.

Podobně jako v případě některých předešlých útoků je i v tomto případě důraz kladen na načasování útoku, a kromě faktického zásahu v podobě počtu zemřelých i jeho symbolickou hodnotu. Ukazuje se, že co se mediálního zájmu týče, je doba provedení útoku podobně nosnou informací, jako způsob jeho provedení.

Mezi dalšími již ustálenými prvky jsou články agregující vyjádření světových státníků a dalších osobností, která subjektivně působí již velmi povědomě, stejně jako opakovaná vyjádření soustrasti zasažené zemi – jak ve svém komentáři kvitovala i německá kancléřka Angela Merkelová.

Oproti předchozím útokům lze daleko méně vycítit překvapení z útoku, nahrazené ovšem velmi silnou frustrací z faktu, že Evropa byla opět napadena a že se tomu opět nepodařilo zabránit. Toto lze vyčíst mj. i v syžetu tohoto narativu, konkrétně z užití silně hodnotícího výraziva („zhovadilý, infantilní“) v některých příspěvcích. Ačkoli by se v zájmu zachování objektivity subjektivní naratologické postupy ve zpravodajství zpravidla neměly objevovat (Dunnová, 2009), v určitých formách, jako jsou komentáře, se tomu tak děje. Mimetický vypravěč se tak stává diegetickým.

Vzhledem k zdánlivé nemožnosti útoky z evropského života plošně vymýtit pak někteří politici navrhnou pokračující postupné a plíživé omezování občanských svobod utnout, jelikož kýžený efekt omezující teroristy se zjevně nedostavil.

Pozorovatelný je pak vliv teroristických útoků na politický život v evropské společnosti a izolacionistické anti-imigrační tendence, propuknuvší v některých vládnoucích i opozičních proudech v reakci na zjevné pokračující ohrožení voličů – část z nichž tyto tendence vítá a část z nichž je považuje pouze za líbivý, leč krátkozraký populismus.

5. Závěr

Vyprávění příběhů je v každé lidské společnosti nezbytným prvkem v životě každého jedince, pomocí kterých si vysvětluje svou existenci na tomto světě a dává svému životu smysl.

Není tedy divu, že již v Aristotelově *Poetice* (2008) můžeme nalézt první stopy zamýšlení se nad problematikou vyprávění, které položilo základy naratologie jako vědního oboru, ukotveném převážně v literární vědě, zabývajícím se vyprávěním a příběhy a jejich typologií jakožto středobodem svého bádání.

Tato práce popisuje, jak se naratologie jako vědní obor vyvíjela a jak se staly předmětem jejího zkoumání i narativy objevující se v médiích a zpravodajství. Nedílnou součástí těchto zpravodajských narativů jsou i mýty a univerzální modely, určitá archetypální témata a univerzální struktury – symbolické prvky, činící realitu pro člověka uchopitelnější a ukotvující v lidských životech společenské instituce, ideály a hodnoty.

Novinář totiž v současné době naplňuje pradávnu tradici a historii poslů, trubadúrů a dalších mluvčích, přinášejících hromadně informace k jednotlivcům. Pro umocnění pointy a zapojení obrazotvornosti publika proto novináři často sahají po mýtických a archetypálních obrazech a modelech, které lze ve zpravodajství posléze identifikovat a vyčíst.

Mediální sdělení, včetně zpravodajství, jsou tedy uspořádána do specifických narativů, jimž podléhá způsob, kterým média informují o jednotlivých typech událostí – příkladem mohou být například teroristické útoky, které se v novém tisíciletí více než kdy jindy staly nedílnou součástí veřejného a mediálního prostoru.

Tímto tématem se zabývá předkládaná práce, v níž se čtenář nejprve seznámí s naratologií jako vědním oborem (kap. 2.1.) a její historií (kap. 2.2), aby se následně přes odlišení a vymezení klíčových pojmů fabule a příběh (kap. 2.3.1) a syžet a narativ (kap. 2.3.2) dostal až k samotné analytické části (kap. 4) a interpretaci jednotlivých konkrétních příkladů, tj. vybraných pěti teroristických útoků a jejich zpravodajského pokrytí.

Terorismus a média jsou totiž svým způsobem nevyhnutelně propojeny v určité smutné symbióze – zatímco teroristé novinářům vytváří senzační a čtený obsah pro jejich story, novináři se stávají hlásnou tvorbou myšlenek a poskytovatelem prostoru ve veřejném dialogu právě teroristům a motivům jejich činů, jejichž šíření zpravidla bývá hlavním důvodem páchání teroristických útoků.

Od přelomu milénia se tyto útoky stávaly více a více součástí naší každodennosti, s čímž se vyvíjel i mediální narativ zpravodajství, které o nich informuje své publikum.

V žurnalistickém narativu teroristických útoků 11. září 2001 lze zřetelně vycítit šok veřejnosti i novinářů, daný závažností a bezprecedentností celé situace. Zásadní je motiv hledání viníka, který stojí za pozadím útoku, stejně jako očekávání velkého válečného konfliktu

a apokalyptické vize a obrazy, které z padajících kolosů zničených budov vzejdou. Prohlášení „my všichni jsme Američané,“ tj. solidární ztotožnění a identifikace se s oběťmi teroristických útoků, předjímá trend, který západní veřejnost bude nucena opakovaně zaujímat po následující dvě dekády opakovaně.

O tři roky později již média informující o útocích již své závěry prezentují daleko opatrněji a odhady příchodního válečného konfliktu jsou daleko střídmejší. K útoku totiž již nedošlo v dáli za Atlantikem, nýbrž u evropských sousedů. Výbuchy madridských vlaků přinesly do tuzemského narativu o terorismu strach, že Praha a kterékoli další evropské město se cílem islámistů mohou stát také. I proto se velmi silně akcentuje apel na systematické vymýcení terorismu v civilizovaném světě.

Exploze v londýnské MHD jsou prvním náznakem toho, že si média i veřejnost na přítomnost terorismu v životě 21. století začínají přivykat. Narativ opakuje, že útok na Londýn byl všeobecně očekáván a spíš, než jeho pozadí, se média věnují chvályhodné reakci Britů a dopadům incidentu na každodenní životy a ekonomiku. Cítit lze i vystřízlivění v uvědomění, že vojenský zásah vůči domovským státům teroristů k vymýcení útoků na západní svět nestačí a že řešení bude muset být daleko komplikovanější.

Útokem na Paříž se začíná v mediálním prostoru ještě pevněji ukotvovat rovina solidarity, jejíž vyjádření v nejrůznějších formách přizpůsobených digitalizaci a online povaze globálního světa se stávají nezastupitelnou součástí truchlícího procesu napadaného světa. Na úkor prostoru v minulosti věnovaného pachatelům a teroristům se pozornost médií otáčí spíše ke konkrétním přeživším i tragicky zesnulým jednotlivcům, čímž původně anonymní dav obětí dostává tváře a jména. Součástí narativu pařížských útoků jsou také návrhy na preventivní opatření, která v minulých případech byla pouhými nereálnými hypotézami bezpečnostních expertů.

Teroristický útok v Nice vzhledem k povaze provedení útoku nese prvky akčního filmu. Lze vycítit velmi silnou frustraci z faktu, že Evropa byla opět napadena a markantní součástí narativu jsou rovněž konsekvence na evropskou politiku a zjednodušené rozdělení společnosti mezi dva tábory, schvalující či odsuzující preventivní opatření, naznačovaná již po útocích v Paříži.

Z výše uvedených dílčích interpretací je na základě porovnání narativů zřejmé, že každý z útoků přinesl nové prvky, z nichž některé se standardizovaly a opakovaly (jako vyjádření politiků, solidarita s napadeným státem nebo příběhy obětí), zatímco jiné se postupně vyvíjely a proměňovaly (předpovídání válečného konfliktu, odhady dalších kroků k vymýcení terorismu) či úplně mizely (debaty a zamýšlení se nad identitou teroristů). V každém z

popsaných případů se nicméně objevovaly archetypy a modely, staré jako vyprávění příběhů, a tedy jako lidstvo samo.

Ať už se jedná o teroristické útoky, přírodní katastrofy nebo jakékoli jiné události, je nepochybné, že tyto mýty z globálního narativu lidské společnosti nikam nezmizí.

Seznam použité literatury

Teoretická část, kontext v analytické části

ARISTOTELES. *Poetika: řecko-česky*. Praha: OIKOYMENH, 2008. Knihovna antické tradice. ISBN 978-80-7298-131-1.

As It Happened: Charlie Hebdo Attack. *BBC* [online]. 7.1. 2015 B [cit. 2020-02-13].

Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/live/world-europe-30710777>

BELL, Allan. *Approaches to Media Discourse*. Oxford: Blackwell Publishing Ltd., 1998. ISBN 978-0-631-19888-8.

BENEDIKT, Jiří. Útok na Ameriku na Internetu. *Novinky.cz* [online]. Newton, 12.9.2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=958c1565-5655-440c-b3c6-6263a4cadaf4&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

BLÁHOVÁ, Stanislava. Gramatika Dekameronu. *Ústav pro českou literaturu AV ČR*, v. v. i. [online]. , 16 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z:

<https://www.ucl.cas.cz/edicee/images/data/prirucky/obsah/pruvodce/Gramatika%20Dekameronu.pdf>

BOČEK, Jan. *Nenápadný půvab dat, aneb úvod do datové žurnalistiky*. Datablog [online]. 2011 [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <http://www.datablog.cz/inspirace/nenapadny-puvab-dat>

Bomb suspect: 'No al Qaeda links'. *CNN* [online]. 31.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2005/WORLD/europe/07/31/london.tube/index.html>

BORDWELL, David. *Narration in the fiction film* [online]. Dotisk, přepracované vydání. Abingdon-on-Thames: Routledge, 2013 [cit. 2020-02-09]. ISBN 1136099166. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=le4DAQAAQBAJ&dq=narration+in+the+fiction+film&hl=cs&source=gbs_navlinks_s

BURNS, Lynette Sheridan a Barbara KÖPLOVÁ. *Žurnalistika: praktická příručka pro novináře*. Vyd. 1. Překlad Hana Antonínová. Praha: Portál, 2004, 186 s. ISBN 80-717-8871-6

BURTON, Graeme a Jan JIRÁK. *Úvod do studia médií*. 1. vyd. Brno: Barrister and Principal, 2001. 391 s. ISBN 80-85947-67-6.

ČERMÁK, Ivo. Narativně orientovaná analýza. In: M. Blatný (ed.), *Metodologie psychologického výzkumu: Konsilience v rozmanitosti*. Praha: Academia, 2006.

DE CEBALLOS, J. Peral Gutierrez. 11 March 2004: The terrorist bomb explosions in Madrid, Spain – an analysis of the logistics, injuries sustained and clinical management of casualties treated at the closest hospital. *National Center for Biotechnology Information* [online]. 3.11. 2004 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1065101/>

DUNNOVÁ, Anne. Televizní zpráva jako narativ. *Aluze: Revue pro literaturu, filozofii a jiné* [online]. 2009, č. 2 [cit. 2014-04-27]. DOI: 1803-3784. Dostupné z: http://aluze.cz/2009_02/06_studie_dunn.php

DVOŘÁKOVÁ, Valérie. 18 let od největšího teroristického útoku v dějinách USA. Bílý dům vzpomíná na události 11. září. *Seznam Zprávy* [online]. 11. 9. 2019 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zive-18-let-od-nejvetsiho-teroristickeho-utoku-v-dejinach-usa-bily-dum-vzpomina-na-udalosti-11-zari-78720>

France Lorry Attack: As It Happened. *BBC* [online]. 14.7. 2016 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.bbc.co.uk/news/live/world-europe-36799172>

French government 'suppressed gruesome torture' of Bataclan victims as official inquiry is told some were castrated and had their eyes gouged out by the ISIS killers. *Daily Mail* [online]. 15.7. 2016 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.dailymail.co.uk/news/article-3692359/French-government-suppressed-gruesome-torture-Bataclan-victims-official-inquiry-told-castrated-eyes-gouged-ISIS-killers.html>

GENETTE, Gérard. *Narrative Discourse: An Essay in Method*. New York: Cornell University Press, 1983. ISBN 0-8014-1099-1.

HÁJEK, Martin. Narativní analýza v sociologickém výzkumu: přístupy a jednotící rámec. In *Sociologický časopis / Czech Sociological Review* [online]. 2012, 48(2), 199–223. [cit. 2019-12-01]. Dostupné z:

http://sreview.soc.cas.cz/uploads/21a841b0adf50c1e86b62b6e947146f12f71e727_Narativni%20analyza%202012-2.pdf

HARTLEY, John. *Understanding News: Studies in Culture and Communication*. Vyd. 5. Londýn: Routledge, 1982. ISBN 0-415-03933-9.

HRABÁK, Josef. *Poetika* [online]. Vyd. 2. Praha: Československý spisovatel, 1973 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1421/podzim2013/DVBKP03/um/Hrabak_Josef.pdf

HVÍŽĎALA, Karel. *Základní pojmy a struktura veřejnoprávní instituce. Moc a nemoc médií.*, 1. vyd. Praha: 2003. ISBN 80-86643-07-7.

CHATMAN, Seymour. *Story and Discourse*. New York: Cornell University Press, 1986. ISBN 080149186X.

Incidents in London. *Publications Parliament* [online]. 7.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://publications.parliament.uk/pa/cm200506/cmhansrd/vo050707/debtext/50707-11.htm#column_465

JEDLIČKOVÁ, Alice. Jak Perseus osvobodil Andromedu nebo Osvobození Andromedy?: K transmedialitě vyprávění ve slovesném a výtvarném umění. In: SCHNEIDER, Jan a Lenka

JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. 120 s. ISBN 978- 80-244-2218-3.

KRATOCHVÍL, Zdeněk. *Mýtus, filosofie a věda*. Praha: ZP ČSVTS při FgÚ ČSAV, 1989. 142 s. ISBN 80-02-99589-9.

KRAUSOVÁ. *Vybrané kapitoly z intermediality*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2008, s. 32.

LÉVI-STRAUSS, Claude. *Mýtus a význam*. Bratislava: Archa, 1993. 56 s. ISBN 80-7115-052-5.

LULE, Jack. *Daily News, Eternal Stories: The Mythological Role of Journalism* [online]. 1951. New York: The Guilford Press, 2001 [cit. 2020-02-16]. ISBN 1-57230-608-4.

MÁNERT, Oldřich. Třetina obětí z Nice byli muslimové. Jejich blízcí se nyní bojí odvety. *IDnes* [online]. 20.7. 2016 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/utok-nice-obeti-muslimove.A160720_155133_zahranicni_ert

MATUSITZ, Jonathan Andre. *Terrorism and communication: a critical introduction*. Thousand Oaks: SAGE, 2013.

MILLER, J. Hillis. Narativ. *Aluze: Revue pro literaturu, filozofii a jiné* [online]. 2008, č. 1 [cit. 2014-04-27]. ISSN 1803-3784. Dostupné z: http://www.aluze.cz/2008_01/05_studie_miller.php

O nás. *Hospodářské noviny* [online]. [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://www.economia.cz/o-nas/>

OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011, 144 s. ISBN 978-80-246-1899-9.

PAR BERTRAND, Bissuel. Attentat de Nice : les responsables politiques, entre émotion et colère. *LeMonde* [online]. 15.7. 2016 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://www.lemonde.fr/politique/article/2016/07/15/attentat-de-nice-les-responsables-politiques-entre-emotion-et-colere_4969928_823448.html

Paris attacks kill more than 120 people – as it happened. *The Guardian* [online]. 14.11. 2015 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.webcitation.org/6d26n1pa6?url=http://www.theguardian.com/world/live/2015/nov/13/shootings-reported-in-eastern-paris-live>

Paris attacks: Hollande blames Islamic State for "act of war." *BBC* [online]. 14.11. 2015 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.bbc.co.uk/news/world-europe-34820016>

Paris attacks: What we know so far. *France 24* [online]. 15.11. 2015 [cit. 2020-02-13].

Dostupné z: <http://www.france24.com/en/20151115-paris-attacks-bataclan-what-we-know-attacker-victims-arrests-belgium>

Paris suicide bomber identified; ISIS claims responsibility for 129 dead. *CNN* [online]. 16.11. 2015 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <http://www.cnn.com/2015/11/14/world/paris-attacks/>

POUŽITÁ LITERATURA:

PRINCE, Gerald. *A Dictionary of Narratology* [online]. Lincoln: University of Nebraska Press, 1987. [cit. 2014-04-20]. ISBN 0803287763. Dostupné z:

https://books.google.cz/books/about/A_Dictionary_of_Narratology.html?id=mnkDQQAACA&redir_esc=y

PROPP, Vladimír Jakovlevič. *Morfologie pohádky a jiné studie*. 2. vyd. Praha: H+H, 1999. ISBN 978-80-7319-085-9

Předplatné. *MF Dnes* [online]. [cit. 2020-02-10]. Dostupné z:

<https://www.mfdnes.cz/?showhp=1#vyber-predplatneho>

RADNUŠKA, David. *Vybrané eticky sporné aspekty referování českých audiovizuálních médií o organizaci Islámský stát* [online]. 2017 [cit. 2020-02-09]. Diplomová práce.

Univerzita Karlova - Fakulta Sociálních Věd. Vedoucí práce PhDr. Václav Moravec, Ph.D. et Ph.D.

RANKIN, Aidan. *Shinto: A Celebration of Life* [online]. John Hunt Publishing, 2011 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z:

https://books.google.cz/books?id=rg8UWWZPw4C&pg=PA133&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

RIMMON-KENAN, Shlomith. *Poetika vyprávění*. Vyd. 1. Překlad Vanda Pickettová. Brno: Host, 2001, 176 s. Strukturalistická knihovna, sv. 7. ISBN 80-729-4004-X.

- ROGNER, Šimon. Mediální gramotnost – soukromá vs. veřejnoprávní média. *Studentské listy* [online]. 2019, , 1 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://slisty.cz/medialni-gramotnost-soukroma-vs-verejnopravni-media/>
- RYAN, Marie-Laure. *Avatars of Story* [online]. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2006. [cit. 2014-05-27]. ISBN 0816646864. Dostupné z: https://archive.org/stream/135980971AvatarsOfStoryRyanMarieLaure/135980971-Avatars-of-Story-Ryan-Marie-Laure_djvu.txt
- SCHNEIDER, Jan. Vybrané kapitoly z intermediality. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2008. s. 67–100. ISBN 978-80-244-2055-4.
- SCHMID, Wolf. 2010. O Praze, slovanském funkcionalismu a renesanci naratologie. Rozhovor s Wolfem Schmidem. Rozmlouval Ondřej Sládek. *Česká literatura* 58 (2010): 3: 331–344.
- SLÁDEK, Ondřej. Od strukturalismu k nové naratologii. *Theatralia: Revue současného myšlení o divadelní kultuře* [online]. 2014, 17(1), 279-285 [cit. 2019-12-01]. Dostupné z: https://digilib.phil.muni.cz/bitstream/handle/11222.digilib/129854/1_Theatralia_17-2014-1_24.pdf?sequence=1
- STRAŠÍKOVÁ, Lucie. Španělsko těsně před volbami v roce 2004 zažilo nejhorší teroristický útok v dějinách. *ČT 24* [online]. 11.3. 2008 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/archiv/1460813-spanelsko-tesne-pred-volbami-v-roce-2004-zazilo-nejhors-teroristicky-utok-v-dejinach>
- SVATOŇOVÁ, Kateřina. *Naratologie* [online]. [cit. 2020-02-09]. Katedra filmových studií Univerzity Karlovy. Dostupné z: <http://film.ff.cuni.cz/rozcestnik/teorie/naratologie.pdf>
- Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. ISBN 80-7237- 340-4.
- Tiráž. *Novinky.cz* [online]. [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/tiraz>
- TODOROV, Tzvetan. Poetika prózy. Přel. Libuše Valentová a Jiří Pelán. In: *Poetika prózy*. Praha: Triáda, 2000. ISBN 80-86138-27-5. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. ISBN 80-7237- 340-4.

TRAMPOTA, Tomáš a Barbara KÖPLOVÁ. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s., ISBN 80-736-7096-8.

VACKOVÁ, Barbora. Média veřejné služby (ČT, ČRo, ČTK). *Revue pro media* [online]. 2004, (4) [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: http://rpm.fss.muni.cz/Revue/Heslar/media_verejne_sluzby.htm

Válka v Afghánistánu. *Aktuálně.cz* [online]. 27. 12. 2010 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/valka-afghanistan-isaf/r~i:wiki:1133/>

Základní informace o ČT. *Česká televize* [online]. [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/zakladni-informace-o-ct/>

Články k analýze

Útok na věže Světového obchodního centra - New York, 11. září 2001

Česká televize

Kolektivní obrana v rámci NATO. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. Česká televize, 13.9. 2001 C [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=d69b02d5-0ed4-4558-82a2-d89dee4fb581&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Masový teroristický útok na USA. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. Česká televize, 11.9. 2001 A [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=eb044797-8970-4b03-be8f-a8e9abbd4edf&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Následky teroristických útoků v USA. *Zprávy* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. Česká televize, 11.9. 2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=e326458e-c909-47e0-a527->

[f1d7108220f9&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroris%2A&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=eed2e98b-cde0-4b20-ae50-cb65c5280998&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroris%2A&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=)

Obavy muslimů žijících v západních zemích. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. Česká televize, 15.9. 2001 D [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=eed2e98b-cde0-4b20-ae50-cb65c5280998&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Označení Usáma bin Ládina za zosnovatele útoku. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. Česká televize, 11.9. 2001 B [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=057e64fe-48ee-475b-98e3-75d87a2cffc1&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

USA se připravují na odvetu. *Večerníky* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. Česká televize, 13.9. 2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=a7348954-4227-48a4-a1a3-ce6ee2953b6e&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Vyjádření Václava Havla k teroru v USA. *Tady a ted'* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. Česká televize, 13.9. 2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=ad19dc32-5ff2-494b-9465-9f96141aff6e&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Hospodářské noviny

Bin Ládín je hlavní podezřelý. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 C [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=6d146adc-a78f-41e6-b11a->

[bfb69a10b945&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?qid=e660a3bc-1f85-4bb5-a276-e195567a8cbc&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=)

EHL, Martin. Američané v šoku sledují televizi, školy a muzea jsou zavřené. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 B [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?qid=e660a3bc-1f85-4bb5-a276-e195567a8cbc&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

EHL, Martin. *Svět čeká nová válka - bez armád a bez pravidel* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. *Hospodářské noviny*, 13.9. 2001 A [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?qid=1ab85a73-d85a-48c5-ac70-585611965c52&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

HÖFFER, Jaroslav. *Bush již chystá odvetný úder* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. *Hospodářské noviny*, 14.9. 2001 A [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?qid=84f41283-a432-42cf-ab92-a3cf05be9b68&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

HÖFFER, Jaroslav. *Hrdinové na palubě letu 93 zřejmě zachránili Bílý dům* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. *Hospodářské noviny*, 14.9. 2001 B [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?qid=7b5e736e-227d-451e-82c3-cfe402bab5fb&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

HÖFFER, Jaroslav. Únosci téměř jistě zneškodnili piloty letadel již poměrně dlouho před nárazem do budov. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 C [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?qid=08a9bca3-9123-4a74-a071-f0f6f3faca61&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

HRBÁČEK, Jan. Civilisté by válku museli akceptovat. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.9. 2001 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=a3ac5f63-2df4-426d-9bca-2275b1b238a5&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

HRBÁČEK, Jan. Co by se stalo, kdyby teroristé zaútočili v Praze? *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 13.9. 2001 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=cc859bb9-71bf-40b7-8bd9-fbfe10335ff2&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

JANÁKOVÁ, Eva a Petr BLAŽEK. Apokalypsa ovlivnila také Česko. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=d7b6c48f-0a95-4931-aa90-af5b8a4c66cf&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

KIVAŇA, Tomáš. *Od Bushe se žádá tvrdá a rychlá reakce* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. *Hospodářské noviny*, 13.9. 2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=cffbc099-a7aa-46f8-a69e-7e72fde5e66a&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

KLVAŇA, Tomáš. Úder přišel. Co bude dál? *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=91b5e690-2e40-4e35-9879-295158235de9&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

Kybernetická válka: Všichni proti Arabům [Mediální archiv Newton Media a.s.]. *Hospodářské noviny*, 14.9. 2001 A [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=cd5b6f7a-156f-4fbd-baae->

[6207c8124816&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=a30d11f4-bad2-46b6-ac7a-ea5ff9e36a3f&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=)

NĚMEC, Petr. Islamismus není skutečným reprezentantem muslimů. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=a30d11f4-bad2-46b6-ac7a-ea5ff9e36a3f&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

OTTO, Pavel a Bořek OTAVA. *Teroristé-sebevrazi změnili letadla v zápalné pumy* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. *Hospodářské noviny*, 13.9. 2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=0c5cb383-488b-4271-98f9-0c609e2c6b28&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

PALATA, Luboš. *Jsme ve válce* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. *Hospodářské noviny*, 14.9. 2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=00e61f80-715d-43ef-b4d9-99c7ef08daca&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

SEDLÁŘ, Petr. *Teroristé mohou zbrzdit ekonomiku* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. *Hospodářské noviny*, 14.9. 2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=1692c5a3-6338-4485-a95c-268b65f3451c&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

SLEZÁK, Milan. *Fanatici jsou k neuhlídání* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. *Hospodářské noviny*, 14.9. 2001 A [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=c99ceeb2-7895-4d9f-b71f-f2c90fe0f9de&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

SLEZÁK, Milan. Teroristé nemilosrdně zasáhli symboly americké moci. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 E [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=a7a5b2b1-3371-41ac-b0b5-ed2e82c7f3bb&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

SLEZÁK, Milan. Teroristé překvapili dokonce i experty. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 13.9. 2001 B [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=05762626-4fef-4a98-a423-906c7cefe609&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

SLEZÁK, Milan. Válka proti civilistům. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 D [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=bb13f2a1-4d21-4935-b09c-6ea6ad7bcb99&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

SLEZÁK, Milan. Ze Světového obchodního centra zbyly jen trosky. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 C [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=cfd82ade-c63e-4585-a27f-ae14cecd2b0c&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

Strach z teroristů se nevyhnul ani Česku. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 D [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=f166f42e-e465-430c-a15c-ceb063b9d4da&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

Teroristé vedou válku proti USA dlouhé roky. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 E [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=0785b193-2219-4f43-b015-631f156e47a6&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

Úder teroristů ochromil sport ve Spojených státech. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 13.9. 2001 B [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=4eb6e374-fb5b-4ed7-b679-9aa7c366a42e&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

VESELÝ, Josef a Milan SLEZÁK. *NATO: Je to útok na celou alianci* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. *Hospodářské noviny*, 13.9. 2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=eef1b63d-7a65-434e-9975-34bc62567cac&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

ZBOŘIL, Luboš. *V sutinách mrakodrapů našli smrt i záchranáři* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. *Hospodářské noviny*, 13.9. 2001 B [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=d039f74c-6855-425e-95d8-b7f9a8a51274&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

ZBOŘIL, Zdeněk. *Každý může být terčem* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. *Hospodářské noviny*, 13.9. 2001 A [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=6fcee37e-26d7-4055-a25d-01702416db1e&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

MF Dnes

ANÝŽ, Daniel. Den, kdy teroristé udeřili na Ameriku. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=fb1a1cd6-1685-43f3-b608-6c3abb4d0c2b&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

MILATA, Petr. Tragédie v USA zasáhla i kraj. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=4d20df21-d2f5-4203-8545-a829e059a92a&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

POŠUSTA, Pavel. Teroristé zabili tisíce lidí. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=47f10d9b-fbb3-4e02-be3c-525feb00d536&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

PRAVDA, Petr. Co bude dál? Skoro vše bude jiné. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 B [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=79c6bfb3-8111-4064-bf01-cd0d013c177a&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

PRAVDA, Petr. Proč a jak se to stalo? *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 A [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=1693bef9-3e70-40e8-bd98-c4c3fec4bde3&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

Tragédie v USA. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 B [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=7912c99f-435f-4e35-8663-5e652c860465&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

Žatecká posádka drží od večera pohotovost. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.9. 2001 A [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=aab9aad8-3a6e-4eeb-b602->

42c75a34b4c8&index=articles_cze_2000-2003_v2-

2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

[Novinky.cz](http://novinky.cz)

HASALÍK, Radim. *Teroristické útoky na USA ohromily svět* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. Novinky.cz, 12.9. 2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: [https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=9e6e875a-c9a7-4867-8b68-1dcd0fc39648&index=articles_cze_2000-2003_v2-](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=9e6e875a-c9a7-4867-8b68-1dcd0fc39648&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

[2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=9e6e875a-c9a7-4867-8b68-1dcd0fc39648&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

ROLLER. *Tragédie v Americe: souhrn nejdůležitějších událostí* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. Novinky.cz, 13.9. 2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: [https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=9e10e8bb-adb8-4976-81c8-a1358a9ba290&index=articles_cze_2000-2003_v2-](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=9e10e8bb-adb8-4976-81c8-a1358a9ba290&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

[2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=9e10e8bb-adb8-4976-81c8-a1358a9ba290&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

SCHLEGEL, David. *Všechno nejbezpečnější zní nebezpečně* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. Novinky.cz, 14.9. 2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: [https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=47b89914-be84-4a5b-a2ff-255eeeb474dd&index=articles_cze_2000-2003_v2-](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=47b89914-be84-4a5b-a2ff-255eeeb474dd&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

[2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=47b89914-be84-4a5b-a2ff-255eeeb474dd&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

ŠTALMACH, David. *Svět na rozhraní — začíná nová fáze terorismu?* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. Novinky.cz, 12.9. 2001 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z:

[https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=ca1dfc5c-3816-49f1-905f-68559a63602f&index=articles_cze_2000-2003_v2-](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=ca1dfc5c-3816-49f1-905f-68559a63602f&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

[2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=ca1dfc5c-3816-49f1-905f-68559a63602f&index=articles_cze_2000-2003_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

Bombové útoky na madridské vlaky - Madrid, 11. března 2004

Česká televize

Dopady útoku v Madridu. *Report* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.3. 2004 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=f5b844a5-2679-4382-ae1d-e48de89e21d5&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Kde teroristé útočili. *Události, komentáře* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 11.3. 2004 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=a94a4ef2-c032-40fc-98aa-29e793855c68&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Opatření proti teroristům v ČR. *Zprávy* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=2a41c104-53bc-41b6-a78c-ba5ee06a06eb&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Policie se připravuje na teroristy. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.3. 2004 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=4b6109bb-8fbf-4079-955d-9929770b4dd2&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Španělsko den poté. *Zprávy* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=3067abe7-4071-47ea-a43c-f1101f06a8ef&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

[Hospodářské noviny](#)

ČERNÝ, Adam. Cílem teroristů je kdokoli. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=b6e700c2-9843-4879-94d9->

[d07fff252c7b&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=edea3436-740b-470e-814d-a94810b24184&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=)

NOVÁK, Martin. Evropě opět hrozí teror, varují analytici. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=edea3436-740b-470e-814d-a94810b24184&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

STONKOVÁ, Sabina. Šéf civilní rozvědky říká: Mohla to být AI-Káida. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=85773705-3ea5-40ac-ad22-a67fedcd313c&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

ŽATKULJAK, Alois. Olympijské hry jsou lákavým cílem. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=de55850f-aacc-41c0-b16f-2d17fce78bbd&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

MF Dnes

Al-Kajda: Vyrovnáváme si účty se spojencem USA. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 D [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=652a7b16-e714-4a46-a2c1-4fb6f93a5f10&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

Bylo to peklo, říkali svědci výbuchů. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 E [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=59b8c86c-7aa9-4341-a8ee-6062593af926&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

JANDOUREK, Jan. Pekelný stroj. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=4e20a0f5-a431-4ecd-98a3-12d521aa0576&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

Madrid se probudil do apokalypsy. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 C [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=8327abe5-569c-4a0e-b499-814520cb5c82&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

Španělsko do včerejška žilo prosperitou. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=e70384b0-966b-4879-8853-5004724ec458&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

Terorismus musíme společně vykořenit. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 F [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=ac52f3ed-b475-4010-bdf9-c11f7e49406a&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

Teroristé si vybrali ranní špičku. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=f6f9bf95-a023-4f76-beff-794b0eead988&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

VODIČKA, Milan. Masakr v Madridu. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=c2c3f256-219c-440e-a0ba->

d7199ae44c97&index=articles_cze_2004-2005_v2-
2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

VODIČKA, Milan. Na 200 mrtvých, přes 1000 raněných. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=602cb467-eabf-4614-9cec-d1113203c9dc&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

[Novinky.cz](https://www.novinky.cz)

ADAMČÍKOVÁ, Nad'a a Marie KÖNIGOVÁ. *Strach z teroristů mobilizuje Evropu* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 11.3. 2004 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=98faa557-a355-47f8-974d-b42fe11bce04&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Atentáty v Madridu: téměř 200 mrtvých, 1200 zraněných [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 11.3. 2004 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=5c161320-fcf1-4ce8-b26d-72b11be6f770&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

K atentátu v Madridu se prý přihlásila Al-Kajdá [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 11.3. 2004 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=06188a25-bc46-4e6f-88cb-04ef67f8ef47&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

VERNER, Pavel. *Nový Manhattan* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 12.3. 2004 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=a4361b86-d74f-4362-b8c2-b483ce732863&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Útoky na londýnské MHD – Londýn, 7. července 2005

Česká televize

Jak se vydělává na terorismu. *Události, komentáře* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 7.7. 2005 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=9b9e884b-2904-4883-9fe5-07657ae257c7&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Londýn: Zatím 50 obětí. *Zprávy* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 9.7. 2005 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=57c59185-4cde-4758-961f-414bfe42be8d&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Policie: Bombu odpálil časovač. *Zprávy* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 9.7. 2005 C [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=24d94f09-09c7-49ff-97f3-3c2e100194b9&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Svět posiluje bezpečnost. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 7.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=590846c5-f127-48c2-a8b4-016a1f547c5c&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Teroristi zabíjeli v Londýně. *Události, komentáře* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 7.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=0a7d9a33-1217-4cc4-94c1-2914d13b3e31&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Útoky na londýnské metro. *Večerník z Čech* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 7.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=717feb34-28ba-4d92-9850-450c19b4c3a9&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Výbuchy byly načasované. *Zprávy* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 9.7. 2005 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=aa281225-6cbc-47ba-9118-37d26fd07c4c&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Hospodářské noviny

ČERNÝ, Adam. Třetí útok teroristů. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=cd2b2aed-a33a-404d-b6f5-7fc11a70a4aa&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

Evropští teroristé mizí nebo jednájí o příměří. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=3fd3acbf-a2f7-416d-8088-ff49fabc2681&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

HANÁKOVÁ, Eva. Teror srazil trhy, nervozita však mizí. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=f4f078c3-7a1d-4dc1-9278-4ebbe9459f03&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

Jsme všichni Londýňané. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 D [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia->

[eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=b2c20508-7ffe-4ed7-81c5-ef993b020907&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=b2c20508-7ffe-4ed7-81c5-ef993b020907&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=)

Londýn je evropskou metropolí islamistů. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=db027ec9-2a8f-47ba-8ab5-c82bc3033eea&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

Nechci šířit paniku, ale útokům lze předejít stěží. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 C [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=86e93233-f612-42af-ad90-cff3afcc6cd2&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

NĚMEC, Petr. Svět investoval stamiliardy. A teror se dál vrací. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=75ee99c8-15a4-48e7-901a-20662f55b0d3&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=
MF Dnes

BENDOŮVÁ, Jana. Proč si vybrali zrovna datum 7. 7. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 9.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=1ba86197-8ec0-409f-89e1-4dd707457fcc&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

BUCHERT, Viliam. Britské 11. září. Kdy bude další? *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=6a328adf-fa00-4330-a5e7-e2cf7dc65da0&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

GAZDÍK, Jan. Česká policie a armáda mají pohotovost. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=1cc92a0b-c5a1-432e-86e8-0e9a17b9d001&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

GROHOVÁ, Johana. Probuzení bylo kruté. Proč právě my? ptali se lidé. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=8c710783-4f32-406a-8b95-195b45129cbf&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

KRYZÁNEK, Ladislav. Dá se vůbec útokům teroristů zabránit? *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=7837eae2-2108-4b77-adad-c6b35fca8e96&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

KRYZÁNEK, Ladislav. Proč se z lidí stávají teroristé? *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 9.7. 2005 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=5c2bb901-2660-4e87-a0eb-f84711fa5550&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

Naše země není na řadě, míní diplomat. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=f0ba3ecb-4656-449f-a18e-e75d6fb3771e&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

POLÁKOVÁ, Zuzana. Londýn zažil nejhorší útok od světové války. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=075120d4-f9c8-4a69-bdbb->

c113ccc29c1a&index=articles_cze_2004-2005_v2-
2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

RYBÁŘ, Jan. Teroristé vítězí. Ale vždy jen na čas. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 9.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=359198bf-a3d4-446e-91ca-942828046639&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

STRNAD, Michal. Proč teroristé útočili právě včera. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=d95aecc5-5e1f-4936-879f-b0add7c679ec&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

ŠTEFEK, Jiří. Teroristé otráslí finančním srdcem Evropy. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=86135c1b-8d27-41b8-a58b-418ba4a361e3&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

USA zvýšily ostrahu městské dopravy. *MF Dnes* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=6540ec5d-279a-424d-b87d-938ba011d1b6&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

[Novinky.cz](#)

Bezpečnostní opatření zavedly Evropa i USA. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 7.7. 2005 C [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=6bce36e8-640c-4546-8036-3973759438c1&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

K útokům v Londýně se přihlásila al-Kajdá. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 7.7. 2005 D [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=692b6f0a-d313-4fb7-b6ea-a0a50f20abd6&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Londýn: rodinám se zatím neozvalo sedm Čechů. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 F [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=72948e90-4599-4a1e-a091-6a5c9149d2c4&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Teroristé pohrozili i Dánsku a Itálii. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 7.7. 2005 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=312c4eaa-f9c1-449e-b594-1bed7999ea29&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Teroristé v Londýně zabili přes 50 lidí. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 E [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=05b98b87-57ee-4172-8fe8-e15c407981c2&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

V Londýně teroristé zabili desítky lidí. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 7.7. 2005 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: Jsme všichni Londýňané. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 8.7. 2005 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=b2c20508-7ffe-4ed7-81c5-ef993b020907&index=articles_cze_2004-2005_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22Hospodářské+noviny%22%29&qsc=&qa=

Útoky v hale Bataclan ad. - Paříž, 13. listopadu 2015

Česká televize

Spojení útočníků s Islámským státem. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=e25d6d56-137a-4428-855f-25ee45db6e8c&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Solidarita s Paříží. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=9ab077ba-bd1b-4a12-a956-05d97462f866&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Teror v Paříži. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 C [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=064427b7-7295-4e08-8f1e-f8f170186f44&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Pray for Paris. *168 hodin* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=14ddf0c3-6387-44c9-90e7-f585fce17230&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Hospodářské noviny

Den po teroristických útocích v Paříži. Vlna solidarity zaplavila svět. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=15de1a43-6cd0-41ffb995-9159485f7f84&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=pař%3ADž&qsr=%28%3D%22Hospodářské noviny%22%29&qsc=&qa=

EHL, Martin. Analýza: Stopy z útoku v Paříži vedou k Islámskému státu. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=c1b18cdd-6288-48bb-85f3-a5f5469583ea&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=pař%C3%ADž&qsr=%28%3D%22Hospodářské noviny%22%29&qsc=&qa=

EHL, Martin. Francouzská novinářka: Naučili jsme se žít ve strachu. Cítili jsme, že se něco stane. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=c4d8d776-126c-436b-a188-fbf10c4a7391&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=pař%C3%ADž&qsr=%28%3D%22Hospodářské noviny%22%29&qsc=&qa=

HONZEJK, Petr. Co nejrozhodněji proti zlu. Ale nepodlehnout principu kolektivní viny. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=d6608cac-66ce-44b4-9753-971b0237aba1&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=pař%C3%ADž&qsr=%28%3D%22Hospodářské noviny%22%29&qsc=&qa=

KLEČKOVÁ, Adéla. Reportáž: Ztichlá Paříž se opět probouzí. Útoky obyvatele semkly. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=00774978-d021-4e94-a951-b954a5a02fd5&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=pař%C3%ADž&qsr=%28%3D%22iHNed.cz%22%29&qsc=&qa=

KLIMEŠ, David. Je to válka s Islámským státem, ne s muslimy, říkají Pařížané. Bojí se etnického napětí. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=87b6d12d-28d6-4393-835b->

e049ced2f124&index=articles_cze_2015_v2-

2.4.5&qt=&qsmpl=pař%C3%ADž&qsr=%28%3D%22iHNed.cz%22%29&qsc=&qa=

MARJANOVIČ, Teodor. Západní civilizace si nesmí nechat nahnat strach. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=83b62f5e-7a80-4345-8114-11eb5950b8fa&index=articles_cze_2015_v2-

2.4.5&qt=&qsmpl=pař%C3%ADž&qsr=%28%3D%22iHNed.cz%22%29&qsc=&qa=

Metropolitní opera zpívala Marseillaisu, U2 odložili pařížský koncert pro HBO. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 C [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=ec6d4a6c-c929-4def-9949-d5de3d85b9dd&index=articles_cze_2015_v2-

2.4.5&qt=&qsmpl=pař%C3%ADž&qsr=%28%3D%22Hospodářské noviny%22%29&qsc=&qa=

On-line: Hollande chce po útocích prodloužit výjimečný stav na tři měsíce. Francie bombarduje Islámský stát. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 D [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=b22d4488-2d60-4f8f-8cc5-11626dc13572&index=articles_cze_2015_v2-

2.4.5&qt=&qsmpl=pař%C3%ADž&qsr=%28%3D%22iHNed.cz%22%29&qsc=&qa=

RADAČIČOVÁ, Simone a Luboš KŘEČ. Lidé padali jako domino, útočníci byli oblečeni v černém. Svědkové popisují noční masakr v Paříži. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=1f61153f-8e34-4c50-96c6-bb916123d5ca&index=articles_cze_2015_v2-

2.4.5&qt=&qsmpl=pař%C3%ADž&qsr=%28%3D%22Hospodářské noviny%22%29&qsc=&qa=

RADAČIČOVÁ, Simone. Teroristické útoky ve Francii: Naplnila se nejčernější noční můra tajných služeb. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia->

eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=48fbd9fa-1ebe-4562-93d7-7c6919c9234c&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=pař%C3%ADž&qsr=%28%3D%22Hospodářské noviny%22%29&qsc=&qa=

V pařížské koncertní síni se střílelo, u stadionu došlo k výbuchu. Zemřely desítky lidí, útočníci zajali rukojmí. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 13.11.2015 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=8f0feb7e-972a-471a-9494-0d474c6502e2&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=pař%C3%ADž&qsr=%28%3D%22Hospodářské noviny%22%29&qsc=&qa=

MF Dnes

BAROCHOVÁ, Anna. ČASOVÁ OSA: Útoky v Paříži minutu po minutě. *Idnes.cz* [online]. 17.11.2015 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/casova-osa-utoky-v-parizi.A151116_151526_zahranicni_aba

JANOUŠ, Václav. Teror, strach, smrt. *Mladá fronta DNES* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=c1656555-cdad-45c6-a527-a427c2419900&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=pař%C3%ADž&qsr=%28%3D%22Mladá+fronta+DNES%22%29&qsc=&qa=

Paříží otřásl teror, kolem 120 mrtvých. Policie zneškodnila útočníky. *iDnes.cz* [online]. 14.11.2015 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/teroristke-utoky-v-parizi.A151113_222750_zahranicni_fka

Novinky.cz

Akce teroristů u Stade de France nedává smysl, shodují se experti. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 N [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=1723a41b-5c3a-4c4d-a109-f25b78f70d57&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Atentátníci zabili v Paříži nejméně čtyřicet lidí. Další zajali jako rukojmí. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 13.11. 2015 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=a60d38d1-0346-4233-91f6-5d0368dfd77a&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Atentátník opásaný výbušninami měl vstupenku na stadión, zastavila ho ochranka. *Novinky.cz*[Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 CH [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=a131b8c5-66fa-4a04-ad48-9076acaec71e&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Babiš a Stropnický vyzvali k jednotné akci proti Islámskému státu. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 K [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=ef2a1272-1208-4caf-b8fd-2e2ca3730a69&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Bezprecedentní útoky, černý pátek třináctého, popisují francouzská média atentáty v Paříži. *Novinky.cz*[Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 H [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=bccfb01a-69dd-4c0d-9851-9b9d9bec20ac&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Češi ruší letenky do Paříže. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 E [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=be97dfb9-6ec9-4fe3-80a0-2966d3e6dce9&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Francie kvůli útokům požádala ČR o prověření aut a osob. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 J [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=22b95e5f-7983-4f0d-a842-f18ab6f5d483&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Lidé padali jako klasy obilí ve větru, popsali svědci střelbu v hudebním klubu. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 U [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=80f8d92f-76eb-4527-8ed2-7c306e06a337&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Mladý pár si vyrazil v Paříži na večeri. Studentka se domů už nevrátila. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 Q [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=ee78650b-06d7-4ad9-a9a9-ce62bb08cd64&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Oběti pařížského masakru: Nadějný advokát a dvě Tunisanky po oslavě narozenin. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 S [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=5e1a04d2-5955-40d6-aeb7-ac9f8ef5d414&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

ON-LINE: Francie letecky zaútočila na baštu Islámského státu v Sýrii. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 T [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=5e1a04d2-5955-40d6-aeb7-ac9f8ef5d414&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=47d4b98c-ec5e-44d9-b0aa-915fd3de1a99&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Paříž byla v sobotu večer nezvykle tichá. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 R [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=235e5c5d-46a9-43d7-ae4f-e1fda610cf5d&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Paříž má svého hrdinu. Pohotový muslim zachránil před teroristy dvě ženy. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 O [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=fb31fc8-c2ee-440f-a0c1-75616b4c29fb&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Policie po celé Francii hledá kvůli útokům černý seat. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 I [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=4ee5d8fa-c11c-46fc-9721-c9d37cad1765&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Přehledně: Co víme o teroru v Paříži. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 P [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=f9f7379e-5f2a-4f2e-b768-838e643cd898&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Přímo vedle něj se odpálil terorista. Život mu zachránil mobil. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=881a5717-6aef-4c9c-a65a-4aec76ed42cf&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

S uprchlíky mohou do Evropy proudit i teroristé. Německá tajná služba chce větší kontrolu. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.11.2015 M [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=f9a48a4a-8c27-4455-a371-feac9ac2050a&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Svět se barví do francouzské trikolóry. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 F [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=60c4e04c-c728-458e-ba04-e922a92e4d2c&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Teroristé ve Francii zabili nejméně 127 lidí. O život stále bojují desítky lidí. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 C [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=50caa5a9-cdb6-4930-895b-d96750ac9cbb&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Tři týmy teroristů, v Paříži se mstili za Irák a Sýrii. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 D [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=8907431f-152e-4796-9b5e-ce6bf7a5c02b&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Všude byla krev, na zemi lidé, popisují přeživší teroristické útoky v Paříži. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 L [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=755d755d-8600-41cc-89f6-15f067684f7b&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Zeman se u francouzské ambasády vyslovil pro opevněnou Evropu. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.11.2015 G [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=268f09b5-c50c-4767-bdc4-894a63a33844&index=articles_cze_2015_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=teroristé&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Útok na oslavy výročí dobytí Bastily - Nice, 14. července 2016 Česká televize

Dopad terorismu na cestovní ruch. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 D [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=b36ab698-363d-49bc-ba94-1a49214ff65f&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Evropský boj proti terorismu. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 C [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=e43959f3-3ce5-4d2d-9d4b-85865718d662&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Nákladní auto jako zbraň. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 E [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=5f58e41b-8486-4088-a089-eb98e2c2c31d&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Nice po krveprolití. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=c03eb9ef-9b37-4f03-a9ac-b472e4ca417b&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Ostravská radniční věž se rozsvítí ve francouzských barvách. *Události v regionech - Ostrava* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=b239924c-8dc9-4653-99b4-194e892e3a01&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Teroristický útok v Nice: 84 obětí. *Zprávy ve 12* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=44a7493e-ce7d-41b0-940c-c5df2217c1ad&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Teroristický útok v Nice. *Zprávy ve 12* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=834a21be-f812-4c88-81a2-bcc79e12c91b&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Útok poznamená turistický ruch v Nice. *Zprávy ve 12* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 D [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=292798ac-54ba-44b4-9f00-e5b1c1ea707d&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Útok v Nice ostře odsoudili světoví politici. *Zprávy ve 12* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 C [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=471b4bc3-efa1-4cdd-a4fa-5269c9f42870&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Vyšetřování útoku v Nice. *Události* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=6ca0f87c-1658-4211-a936->

275f3c923c17&index=articles_cze_2016_v2-
2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=

Zeman vyjádřil lítost a soustrast. *Zprávy ve 12* [Mediální archiv Newton Media a.s.].
15.7.2016 E [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: [https://mediasearch-newtonmedia-
eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=2d2e24bc-c32e-4ab6-839a-
9404b0ecb193&index=articles_cze_2016_v2-
2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=2d2e24bc-c32e-4ab6-839a-9404b0ecb193&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22ČT+1%22%29&qsc=&qa=)

Hospodářské noviny

MARJANOVIČ, Teodor. Nákladčák smrti na promenádě svobody. *Hospodářské
noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z:
[https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=259affd7-4970-45d5-
8f11-4f9d83cbbc59&index=articles_cze_2016_v2-
2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22iHNed.cz%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=259affd7-4970-45d5-8f11-4f9d83cbbc59&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22iHNed.cz%22%29&qsc=&qa=)

On-line: Spojení atentátu s radikálním islámem premiér nepotvrdil. Otec útočníka řekl, že syn
měl psychické problémy. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.].
15.7.2016 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: [https://mediasearch-newtonmedia-
eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=e68d5642-b184-42e0-aad7-
8f6d9e1a38aa&index=articles_cze_2016_v2-
2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22iHNed.cz%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=e68d5642-b184-42e0-aad7-8f6d9e1a38aa&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22iHNed.cz%22%29&qsc=&qa=)

RADAČIČOVÁ, Simone. Útok v Nice: Řidič měnil směr tak, aby zabil co nejvíce lidí,
vypověděl svědek. *Hospodářské noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 [cit.
2020-02-13]. Dostupné z: [https://mediasearch-newtonmedia-
eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=22bd4bd8-8898-42ad-8bef-
442ffbda6451&index=articles_cze_2016_v2-
2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22iHNed.cz%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=22bd4bd8-8898-42ad-8bef-442ffbda6451&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22iHNed.cz%22%29&qsc=&qa=)

Teror namísto oslav svobody, Francii zasáhl další teroristický útok. *Hospodářské
noviny* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z:

https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=5f40b158-34ab-475f-b8a0-61e6ad58b825&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22iHNed.cz%22%29&qsc=&qq=

MF Dnes

Byl jsem připravený zemřít, říká motorkář, který v Nice skočil na kamion Zdroj:

https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/odvazny-motorkar-se-pokusil-zastavit-kamion-v-nice.A160722_123433_zahranicni_fka.iDnes.cz [online]. 22.7.2016 C [cit. 2020-02-13].

Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/odvazny-motorkar-se-pokusil-zastavit-kamion-v-nice.A160722_123433_zahranicni_fka

Česka v Nice: Útok teroristů jsme čekali, oslavy měly být víc chráněné Zdroj:

https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/nice-utok-obeti-rozhovor-ceska-strouhalova.A160715_123302_zahranicni_aba.iDnes.cz [online]. 15.7.2016 D [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/nice-utok-obeti-rozhovor-ceska-strouhalova.A160715_123302_zahranicni_aba

Francouzi ztotožnili všechny oběti z Nice, těla začali vydávat rodinám. *iDnes.cz* [online]. 19.7.2016 E [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/nice-utok-kamion-identifikace-mrtvych.A160719_171502_zahranicni_aha

Teror v Nice. Řidič nákladního auta zavraždil nejméně 80 lidí. *iDnes.cz* [online]. 15.7.2016 A [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/nakladni-auto-najelo-do-davu-v-nice-jsou-hlaseni-zraneni.A160714_234147_zahranicni_jav

TOMSKÝ, Alexander. KOMENTÁŘ: I po krveprolití v Nice si pořád lžeme do kapsy Zdroj: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/komentar-alexandera-tomskeho-k-islam-terorismu-vire-a-nice.A160721_2260975_zahranicni_jav.iDnes.cz [online]. 22.7.2016 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/komentar-alexandera-tomskeho-k-islam-terorismu-vire-a-nice.A160721_2260975_zahranicni_jav

Vymažte záběry jízdy nákladáku, chtějí policisté. Radnice v Nice to odmítá Zdroj:

https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/nice-vysetrovatele-bezpecnostni-kamery-zaznam.A160722_181522_zahranicni_san.iDnes.cz [online]. 24.7.2016 F [cit. 2020-02-13].

Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/nice-vysetrovatele-bezpecnostni-kamery-zaznam.A160722_181522_zahranicni_san

[Novinky.cz](#)

Atentátníka v Nice se snažil zastavit motocyklista, ukazují záběry. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 E [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=6b0e5ae5-0586-4ec1-adbb-bb746fb50f0d&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Babiš měl ve čtvrtek v Nice rodinu. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 C [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=2dcac644-cb84-40d0-ab5e-eef1473cc039&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Dva hrdinové se snažili atentátníka v Nice zastavit. Jeden skončil pod koly kamiónu. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 F [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=78a70d47-fa3b-47b6-a203-972a29d9c643&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=motork%3F&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Lidé padali jako kuželky. Svědkové vylíčili masakr v Nice. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 D [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=cab4d59f-01e7-48da-907e-dfef0e466bbd&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Mezi oběťmi v Nice jsou i děti. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 B [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=c003a2fa-9040-4d58-b008->

1159750f1e9c&index=articles_cze_2016_v2-

2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=

Nákladřák vjel do davu lidí v Nice, nejméně 60 mrtvých a sto zraněných. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 14.7.2016 A [cit. 2020-02-13].

Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia->

[eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=f95b152d-add3-4cf9-b21e-](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=f95b152d-add3-4cf9-b21e-7eddb997c4a7&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

[7eddb997c4a7&index=articles_cze_2016_v2-](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=f95b152d-add3-4cf9-b21e-7eddb997c4a7&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

[2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=f95b152d-add3-4cf9-b21e-7eddb997c4a7&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

Obama útok v Nice označil za zjevný teroristický čin. *Novinky.cz* [Mediální archiv Newton Media a.s.]. 15.7.2016 G [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://mediasearch-newtonmedia->

[eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=73fd6b52-e37a-43bb-98c4-](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=73fd6b52-e37a-43bb-98c4-8f1aa58b22f3&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

[8f1aa58b22f3&index=articles_cze_2016_v2-](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=73fd6b52-e37a-43bb-98c4-8f1aa58b22f3&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

[2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=](https://mediasearch-newtonmedia-eu.ezproxy.is.cuni.cz/news.php?uqid=73fd6b52-e37a-43bb-98c4-8f1aa58b22f3&index=articles_cze_2016_v2-2.4.5&qt=&qsmpl=nice&qsr=%28%3D%22novinky.cz%22%29&qsc=&qa=)

SCHVÁLENO

MJ 18.6.19

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK
Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce

TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:

Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta:
Mažari Martin

Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta:
2017

E-mail diplomantky/diplomanta:
MatyMazari@seznam.cz

Studijní obor/forma studia:

Razítko podatelny:

Univerzita Karlova
Fakulta sociálních věd

Došlo dne: 15-04-2019 -1-

Čj: 36 Příloh:

posledních dvou dekad.

Základní literatura:

Communication, cultural and media studies – the key concepts – John Hartley

Publikace vysvětluje nejdůležitější mediální termíny, pojmy a klíčové koncepty. Pomůže tak objasnit fenomén „narrativu“ a uvést ho do širšího kontextu mediálních studií.

Globalization and Media: Global Village of Babel – Jack Lule

Autor dává do kontextu vlivy globalizace a vývoj médií v posledních dekadách, zejména způsob, jakým mediální obsah zmenšuje svět na „globální vesnici.“ Analyzuje i politické důsledky této situace.

Fenomén terorismus: česká perspektiva – Ondřej Filípec

Publikace zejména vysvětluje fenomén terorismu a ilustruje jeho vývoj v posledních dekadách.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

15. 4. 2019

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT **VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ** A VE **DVOU** VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI **VYZVEDNOUT** V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A **NECHAT VEVÁZAT** DO OBOU VÝTISKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA KSOŽ SCHVÁLIL HE HED ONČ DĚČEL UŽNÉ NA TERDU